Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/1235

2025 6 25

# KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2025/1235

**2025 m. kovo 24 d.**

**dėl Ispanijos taikytos valstybės pagalbos priemonės SA.54155 (2021/NN) – bendrovei „Antin“ palankaus arbitražo sprendimo**

*(pranešta dokumentu Nr. C(2025) 1781)*

**(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)**

**(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pagal pirmiau nurodytą (-as) nuostatą (-as) ([1]) paprašiusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabų ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

## 1. PROCEDŪRA

(1) 2019 m. balandžio 17 d. elektroniniu pranešimu Ispanija pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 108 straipsnio 3 dalį pranešė Komisijai apie arbitražo sprendimą, kurį 2018 m. birželio 15 d. paskelbė arbitražo teismas (toliau – teismas), įsteigtas remiant Tarptautiniam investicinių ginčų sprendimo centrui (angl. *International Center for Settlement of Investment Disputes*, toliau – ICSID), dėl arbitražo procedūros *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. ir Antin Energia Termosolar B.V.* (toliau kartu – bendrovė „Antin“) *prieš Ispaniją* ([2]). Arbitražo sprendimu, priimtu užbaigus šią procedūrą, iš dalies pakeistu 2019 m. sausio 29 d. teismo sprendimu dėl ištaisymo ([3]), bendrovei „Antin“ skiriama 101 mln. EUR kompensacija kartu su palūkanomis ir įnašu arbitražo procedūros išlaidoms padengti, o šią kompensaciją Ispanija turi sumokėti dėl to, kad pažeidė Energetikos chartijos sutartį (ECS) ([4]) (toliau – arbitražo sprendimas).

(2) Pranešdama apie arbitražo sprendimą Ispanija veikė pagal SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatytą pareigą, kuri taip pat priminta 2017 m. lapkričio 10 d. Komisijos sprendime byloje SA.40348 ([5]) (toliau – 2017 m. Komisijos sprendimas).

(3) 2021 m. liepos 19 d. raštu Komisija pranešė Ispanijai, kad nusprendė dėl arbitražo sprendimo pradėti SESV 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą (toliau – sprendimas pradėti procedūrą).

([1]) OL C 450, 2021 11 5, p. 5.
([2]) ICSID bylos Nr. ARB/13/31. Išsami informacija pateikiama adresu https://icsid.worldbank.org/cases/case-database/case-detail?CaseNo=ARB/13/31.
([3]) Žr. 2 išnašą.
([4]) ECS yra tarptautinė sutartis, taikoma energetikos sektoriui. Ją 1994 m. gruodžio mėn. pasirašė, be kita ko, Europos Sąjunga (toliau – Sąjunga), taip pat Ispanija, Nyderlandai ir Liuksemburgas, ir ji įsigaliojo 1998 m. balandžio mėn., žr. 1997 m. rugsėjo 23 d. Tarybos ir Komisijos sprendimą 98/181/EB/EAPB/Euratomas (OL L 69, 1998 3 9, p. 1). ECS nustatytos nuostatos dėl investicijų apsaugos, prekybos energijos ištekliais ir produktais, tranzito ir ginčų sprendimo tvarkos. Sąjunga iš ECS pasitraukė 2024 m. birželio mėn., žr. 2024 m. gegužės 30 d. Tarybos sprendimą 2024/1638. 2024 m. balandžio mėn. Ispanija taip pat pasitraukė iš ECS.
([5]) 2017 m. lapkričio 10 d. Komisijos sprendimas C(2017) 7384 *final* dėl valstybės pagalbos SA.40348 (2015/NN) – Ispanija – Parama elektros energijos gamybai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, kogeneracijos ir atliekų (OL 2017/C 442/01), 165 konstatuojamoji dalis.

(4) Sprendimas pradėti procedūrą paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([6]). Komisija paragino suinteresuotąsias šalis teikti pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą.

(5) Komisija gavo 23 suinteresuotųjų šalių, be kita ko, bendrovės „Antin“, pastabas. Ispanija pastabų dėl sprendimo pradėti procedūrą nepateikė. 2022 m. vasario 1 d. ir 2022 m. lapkričio 25 d. raštais Komisija perdavė šias pastabas Ispanijai, kuriai buvo suteikta galimybė į jas atsakyti. Ispanija savo pastabas pateikė 2022 m. balandžio 20 d., 2023 m. sausio 3 d., 2023 m. lapkričio 27 d. ir 2024 m. sausio 29 d. raštais.

(6) 2025 m. kovo 6 d. Ispanija pateikė papildomos informacijos.

(7) 2025 m. kovo 4 d. Ispanijos valdžios institucijos išimties tvarka sutiko nesinaudoti savo teisėmis pagal SESV 342 straipsnį, taikomą kartu su Tarybos reglamento Nr. 1/1958 ([7]) 3 straipsniu, ir su tuo, kad šis sprendimas būtų priimtas ir paskelbtas anglų kalba.

## 2. SU ES VIDAUS ARBITRAŽU SUSIJUSIOS APLINKYBĖS ([8])

(8) Pagal nuoseklią Komisijos ([9]) ir Teisingumo Teismo ([10]) praktiką, ES vidaus investuotojų ir valstybių arbitražo mechanizmai, taikomi pagal dvišales investicijų sutartis (toliau – DIS) ir ECS, prieštarauja ES teisei, visų pirma Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 19 STRAIPSNIO 1 DALIAI, SESV 267 ir 344 straipsniams ir ES teisinės tvarkos autonomijos principui.

(9) 2018 m. kovo 6 d. Teisingumo Teismas savo Sprendime *Achmea* nusprendė, kad ES vidaus DIS esančios investuotojo ir valstybės arbitražinės išlygos yra nesuderinamos su ES sutartimis, visų pirma su SESV 267 ir 344 straipsniais, nes tokios išlygos daro neigiamą poveikį Sąjungos teisės autonomijai ([11]).

(10) Sprendime *Achmea* išdėstyti argumentai taip pat taikytini ir dėl ECS taikymo ES viduje, kaip Teisingumo Teismas nurodė Sprendime *Komstroy* ([12]). Šiame sprendime Teisingumo Teismas nusprendė, kad tokia nuostata, kaip ECS 26 straipsniu, iš tikrųjų siekiama reglamentuoti dvišalius santykius tarp dviejų susitariančiųjų šalių – analogiškai kaip ir DIS nuostata, nagrinėta byloje, kurioje priimtas Sprendimas *Achmea* ([13]). Teisingumo Teismas taip pat pažymėjo, kad pagal ECS 26 straipsnį pradėjus ES vidaus arbitražo procesą valstybės narės negalėtų taikyti savo teismų jurisdikcijos, taigi, ir teisminių teisių gynimo būdų sistemos, kurią ES sutarties 19 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje jos įpareigojamos nustatyti Sąjungos teisei priklausančiose srityse, ginčams, susijusiems su šios teisės taikymu ar aiškinimu ([14]). Teisingumo Teismas nustatė, kad ECS 26 straipsnio 2 dalies c punktas turi būti aiškinamas taip, kad jis netaikomas vienos valstybės narės ir kitos valstybės narės investuotojo ginčams dėl pastarojo investicijos pirmojoje valstybėje narėje ([15]).

([6]) OL C 450, 2021 11 5, p. 5.
([7]) Tarybos reglamentas Nr. 1, nustatantis kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje, (OL 17, 1958 10 6, p. 385).
([8]) Taip pat žr. 2017 . Komisijos sprendimo 3.5.3 skirsnį.
([9]) Žr., pavyzdžiui, 2017 m. Komisijos sprendimo 3.5.3 skirsnį ir sprendimo pradėti procedūrą 160 konstatuojamąją dalį.
([10]) Šiuo klausimu žr. 2018 m. kovo 6 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimą *Slowakische Republik / Achmea BV*, C-284/16, EU:C:2018:158 (toliau – Sprendimas *Achmea*), ir 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimą *République de Moldovie / Komstroy LLC*, C-741/19, EU:C:2021:655 (toliau – Sprendimas *Komstroy*).
([11]) Žr. Sprendimo *Achmea* 58–60 punktus.
([12]) Žr. Sprendimo *Komstroy* 65 ir 66 punktus.
([13]) Žr. Sprendimo *Komstroy* 64 punktą.
([14]) Žr. Sprendimo *Komstroy* 59 punktą.
([15]) Žr. Sprendimo *Komstroy* 66 punktą.

(11) Nutartyje *Romatsa* Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad arbitražo sprendimas, priimtas valstybės narės ir kitos valstybės narės investuotojo byloje remiantis tarptautiniame susitarime nustatyta arbitražine išlyga, yra nesuderinamas su ES teise, visų pirma su SESV 267 ir 344 straipsniais, todėl negali turėti jokio poveikio ir negali būti vykdomas ([16]). Todėl toks arbitražo sprendimas negali turėti jokio poveikio ir todėl negali būti vykdomas siekiant sumokėti tuo arbitražo sprendimu priteistą kompensaciją. Tokiu atveju valstybės narės teismas jokiu būdu negali vykdyti tokio arbitražo sprendimo, kad jo naudos gavėjai galėtų gauti jiems priteistą žalos atlyginimą ([17]).

(12) Komisija ir valstybės narės ėmėsi keleto veiksmų, kad įgyvendintų Teisingumo Teismo sprendimus arba kitaip užtikrintų jų veiksmingumą.

(13) 2019 m. sausio 15 d. valstybės narės pasirašė deklaraciją dėl Teisingumo Teismo sprendimo *Achmea* pasekmių ir investicijų apsaugos Europos Sąjungoje ([18]).

(14) 2020 m. gegužės 5 d. 23 valstybės narės pasirašė susitarimą dėl ES vidaus DIS nutraukimo, kuris įsigaliojo 2020 m. rugpjūčio 29 d. ([19]) Kitos valstybės narės dvišaliu pagrindu nutraukė savo ES vidaus DIS, taigi visi ES vidaus DIS buvo oficialiai pašalinti iš teisinės tvarkos ([20]).

(15) 2024 m. birželio 26 d. ES ir valstybės narės pasirašė deklaraciją dėl Teisingumo Teismo sprendimo *Komstroy* teisinių pasekmių ir bendro sutarimo dėl Energetikos chartijos sutarties 26 straipsnio netaikymo kaip ES vidaus arbitražo procedūrų pagrindo. Jos taip pat baigė derybas dėl tarpusavio oficialaus tarptautinio susitarimo, kuriuo siekiama nutraukti Sąjungos teisei prieštaraujančių ES vidaus arbitražo procedūrų tęsimą, teksto ([21]). Visų pirma deklaracijoje ir susitarime teismams ir arbitražo teismams paaiškinama, kad ECS numatyta arbitražinė išlyga netaikoma ir niekada nebuvo taikoma ES investuotojo ir kitos valstybės narės santykiams.

(16) Siekdama išsamumo Komisija pažymi, kad 2024 m. birželio 27 d. Sąjunga ir Euratomas pranešė ECS depozitarui apie pasitraukimą iš ECS ([22]), nes buvo nustatyta, kad, nesant jokių esminių pakeitimų, ECS nebeatitinka Paryžiaus susitarimo principų, darnaus vystymosi ir kovos su klimato kaita reikalavimų, taip pat šiuolaikinių investicijų apsaugos standartų. Be to, kaip paaiškinta pasiūlymo dėl sprendimo dėl pasitraukimo aiškinamajame memorandume, ECS yra nesuderinama su Sąjungos teisės autonomijos principu, nes joje nėra kai kurių apsaugos

([16]) 2022 m. rugsėjo 21 d. Teisingumo Teismo nutartis *Romatsa ir kt.*, C-333/19, EU:C:2022:749, 42–44 punktai.

([17]) 2022 m. rugsėjo 21 d. Teisingumo Teismo nutartis *Romatsa ir kt.*, C-333/19, EU:C:2022:749, 44 punktas. Taip pat žr. 2024 m. kovo 14 d. Sprendimo *Europos Komisija / Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė*, C-516/22, EU:C:2024:231, 85–87 punktus.

([18]) Žr. https://finance.ec.europa.eu/system/files/2019-01/190117-bilateral-investment-treaties_en.pdf.

([19]) Susitarimas dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo (OL L 169, 2020 5 29, p. 1–41).

([20]) 2024 m. gruodžio mėn. Komisija kreipėsi į Teisingumo Teismą dėl to, kad Jungtinė Karalystė nenutraukė ES vidaus DIS su šešiomis ES valstybėmis narėmis, OL C/2025/1222, 2025 m. kovo 3 d.

([21]) Europos Sąjungos, Europos atominės energijos bendrijos ir jų valstybių narių susitarimas dėl Energetikos chartijos sutarties aiškinimo ir taikymo, COM(2024) 257 *final*.

([22]) Šiuo atžvilgiu žr. 2024 m. gegužės 30 d. Tarybos sprendimą (ES) 2024/1638 dėl Sąjungos pasitraukimo iš Energetikos chartijos sutarties (OL L, 2024/1638, 2024 6 5) ir 2024 m. gegužės 30 d. Tarybos sprendimą (ES) 2024/1677 dėl Europos atominės energijos bendrijos pasitraukimo iš Energetikos chartijos sutarties patvirtinimo (OL L, 2024/1677, 2024 6 13). Be Sąjungos ir Euratomo, kai kurios valstybės narės jau pasitraukė arba planuoja pasitraukti iš ECS. Italija vienašališkai pasitraukė 2015 m. Prancūzija iš ECS pasitraukė nuo 2023 m. gruodžio 8 d., Vokietija – nuo 2023 m. gruodžio 20 d., Lenkija – nuo 2023 m. gruodžio 29 d., Liuksemburgas – nuo 2024 m. birželio 17 d., Ispanija – nuo 2024 m. balandžio 16 d., Slovėnija – nuo 2024 m. spalio 14 d., Portugalija – nuo 2025 m. vasario 2 d., Airija – nuo 2025 m. balandžio 27 d., Nyderlandai – nuo 2025 m. birželio 28 d. ir Danija – nuo 2025 m. rugsėjo 4 d.

priemonių, kurias Teisingumo Teismas nurodė IEPS nuomonėje ([23]), kad būtų galima daryti išvadą, jog arbitražo sprendimai netrukdytų „Sąjungos institucijoms veikti laikantis jos konstitucinių pagrindų“ ([24]). 2024 m. balandžio mėn. Ispanija taip pat pranešė apie pasitraukimą iš ECS. Pasitraukimas įsigalioja praėjus vieniems metams nuo pranešimo depozitarui dienos.

## 3. PAGRINDINĖ INFORMACIJA APIE ISPANIJOS PARAMOS ATSINAUJINANTIESIEMS IŠTEKLIAMS PRIEMONIŲ

(17) Šiame skirsnyje Komisija pateikia trumpą Ispanijos atsinaujinančiųjų energijos išteklių schemų, dėl kurių buvo pradėta arbitražo procedūra ir galiausiai priimtas arbitražo sprendimas, aprašymą.

(18) Siekdama į nacionalinę teisę perkelti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/77/EB ([25]), pirmąją Sąjungos dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą, 2007 m. Ispanija pradėjo taikyti priemokų ekonominę schemą, skirtą elektros energijos gamybai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių (toliau – AEI) skatinti, kuri buvo reglamentuojama Karaliaus dekretais Nr. 661/2007 ir 1578/2008 bei Karaliaus dekretu įstatymu Nr. 6/2009 (toliau – 2007 m. schema). Ispanija nepranešė Komisijai apie šią schemą, nors tos direktyvos 12 konstatuojamojoje dalyje aiškiai primenama, kad EB 87 ir 88 straipsniai (dabar SESV 107 ir 108 straipsniai) taikomi paramos schemoms, kurias valstybės narės įgyvendina perkeldamos šią direktyvą į nacionalinę teisę. Todėl Komisija nedavė leidimo 2007 m. schemos pagal valstybės pagalbos taisykles.

(19) 2012 m. ir 2013 m. Ispanija iš dalies pakeitė 2007 m. schemą pagal Europos Parlamento ir Tarybos priimtą antrąją Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą 2009/28/EB ([26]). Tos direktyvos 3 straipsnio 3 dalyje buvo priminta pareiga pranešti apie paramos schemas kaip valstybės pagalbos priemones. Pirma, Įstatymu Nr. 15/2012 panaikintas atlygis už elektros energiją, pagamintą naudojant gamtines dujas. 2013 m. Ispanija priėmė papildomus pakeitimus. 2013 m. iš dalies pakeistą schemą reglamentuoja Karaliaus dekretas įstatymas Nr. 9/2013, Įstatymas Nr. 24/2013, Karaliaus dekretas Nr. 413/2014 ir įsakymai Nr. IET/1045/2014 ir IET/1459/2014 (toliau – 2013 m. schema). Pagal 2013 m. schemą išlaikomos esminės 2007 m. schemos savybės ir taikoma kitokia atlygio už atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių veiklą skaičiavimo metodika, palyginti su 2007 m. schema. Vykdydama savo pareigas pagal SESV 108 straipsnį, nors ir pavėluotai, Ispanija 2014 m. gruodžio 22 d. pranešė Komisijai apie 2013 m. schemą. 2017 m. sprendime Komisija padarė išvadą, kad 2013 m. schema atitinka 2014–2020 m. Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gaires (toliau – VPAAEG) ([27]), todėl yra suderinama su vidaus rinka. Tame sprendime taip pat buvo įvertintos pagal 2007 m. schemą sumokėtos lėšos jėgainėms, kurios toliau gavo paramą pagal 2013 m. schemą.

### 3.1. 2007 m. schema

(20) 2007 m., 2008 m. ir 2009 m. Ispanija priėmė Karaliaus dekretus Nr. 661/2007, 1578/2008 ir Karaliaus dekretą įstatymą Nr. 6/2009, kuriais buvo įgyvendinta 2007 m. schema. AEI gamybos įrenginių operatoriai galėjo rinktis vieną iš dviejų galimybių gauti paramą pagal 2007 m. schemą. Pagal pirmąją galimybę buvo galima gauti nustatytą tarifą už pagamintą energijos kilovatvalandę (supirkimo tarifo galimybė), kuris kasmet atnaujinamas atsižvelgiant į vartotojų kainų indeksą. Antroji galimybė – parduoti elektros energiją rinkoje ir gauti priemoką už kiekvieną parduotą elektros energijos kWh, kuri viršija rinkos kainą (priemokos galimybė).

([23]) 2019 m. balandžio 30 d. Teisingumo Teismo nuomonė Nr. 1/17 dėl ES ir Kanados išsamaus ekonomikos ir prekybos susitarimo (IEPS).
([24]) COM/2023/447 *final*, kuriame nurodyta Nuomonė Nr. 1/17 (CETA), 152–161 punktai.
([25]) 2001 m. rugsėjo 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/77/EB dėl elektros, pagamintos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, skatinimo elektros energijos vidaus rinkoje (OL L 283, 2001 10 27, p. 33).
([26]) 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičianti bei vėliau panaikinanti Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB, (OL L 140, 2009 6 5, p. 16–62).
([27]) Komisijos komunikatas „2014–2020 m. Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairės“ (OL C 200, 2014 6 28, p. 1–55).

(21) Tiek tarifas pagal supirkimo tarifo galimybę, tiek priemoka pagal priemokos galimybę buvo apskaičiuoti remiantis tipinėmis standartinių atsinaujinančiosios energijos įrenginių sąnaudomis ir pajamomis. Ispanijos valdžios institucijos apskaičiavo tiek pradinius investicinius kaštus, tiek standartinių įrenginių eksploatavimo ir priežiūros sąnaudas, tiek rinkos kainą.

(22) Nustatyta, kad saulės termoelektrinių įrenginių pelningumas buvo iki 8 %, kai pasirenkama tarifo galimybė, ir 7–11 %, kai pasirenkama dalyvauti didmeninėje rinkoje ir gauti priemoką ([28]).

(23) Be to, pagal 2007 m. schemą saulės energijos koncentravimo (toliau – SEK) įrenginiams buvo galima taikyti tarifą / skirti priemoką ir už elektros energiją, pagamintą iš iškastinio kuro / gamtinių dujų, kai ji naudojama kartu su AEI siekiant užtikrinti stabilią gamybą ir tiekimą, jei tokios elektros energijos dalis neviršijo 12 % visos pagamintos elektros energijos taikant tarifą ir 15 % visos pagamintos elektros energijos skiriant priemoką ([29]).

(24) Kad gautų paramą pagal 2007 m. schemą, potencialūs gavėjai turėjo pateikti prašymą Ispanijos energetikos politikos ir kasybos generaliniam direktoratui.

(25) Schema buvo finansuojama iš tinklo prieigos mokesčių, nustatytų elektros energijos vartotojams ir tinklo naudotojams pagal Elektros energijos sektoriaus įstatymą Nr. 54/1997 (iš dalies pakeistą 2013 m. įstatymu Nr. 24/2013) ir Karaliaus dekretą Nr. 2017/1997. Ispanijos valdžios institucijos teigia, kad vartotojai ir tinklo naudotojai privalėjo mokėti tinklo prieigos mokesčius. Jos taip pat teigia, kad 2007 m. schema buvo valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, ir visų pirma nurodo 2017 m. Komisijos sprendimo 158 konstatuojamąją dalį.

(26) Visų pirma Elektros energijos sektoriaus įstatymo Nr. 54/1997 17 straipsnio 1 ir 3 dalyse buvo numatyta, kad Ispanijos vyriausybė turi priimti nuostatas, būtinas tinklo prieigos mokesčių sistemai įgyvendinti. Mokesčiai nustatomi remiantis sistemos reguliuojamos veiklos sąnaudomis. Jas sudaro nuolatinės elektros energijos sistemos sąnaudos ir diversifikavimo bei tiekimo saugumo sąnaudos. Ispanijos vyriausybė turėjo nustatyti mokesčių apskaičiavimo metodiką. Karaliaus dekreto Nr. 2017/1997 4 straipsnio g dalies 1 punkte prie diversifikavimo ir tiekimo saugumo sąnaudų priskiriamos sąnaudos, atsirandančios dėl 2007 m. schemos.

(27) Karaliaus dekretu Nr. 2017/1997 Nacionalinei energetikos komisijai (*Comisión Nacional de Energía*), valstybės institucijai, kuri buvo įtraukta į Nacionalinę rinkų ir konkurencijos komisiją (CNMC), buvo pavesta pervesti atitinkamiems gavėjams lėšas, surinktas siekiant padengti nuolatines elektros energijos sistemos sąnaudas ir diversifikavimo bei tiekimo saugumo sąnaudas, vykdant vėlesnius atsiskaitymus. Dekreto prieduose taip pat buvo nustatyti atsiskaitymų gavėjai, taikytinos matematinės formulės ir reglamentuota pati atsiskaitymų procedūra pagal iš anksto nustatytus objektyvius parametrus.

(28) 2007 m. schemos finansavimo mechanizmo teisinis pagrindas yra toks pat, kaip ir tas, kurį Teisingumo Teismas vertino byloje *Elcogás* ([30]).

### 3.2. **2013 m. schema**

(29) Kaip nurodyta 19 konstatuojamojoje dalyje, nuo 2012 m. Ispanija priėmė keletą teisės aktų, kuriais 2007 m. schema buvo iš dalies pakeista.

([28]) Arbitražo sprendimo 91 punktas.

([29]) Žr. Karaliaus dekreto Nr. 661/2007 2 straipsnio 1 dalį.

([30]) 2014 m. spalio 22 d. Teisingumo Teismo nutartis *Elcogás SA* / *Administración del Estado ir Iberdrola SA*, C-275/13, EU:C:2014:2314. Šios nutarties 23 punkte Teisingumo Teismas nurodė, kad nagrinėjamas kompensavimo mechanizmas priskirtinas valstybei, nes jis buvo nustatytas ir reglamentuotas Įstatymu Nr. 54/1997 ir Karaliaus dekretu Nr. 2017/1997. Remdamasis tuo pačiu teisiniu pagrindu, Teisingumo Teismas taip pat padarė išvadą, kad papildomų sąnaudų kompensavimo mechanizmas buvo finansuojamas valstybiniais ištekliais. Visų pirma Teisingumo Teismas pažymėjo, kad ministro dekretu kasmet buvo nustatomas tinklo prieigos mokesčių, kurie buvo taikomi visiems šalies galutiniams vartotojams ir tinklo naudotojams, dydis. Be to, tokiu būdu surinktas lėšas administravo valstybės institucija, t. y. Nacionalinė energetikos komisija, kuri šiuo atžvilgiu neturėjo jokios diskrecijos. 2007 m. schemos finansavimo mechanizmas iš esmės yra toks pat, kaip ir nagrinėtas Teisingumo Teismo.

(30) 2013 m. vasario 1 d. Karaliaus dekretu Nr. 2/2013, be kita ko, buvo supirkimo tarifų atnaujinimo pagal vartotojų kainų indeksą mechanizmas, pakeičiant jį mažesniu indeksu.

(31) Vėliau Ispanija priėmė toliau nurodytus teisės aktus, kuriais buvo nustatyta 2013 m. schema ([31]): 2013 m. liepos 12 d. Karaliaus dekretą įstatymą Nr. 9/2013, 2013 m. gruodžio 26 d. Įstatymą Nr. 24/2013 dėl elektros energijos sektoriaus, 2014 m. birželio 6 d. Karaliaus dekretą Nr. 413/2014 ir įsakymus Nr. IET/1045/2014 ir IET/1459/2014.

(32) 2013 m. schema suskirstyta į šešerių metų reguliavimo laikotarpius. Pirmasis reguliavimo laikotarpis truko nuo 2013 m. liepos 14 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d. Antrasis prasidėjo 2020 m. sausio 1 d.

(33) Pagal 2013 m. schemą parama buvo teikiama i) kogeneracijos įrenginiams, ii) atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginiams ir iii) kitiems įrenginiams, kuriuose energijai gaminti naudojama ne mažiau kaip 70 % atliekų ir sulfatinių išvirų ([32]).

(34) Pagal 2013 m. schemą parama gali būti skiriama dviejų rūšių įrenginiams:

a) įrenginiams, kuriems pagalba pagal šią schemą skiriama 2014 m. birželio 11 d. įsigaliojus Karaliaus dekretui Nr. 413/2014 (toliau – naujai remiami įrenginiai);

b) įrenginiams, kurie jau galėjo gauti paramą pagal 2007 m. schemą arba jau gaudavo paramą pagal ją, kai 2013 m. liepos 14 d. įsigaliojo Karaliaus dekretas įstatymas Nr. 9/2013 (toliau – anksčiau remti įrenginiai).

(35) Pagalba pagal 2013 m. schemą teikiama kaip priemoka prie pajamų, gaunamų iš rinkos. Ja siekiama padėti remiamų technologijų naudotojams vienodomis sąlygomis konkuruoti su kitų rinkoje esančių technologijų naudotojais gaunant pagrįsto dydžio grąžos normą, kuri sudarė 7,398 % anksčiau remtiems įrenginiams ([33]) ir 7,503 % – naujai remiamiems įrenginiams. Priemoką sudaro dvi dedamosios: kompensacija už investicijas ir, jei taikoma, kompensacija už veiklą.

(36) Siekiant nustatyti mokėtinos pagalbos sumą, įrenginiai priskiriami vienai iš įvairių standartinių įrenginių rūšių, atsižvelgiant į jų individualias savybes. Kiekvienam standartiniam įrenginiui taikomi kompensavimo lyginamieji indeksai nustatomi ministro įsakymu ir apima: technologijos rūšį, elektros energijos gamybos galią, eksploatavimo pradžios dieną, naudojimo trukmę, elektros energijos sistemą / įrenginio buvimo vietą, standartines pajamas, gautas pardavus elektros energiją rinkoje, standartines veiklos sąnaudas, reikalingas veiklai vykdyti, ir darbo valandas (nustatoma mažiausia ir didžiausia vertė). Kompensacija, kuri gali būti skiriama atskiram įrenginiui, apskaičiuojama remiantis standartiniais įrenginio kompensacijos lyginamaisiais indeksais ir paties atskiro įrenginio savybėmis (pavyzdžiui, realiu eksploatavimo valandų skaičiumi).

(37) 2013 m. schema iš dalies finansuojama iš bendrojo valstybės biudžeto ir iš dalies iš elektros energijos vartotojams taikomų tinklo prieigos tarifų ir mokesčių, kurie taip pat vadinami elektros energijos sistemos pajamomis. Šis finansavimo mechanizmas nustatytas įstatymais Nr. 15/2012, 17/2012 ir 24/2013.

(38) Pagrindinius 2007 m. schemos ir 2013 m. schemos skirtumus galima apibendrinti taip:

a) pagal 2013 m. schemą atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamintojai turi teisę gauti priemoką prie jų pagamintos elektros energijos rinkos kainos, o ne rinktis iš supirkimo tarifo ir priemokos, kaip buvo pagal 2007 m. schemą;

b) nuo 2013 m. sausio 1 d. pagal 2013 m. schemą panaikinta parama elektros energijai, pagamintai naudojant iškastinį kurą /gamtines dujas ([34]);

([31]) Išsamus 2013 m. schemos teisinio pagrindo sąrašas pateikiamas 2017 m. Komisijos sprendimo 2.1 skirsnyje.

([32]) Išsamesnė informacija apie reikalavimus atitinkančias technologijas pateikta 2017 m. Komisijos sprendimo 14 konstatuojamojoje dalyje.

([33]) Ši norma buvo taikoma pirmuoju reguliavimo laikotarpiu (nuo 2014 m. iki 2019 m.). Nuo antrojo reguliavimo laikotarpio ši norma yra 7,09 %, jei nesinaudojama antrąja papildoma Karaliaus dekreto įstatymo Nr. 17/2019 nuostata, kad būtų išlaikytas ankstesnio laikotarpio pelningumas.

([34]) Arbitražo sprendimo 139 ir 140 punktai.

c) pagal 2013 m. schemą numatyta daugiau standartinių įrenginių nei pagal 2007 m. schemą. Karaliaus dekrete Nr. 661/2007 (t. y. pagal 2007 m. schemą) buvo numatytas tik vienas standartinis įrenginys (*Caso Tipo* (CT)), o Karaliaus dekrete Nr. 413/2014 (t. y. pagal 2013 m. schemą) – 20 standartinių įrenginių (*Instalaciones Tipo* (IT)). Skirtingai nei pagal 2007 m. schemą, pagal 2013 m. schemą atsižvelgiama į įvairių technologijų skirtumus, taip pat į metus, kuriais įrenginiai pradėti eksploatuoti, kaip aprašyta 36 konstatuojamojoje dalyje;

d) pagal 2013 m. schemą bet kuris iš 36 konstatuojamojoje dalyje aprašytų kompensavimo parametrų gali būti peržiūrimas kas šešerius metus (kiekvieną reguliavimo laikotarpį), įskaitant pagrįstą grąžą per likusią standartinių įrenginių naudojimo trukmę, o pagal 2007 m. schemą nustatyti kompensavimo parametrai, išskyrus tai, kad jie buvo susieti su vartotojų kainų indeksu, buvo pastovūs;

e) tiek pagal 2007 m., tiek pagal 2013 m. schemą parama yra proporcinga pagamintos elektros energijos kiekiui. Tačiau pagal 2007 m. schemą parama yra tiesiogiai ir išskirtinai proporcinga pagamintos elektros energijos kiekiui, o pagal 2013 m. schemą nustatytas lygiaverčių eksploatavimo valandų skaičius, atsižvelgiant į įrenginio pajėgumą. Kompensuojama tik už tas valandas.

### 3.3. **2017 m. Komisijos sprendimas**

(39) Kaip nurodyta 19 konstatuojamojoje dalyje, 2017 m. Komisijos sprendimu Komisija patvirtino, kad 2013 m. schema yra suderinama su vidaus rinka.

(40) Visiems įrenginiams, kuriems iš pradžių buvo taikoma 2007 m. schema, buvo galima automatiškai taikyti 2013 m. schemą. Vertindama 2013 m. schemos suderinamumą 2017 m. Komisijos sprendime Komisija atsižvelgė į anksčiau pagal 2007 m. schemą ir 2013 m. schemą remtų įrenginių naudotojų atliktų mokėjimų sumą, kad patikrintų, ar nėra kompensacijos permokos ([35]).

(41) Tiksliau Komisija įvertino anksčiau remtiems įrenginiams suteiktos pagalbos proporcingumą pagal VPAAEG 131 punkto a papunktį, remdamasi 21 standartinio įrenginio, kurie atspindi įvairias pagal 2013 m. schemą remtas technologijų ir įrenginių rūšis, pinigų srautų skaičiavimais (žr. 2017 m. Komisijos sprendimo 120 konstatuojamąją dalį). Į juos įtrauktos ankstesnės pardavimo pajamos (įskaitant pajamas, gautas pagal 2007 m. schemą anksčiau remtiems įrenginiams), numatomos būsimos pardavimo pajamos, pradiniai investiciniai kaštai, veiklos sąnaudos ir kompensacija, kuri turi būti skiriama kiekvienam įrenginiui tiek už veiklą, tiek už investicijas. Komisija patikrino, ar visais pateiktais pavyzdžiais pagalba neviršijo sumos, reikalingos pradiniams investiciniams kaštams ir atitinkamoms veiklos sąnaudoms susigrąžinti, pridėjus pagrįstos grąžos maržą, remiantis ankstesnėmis ir numatomomis išlaidomis bei rinkos kainomis (7,503 % neatskaičius mokesčių naujai remiamiems įrenginiams ir 7,398 % anksčiau remtiems įrenginiams). 2017 m. Komisijos sprendime Komisija nustatė, kad šios grąžos normos, atrodo, atitinka panašioms priemonėms (atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir didelio naudingumo kogeneracijos projektams), kurias Komisija buvo patvirtinusi, taikomas grąžos normas ir dėl jų kompensacijos permoka nesusidaro. Komisija padarė tokią pačią išvadą dėl būsimo kompensavimo parametrų peržiūrėjimo, nes būsimi mokėjimai bus apskaičiuojami taip, kad investicijų grynoji dabartinė vertė būtų lygi nuliui ([36]).

## 4. **BENDROVĖS „ANTIN“ INVESTICIJOS**

### 4.1. **„Andasol“ jėgainės**

(42) „Andasol-1“ jėgainė ir „Andasol-2“ jėgainė – tai du SEK įrenginiai, esantys Granadoje, pietų Ispanijoje, kurių kiekvieno galia yra 49,9 MW, (toliau kartu – „Andasol“ jėgainės). Jas valdo ir eksploatuoja bendrovės „Andasol-1 Central Termosolar UNO S.L.“ ir „Andasol-2 Central Termosolar DOS“ (toliau kartu – bendrovės „Andasol“).

([35]) Žr. 2017 m. Komisijos sprendimo 4 ir 156 konstatuojamąsias dalis.
([36]) Žr. 2017 m. Komisijos sprendimo 120 konstatuojamąją dalį.

(43) „Andasol“ jėgainės baigtos statyti 2008 m. ir 2009 m. Galutinis „Andasol 1“ jėgainės perdavimo eksploatuoti pažymėjimas išduotas 2008 m. lapkričio 25 d. ir 2009 m. balandžio 24 d. ji įregistruota elektros energijos gamybos įrenginių administraciniame registre, o „Andasol 2“ jėgainės perdavimo eksploatuoti pažymėjimas išduotas 2009 m. birželio 5 d. ir 2009 m. gruodžio 22 d. ji įregistruota administraciniame registre ([37]).

(44) „Andasol“ jėgainės gavo paramą pagal 2007 m. schemą. Remiantis Ispanijos pateiktais duomenimis, „Andasol“ jėgainės gavo priemoką nuo jų veiklos pradžios iki 2010 m. pabaigos ir vėl 2012 m., o 2011 m. ir 2013 m. jos gavo paramą supirkimo tarifo forma.

(45) „Andasol“ jėgainėse taip pat buvo įrengti trys šildytuvai ir suskystintų gamtinių dujų rezervuaras, kad jos galėtų naudoti gamtines dujas elektros energijos gamybai ir taip padidinti saulės energijos konversijos į elektros energiją efektyvumą ir gamybos patikimumą ([38]). Todėl joms galėjo būti taikomas tarifas / skiriama priemoka pagal 2007 m. schemą ir už elektros energiją, pagamintą naudojant gamtines dujas.

(46) Remiantis Ispanijos pateikta informacija, „Andasol“ jėgainės toliau gamino elektros energiją ir gavo paramą pagal 2013 m. schemą. „Andasol“ jėgainės buvo automatiškai įregistruotos pagal 2013 m. schemą kaip anksčiau remti įrenginiai, kaip ir visi įrenginiai, kurie iš pradžių gavo paramą pagal 2007 m. schemą. Pagal 2013 m. schemą „Andasol“ jėgainėms suteikta parama buvo grindžiama standartiniu įrenginiu IT-00606 („Andasol 1“) ir IT-00607 („Andasol 2“).

(47) Ispanija pateikė bendrųjų pajamų, kurias „Andasol“ jėgainės būtų gavusios kaip paramą pagal 2007 m. schemą, jei ji ir toliau būtų buvusi nepakeista, apskaičiavimą ir palygino jį su parama, kurią jėgainės gavo 2014–2020 m. pagal 2013 m. schemą. 1 lentelėje pateikti 2007 m. schemos ir 2013 m. schemos rinkos pajamas papildančių pajamų skirtumai. Teigiamos vertės rodo didesnes pajamas pagal Karaliaus dekretą Nr. 413/2014 (t. y. pagal 2013 m. schemą) nei pajamos, kurios būtų gautos pagal Karaliaus dekretą Nr. 661/2007 (t. y. pagal 2007 m. schemą).

*1 lentelė*

**2007 m. schemos ir 2013 m. schemos rinkos pajamas papildančių pajamų skirtumas**

| | **Rinkos pajamas papildančių pajamų skirtumas (EUR)** | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **2014 m.** | **2015 m.** | **2016 m.** | **2017 m.** | **2018 m.** | **2019 m.** | **2020 m.** |
| **„Andasol 1“ (**IT-00606) | – 1 897 689 | 5 912 667 | 34 684 | – 225 050 | 4 697 699 | – 489 111 | 7 748 070 |
| **„Andasol 2“ (IT-00607)** | – 5 373 068 | 2 679 859 | – 3 420 095 | – 4 243 563 | 355 343 | 284 299 | – 1 769 847 |

*Šaltinis:* Ispanijos valdžios institucijos.

(48) Iš 1 lentelės matyti, kad 2014–2020 m. laikotarpiu „Andasol 1“ jėgainė gavo maždaug 15 mln. EUR daugiau, nei būtų gavusi pagal 2007 m. schemą, o „Andasol 2“ jėgainė gavo 11 mln. EUR mažiau, nei būtų gavusi pagal 2007 m. schemą.

(49) Skaičiavimai atlikti remiantis faktine „Andasol“ jėgainių gamyba 2014–2020 m., kaip nurodo CNMC.

(50) Ispanija teigė, kad eksploatuojant „Andasol“ jėgaines pagaminamas energijos kiekis atitinka jų gamybos pajėgumus. 2 lentelėje nurodyti Ispanijos pateikti duomenys apie abiejų jėgainių energijos gamybą nuo 2009 m. lapkričio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.:

([37]) Arbitražo sprendimo 110 punktas.
([38]) Arbitražo sprendimo 70 ir 72 punktai.

*2 lentelė*

**Metinis „Andasol 1“ ir „Andasol 2“ jėgainių atiduodamosios energijos kiekis**

| | „Andasol 1“ (GWh) | „Andasol 2“ (GWh) |
|---|---|---|
| 2009 m. ([1]) | 9,6 | 7,8 |
| 2010 m. | 127,3 | 123,4 |
| 2011 m. | 155,6 | 157,9 |
| 2012 m. | 141,3 | 160,7 |
| 2013 m. | 134,1 | 132,1 |
| 2014 m. | 150,5 | 146,5 |
| 2015 m. | 118,6 | 113,7 |
| 2016 m. | 138,9 | 135,0 |
| 2017 m. | 147,7 | 146,2 |
| 2018 m. | 123,7 | 124,1 |
| 2019 m. | 148,3 | 124,0 |
| 2020 m. | 103,6 ([2]) | 128,8 |

([1]) Turimi tik 2009 m. lapkričio ir gruodžio mėn. duomenys, todėl pateikta tiekiamoji energija atitinka tik šį laikotarpį.

([2]) Ispanija paaiškino, kad šis sumažėjimas susijęs su mažesne gamyba 2020 m. kovo–birželio mėn. laikotarpiu, kuris atitinka izoliavimą dėl COVID-19 krizės, o 2020 m. trečiąjį ir ketvirtąjį ketvirčiais gamyba vėl pasiekė įprastą lygį ir net viršijo praėjusių metų lygį.

*Šaltinis:* Ispanijos valdžios institucijos, remiantis CNMC informacija.

4.2. **Bendrovės „Antin“ investicijos į „Andasol“ jėgaines**

(51) Bendrovė „Antin“ yra ieškovė arbitražo procedūroje *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. ir Antin Energia Termosolar B.V. prieš Ispaniją*. Bendrovė „Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.“ įsteigta 2011 m. kovo 22 d. Liuksemburge. Bendrovė „Antin Energia Termosolar B.V.“ įsteigta 2011 m. birželio 27 d. Nyderlanduose ir visiškai priklauso bendrovei „Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.“. Abi šios bendrovės buvo Prancūzijoje įsteigto privataus rizikos kapitalo fondo „Antin Infrastructure Partners“ įmonės, naudojamos investicijoms Ispanijoje ([39]). Rengiant šį sprendimą bendrovė „Antin Infrastructure Partners“ savo svetainėje nurodė, kad valdo septynis fondus, kurie investuoja į infrastruktūrą Europoje ir Šiaurės Amerikoje ir siekia investuoti į energetikos ir aplinkos, skaitmeninį, transporto ir socialinius sektorius, kad investuotojams užtikrintų patrauklią pagal riziką pakoreguotą grąžą ([40]). Bendrovė „Antin Infrastructure Partners“ teigia, kad, jos nuomone, „aktyvus požiūris į vertės kūrimą yra geriausias būdas valdyti investicijas į infrastruktūrą“ ir kad ji „glaudžiai bendradarbiauja su [savo] vadovų grupėmis, siekdama pagerinti portfelio įmonių veiklą, finansinius rezultatus, paslaugų kokybę ir sveikatos bei saugos sąlygas“ ([41]).

([39]) Arbitražo sprendimo 2 ir 249 punktai.

([40]) Žr. https://www.antin-ip.com/who-we-are, paskutinį kartą žiūrėta 2025 m. kovo 3 d.

([41]) Žr. https://www.antin-ip.com/who-we-are, paskutinį kartą žiūrėta 2025 m. kovo 3 d.

(52) 2011 m. bendrovė „Antin“ investavo į 45 % bendrovių „Andasol“ akcijų paketo įsigijimą. Tiksliau tuo metu bendrovei „Antin Infrastructure Services Luxembourg S.a.r.l.“ priklausė 100 % bendrovės „Antin Energia Termosolar B.V.“ akcijų, kuri savo ruožtu valdė 45 % kiekvienos iš dviejų bendrovių „Andasol“ akcijų. Bendrovei „RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l.“ (toliau – bendrovė RREEF) ir Ispanijos konglomeratui „Actividades de Construcción y Servicios, S.A.“ (toliau – bendrovė ACS) priklausė likusios bendrovių „Andasol“ akcijos, atitinkamai 45 % ir 10 % bendrovių „Andasol“ akcijų ([42]).

(53) Per arbitražo procedūrą bendrovė „Antin“ teigė investavusi maždaug 139,5 mln. EUR, nes tikėjosi, kad „Andasol“ jėgainės generuos reguliarias ir tvarias pajamas, kurios leis bendrovei „Antin“ tvarkyti savo skolą ir gauti investicijų grąžą ([43]). Tuo metu, kai bendrovė „Antin“ investavo, „Andasol“ jėgainėms buvo taikoma 2007 m. schema.

(54) 2017 m. rugpjūčio mėn. bendrovė „Antin“ pardavė savo investicijas į „Andasol“ jėgaines, turtą parduodama bendrovei „Cubico Sustainable Investments Limited“ už maždaug 75,2 mln. EUR ([44]).

## 5. PRIEMONĖS APRAŠYMAS

### 5.1. Arbitražo procedūros inicijavimas

(55) Teismas arbitražo sprendimą, apie kurį pranešė Ispanija, priėmė bendrovei „Antin“ 2013 m. lapkričio mėn. paprašius ginčą su Ispanija spręsti arbitražu.

(56) Inicijuodama procesą pagal ECS, bendrovė „Antin“ teigė, kad Ispanijos teisinės sistemos, taikomos „Andasol“ jėgainėms, į kurias investavo bendrovė „Antin“, pakeitimais padaryta rimta ir didelė žala jos investicijoms ir buvo prieštaraujama Ispanijos įsipareigojimams pagal ECS, visų pirma teisingo ir nešališko režimo principui pagal ECS 10 straipsnio 1 dalį. Bendrovė „Antin“ teigia investavusi į „Andasol“ jėgaines remdamasi 2007 m. schema ([45]).

(57) Per arbitražo procedūrą Ispanija pareiškė, kad teismas neturi jurisdikcijos nagrinėti Sąjungos valstybės narės investuotojo ir kitos valstybės narės ginčą, kaip nagrinėjamas tame procese ([46]).

(58) 2014 m. lapkričio 14 d. Komisija pateikė prašymą įstoti į arbitražo bylą kaip ne ginčo šalis, kurį 2014 m. gruodžio 14 d. teismas atmetė, motyvuodamas tuo, kad toks prašymas buvo per ankstyvas. 2015 m. gruodžio 9 d. Komisija pateikė antrą prašymą įstoti į bylą. 2016 m. teismas nusprendė leisti Komisijai pateikti rašytinį pareiškimą su sąlyga, kad Komisija raštu įsipareigos vykdyti bet kokį teismo sprendimą dėl bylinėjimosi išlaidų. Komisija informavo teismą, kad ji negali pateikti tokio įsipareigojimo dėl bylinėjimosi išlaidų, todėl ji rašytinio pareiškimo nepateiks ([47]).

(59) Teismas taip pat atmetė Ispanijos prašymus nagrinėjimui arbitražo būdu pateikti i) Sprendimą *Achmea* ir ii) 2017 m. Komisijos sprendimą ([48]).

([42]) Arbitražo sprendimo 261 punktas.
([43]) Arbitražo sprendimo 359 punktas.
([44]) Arbitražo sprendimo 46 punktas.
([45]) Arbitražo sprendimo 509–510 punktai.
([46]) Arbitražo sprendimo 171 punktas.
([47]) Arbitražo sprendimo 59–68 punktai.
([48]) Arbitražo sprendimo 51–53 ir 56–58 punktai.

5.2. **Teismo išvados arbitražo procedūroje**

(60) Teismas nusprendė, kad Ispanija pažeidė ECS 10 straipsnio 1 dalį, netaikydama teisingo ir nešališko režimo bendrovės „Antin“ investicijoms ([49]). Ši išvada grindžiama atlygio už atsinaujinančiųjų išteklių įrenginius schemos reglamentavimo pakeitimais, kurie buvo padaryti Ispanijos teisės aktais, priimtais nuo 2013 m. liepos mėn., t. y. Karaliaus dekretu įstatymu Nr. 9/2013, Įstatymu Nr. 24/2013, Karaliaus dekretu Nr. 413/2014 ir nutarimu IET 1045/2014, palyginti su schema, kuri galiojo bendrovės „Antin“ investicijų metu, t. y. Įstatymu Nr. 54/1997 ir Karaliaus dekretu Nr. 661/2007 ([50]).

(61) Teismas priteisė bendrovei „Antin“ 112 mln. EUR kompensaciją, kurią turi sumokėti Ispanija. 2018 m. liepos 24 d. Ispanija ICSID generaliniam sekretoriui pateikė prašymą ištaisyti sprendimą. Po to 2019 m. sausio 29 d. teismas priėmė naują sprendimą, kuriuo ištaisė priteistos kompensacijos sumą nuo 112 iki 101 mln. EUR.

(62) Teismas taip pat nusprendė, kad Ispanija už šią kompensaciją turi mokėti 2,07 % palūkanas nuo 2014 m. birželio 20 d. iki arbitražo sprendimo priėmimo dienos (t. y. 2018 m. birželio 15 d.), kurios skaičiuojamos kas mėnesį, ir 2,07 % palūkanas nuo arbitražo sprendimo priėmimo dienos iki mokėjimo dienos, kurios skaičiuojamos kas mėnesį. Be to, teismas nusprendė, kad Ispanija turi sumokėti bendrovei „Antin“ 563 256,17 EUR (635 431,70 USD) kaip įnašą už savo bylinėjimosi išlaidų dalies padengimą ir 2 840 661,41 EUR (2 447 008,61 GBP) kaip įnašą už savo teisinio atstovavimo išlaidų ir sąnaudų padengimą ([51]).

(63) Dėl kompensacijos apskaičiavimo teismas patenkino tik tą bendrovės „Antin“ reikalavimo dalį, kuri susijusi su žalos atlyginimu dėl būsimų pinigų srautų praradimo (t. y. po 2014 m. birželio mėn.) ([52]). Teismas manė, kad diskontuotų pinigų srautų (toliau – DPS) metodas, kurį taikė bendrovė „Antin“ ir jos ekspertai, yra tinkamas. Dėl „Andasol“ jėgainių eksploatacijos laiko teismas nusprendė, kad apskaičiuojant žalos atlyginimą „Andasol“ jėgainių naudojimo trukmė turi būti 25 metai. Taigi teismas iš 137 mln. EUR sumos, reikalaujamos už šiuos nuostolius, atėmė 36 mln. EUR sumą, atitinkančią bendrovės „Antin“ nurodyto eksploatacijos laiko (35–40 metų) ir teismo nustatyto priimtino laiko (25 metai) skirtumą, ir padarė išvadą, kad likusi 101 mln. EUR suma buvo teisinga kompensacija ([53]).

5.3. **Priemonės naudos gavėjas**

(64) Ispanija teigė, kad priemonės, apie kurią pranešta, naudos gavėja yra bendrovė „Antin“, nes ši šalis buvo ieškovė byloje, kurią užbaigus nagrinėti buvo priimtas arbitražo sprendimas, taigi šalis, turinti teisę į jame nurodytą kompensaciją ([54]). Nors arbitražo sprendime ([55]) teigiama, kad bendrovė „Antin“ pardavė savo investicijas į bendroves „Andasol“ bendrovei „Cubico Sustainable Investments Limited“, bendrovė „Cubico Sustainable Investments Limited“ nebuvo arbitražo procedūros šalis, todėl sprendime teisė į kompensaciją suteikiama tik bendrovei „Antin“, o bendrovei „Cubico Sustainable Investments Limited“ teisė į kompensaciją nesuteikiama.

5.4. **Teisinis priemonės pagrindas**

(65) Ispanija nurodė, kad priemonės, apie kurią pranešta, teisinis pagrindas yra arbitražo sprendimas, ECS ir ICSID konvencija, taip pat 1998 m. kovo 17 d. oficialiajame valstybės leidinyje paskelbtas *1994 m. gruodžio 17 d. Lisabonoje pasirašytas Energetikos chartijos sutarties ir Energetikos chartijos protokolo dėl energijos efektyvumo ir su tuo susijusių aplinkosaugos aspektų ratifikavimo dokumentas* ([56]).

([49]) Arbitražo sprendimo 748 punktas ir VIII skirsnio c punktas.
([50]) Arbitražo sprendimo VIII skirsnio c punktas ir 572 bei 573 punktai.
([51]) Arbitražo sprendimo 748 punktas.
([52]) Arbitražo sprendimo 691, 714 ir 725 (ištaisytas dėl korektūros klaidos 2019 m. sausio 29 d. teismo sprendimu dėl ištaisymo) punktai.
([53]) Arbitražo sprendimo 725 punktas (ištaisytas dėl korektūros klaidos 2019 m. sausio 29 d. teismo sprendimu dėl ištaisymo).
([54]) Arbitražo sprendimo 2 punktas. Taip pat žr. arbitražo sprendimo 748 punkte pateiktas nustatytas sąlygas.
([55]) Arbitražo sprendimo 46 punktas.
([56]) Ispanija ECS pasirašė 1994 m. gruodžio 17 d., ją ratifikavo 1997 m. gruodžio 11 d., o ECS Ispanijai įsigaliojo 1998 m. balandžio 16 d. Ispanija taip pat paaiškino, kad pagal Ispanijos Konstitucijos 96 straipsnio 1 dalį, „teisėtai sudarytos tarptautinės sutartys, oficialiai paskelbtos Ispanijoje, yra vidaus teisinės tvarkos dalis“.

5.5. **Priemonės tikslas**

(66) Ispanijos teigimu, priemonės, apie kurią pranešta, tikslas – kompensuoti bendrovei „Antin“ už Ispanijos atliktus atsinaujinančiųjų išteklių įrenginių paramos schemos reglamentavimo pakeitimus, kurie buvo padaryti Ispanijos priimtais teisės aktais, iš dalies keičiančiais 2007 m. schemą ir sukuriančiais 2013 m. schemą (žr. 60 konstatuojamąją dalį). Ispanijos valdžios institucijos taip pat teigė, kad priemonė, apie kurią pranešta, neturi skatinamojo poveikio.

5.6. **Paramos forma, priemonės biudžetas ir finansavimas**

(67) Paramą sudarys kompensacijos sumos, apskaičiuotos teismo sprendime, mokėjimas, palūkanos, susikaupusios iki arbitražo sprendimo priėmimo, taip pat palūkanos, susikaupusios po arbitražo sprendimo priėmimo; šią sumą reikės perskaičiuoti atsižvelgiant į faktinio mokėjimo datą (žr. 61 ir 62 konstatuojamąsias dalis).

(68) Ispanijos skaičiavimais, pranešimo metu bendra suma yra 114 900 983 EUR, iš kurių 101 000 000 EUR atitinka arbitražo sprendimu pripažintą sumą; 8 686 086 EUR yra palūkanos iki arbitražo sprendimo priėmimo (už laikotarpį nuo 2014 m. birželio 20 d. iki 2018 m. birželio 15 d.); 1 810 978 EUR yra palūkanos po arbitražo sprendimo priėmimo (už laikotarpį nuo 2018 m. birželio 15 d. iki 2019 m. kovo 31 d.); 563 256 EUR yra su byla susijusios išlaidos, o 2 840 661 EUR – bendrovės „Antin“ išlaidos teisininkams.

(69) Ispanijos valdžios institucijos paaiškino, kad mokėjimas būtų finansuojamas iš Ispanijos valstybės bendrojo biudžeto. Mokėjimas nebus tiesiogiai priskiriamas prie elektros energijos sistemos sąnaudų, todėl nebus tiesiogiai taikomas galutiniams elektros energijos vartotojams per jų sąskaitas už elektros energiją.

5.7. **Sumavimas**

(70) Ispanija nurodė, kad „Andasol“ jėgainės iki šiol tebegauna paramą pagal 2013 m. schemą. Iš tiesų Ispanija, remdamasi 3 lentelėje nurodytais parametrais, apskaičiavo galimą arbitražo sprendimo poveikį pelningumui, pasiektam dėl bendrovės „Antin“ investicijų į „Andasol“ jėgaines, kaip parodyta 4 lentelėje:

*3 lentelė*

**Modeliavimo parametrai, kuriems taikoma 45 % bendrovės „Antin“ nuosavybės**

| | **Bendros investicijos** | **„Antin“ investicijos (45 %)** | **Naudojimo trukmė** | **Pajamos 2009 / 2010 m.–2020 m.** | **Pajamos 2021–2037 m.** | **Išlaidos 2009 / 2010 m.–2037 m.** |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | EUR | EUR | Metai | EUR | EUR | EUR |
| **„Andasol 1“** | 318 126 771 | 143 157 047 | 25 | Faktinis (*) | IT- 0 606/20 606 | IT- 0 606/20 606 |
| **„Andasol 2“** | 318 126 771 | 143 157 047 | 25 | Faktinis | IT- 0 607/20 607 | IT- 0 607/20 607 |

*Šaltinis:* Ispanijos valdžios institucijos.
(*) Faktiniai duomenys remiantis CNMC informacija

*4 lentelė*

**Arbitražo sprendimo poveikis 45 % „Andasol“ jėgainių**

| **VGN** | **„Antin“ investicijos (45 %)** | **Be arbitražo sprendimo** | **Su arbitražo sprendimu, be palūkanų** | **Su arbitražo sprendimu, su palūkanomis** |
|---|---|---|---|---|
| | EUR | VGN | VGN | VGN |
| **„Andasol 1“** | 143 157 047 | 7,44 % | 8,84 % | 9,03 % |
| **„Andasol 2“** | 143 157 047 | 7,27 % | 8,96 % | 9,18 % |

*Šaltinis:* Ispanijos valdžios institucijos.

(71) Ispanija paaiškino, kad abiejų jėgainių faktinių pajamų verčių naudojimas paaiškina, kodėl vidinė grąžos norma (VGN) skiriasi nuo 7,398 % grąžos, kuri 2017 m. Komisijos sprendimu buvo pripažinta pagrįsta anksčiau remtiems įrenginiams.

### 5.8. **Bendrovės „Antin“ bandymai įvykdyti sprendimą ir Ispanijos pasipriešinimas**

(72) Bendrovė „Antin“ bandė įgyvendinti sprendimą Jungtinėse Amerikos Valstijose, Australijoje ir Jungtinėje Karalystėje.

(73) 2018 m. liepos 27 d. bendrovė „Antin“ Jungtinėse Amerikos Valstijose inicijavo bylą dėl sprendimo pripažinimo ir vykdymo Jungtinių Amerikos Valstijų Kolumbijos apygardos apylinkės teisme (civilinė byla Nr. 1:18-cv-1753 (EGS)). Tas teismas 2019 m. rugpjūčio 28 d. nutartimi sustabdė tos bylos nagrinėjimą, kol bus baigta Ispanijos inicijuota arbitražo sprendimo panaikinimo procedūra ICSID panaikinimo komitete. 2019 m. kovo 22 d. Komisijai Sąjungos vardu buvo leista įstoti į tą bylą Jungtinėse Amerikos Valstijose kaip *amicus curiae*. Savo pareiškime Komisija pabrėžė, kad teismas neturi jurisdikcijos, taip pat pabrėžė, kad valstybės pagalbos taisyklės reiškia, jog joks mokėjimas pagal arbitražo sprendimą negali būti atliktas, kol Komisija jo nepatvirtino kaip suderinamo su vidaus rinka. Konkrečiau Komisija dėl pirmojo punkto paaiškino, kad ECS netaikoma ES vidaus ginčams, todėl arbitražo procedūroje, kurią užbaigus buvo priimtas arbitražo sprendimas, nebuvo esminės būtinos sąlygos, t. y. galiojančio arbitražinio susitarimo, nes Ispanija niekada nepateikė jokio arbitražinio pasiūlymo investuotojams iš Nyderlandų ar Liuksemburgo, kokie yra ieškovai. Kitaip tariant, procedūra neturėjo teisinio pagrindo ir teismas neturėjo jurisdikcijos nagrinėti ginčą. Komisija taip pat teigė, kad bylą nagrinėjantis apylinkės teismas turėtų kuo labiau atsižvelgti į Teisingumo Teismo Sprendimą *Komstroy* dėl ECS ir ES sutarčių aiškinimo. Dėl antrojo punkto Komisija atkreipė apylinkės teismo dėmesį į sprendimo pradėti procedūrą pobūdį ir turinį, įskaitant įpareigojimą nemokėti arbitražo sprendime nurodytos kompensacijos, kol Komisija nepriėmė galutinio sprendimo, ir tai, kad šis įpareigojimas taikomas neatsižvelgiant į ICSID konvencijos 53–55 straipsnius. Bylos nagrinėjimas buvo atnaujintas 2025 m. sausio mėn. 2025 m. vasario 18 d. Komisija pateikė papildomą *amicus curiae* pranešimą, kad būtų atsižvelgta į 2024 m. rugpjūčio 16 d. Kolumbijos apygardos apeliacinio teismo sprendimą lygiagrečiame procese ir 2024 m. birželio 26 d. Sąjungos ir valstybių narių Deklaraciją dėl Teisingumo Teismo sprendimo *Komstroy* teisinių pasekmių ir bendro sutarimo dėl Energetikos chartijos sutarties 26 straipsnio netaikymo kaip ES vidaus arbitražo procedūrų pagrindo ([57]). Tame pareiškime Komisija taip pat pasinaudojo proga paaiškinti, kad pagrindiniai sutarčių aiškinimo principai verčia daryti tokią pačią išvadą, kokią Teisingumo Teismas padarė Sprendime *Komstroy*: Ispanijos pateiktas ir tebegaliojantis pasiūlymas kreiptis į arbitražą pagal 26 straipsnį netaikomas ES investuotojams. Šio sprendimo priėmimo metu Jungtinių Amerikos Valstijų Kolumbijos apygardos apylinkės teismas bylos dar nebuvo išnagrinėjęs.

(74) Bendrovė „Antin“ taip pat inicijavo bylą dėl sprendimo vykdymo Australijoje. 2021 m. birželio 25 d. visos sudėties Australijos federalinis teismas pripažino arbitražo sprendimą privalomu Ispanijai. Šis teismas taip pat atmetė Komisijos prašymą įstoti į tą bylą Sąjungos vardu kaip *amicus curiae*. Ispanija pateikė apeliacinį skundą Australijos Aukštajam Teismui, kuris yra aukščiausios instancijos teismas Australijoje. 2023 m. balandžio 12 d. Australijos Aukštasis Teismas priėmė sprendimą, kuriuo atmetė Ispanijos apeliacinį skundą ir patvirtino arbitražo sprendimo pripažinimą Australijoje. Taip pat toje byloje buvo atmestas Komisijos prašymas Sąjungos vardu pateikti *amicus curiae* pranešimą. Remiantis šiuo oficialiu arbitražo sprendimo pripažinimu, šiuo metu bendrovė „Antin“ kompetentingame Australijos teisme dalyvauja kitame etape, kuriuo siekiama sprendimo vykdymo. Šio sprendimo priėmimo metu ši byla tebenagrinėjama.

([57]) Žr. https://energy.ec.europa.eu/document/download/740e62fc-a0d1-4a5b-9d00-01357802c307_en?filename=Inter%20se%20Declaration%20-%20all%20languages%20-%20260624.pdf (paskutinį kartą žiūrėta 2025 m. kovo 3 d.).

(75) Bendrovė „Antin“ taip pat pateikė prašymą įregistruoti arbitražo sprendimą Jungtinės Karalystės teismuose ir arbitražo sprendimas buvo įregistruotas. 2023 m. gegužės 24 d. Anglijos ir Velso Aukštasis Teismas atmetė Ispanijos prašymą panaikinti registracijos nutartį. Ispanija apskundė šį sprendimą Apeliaciniam teismui, kuris 2024 m. spalio 22 d. skundą atmetė. 2025 m. sausio 31 d. Jungtinės Karalystės Aukščiausiasis Teismas leido Ispanijai apskųsti Apeliacinio teismo sprendimą. Šio sprendimo priėmimo metu terminas, per kurį Ispanija turėjo pateikti šį apeliacinį skundą, dar nebuvo pasibaigęs.

(76) Reaguodama į bendrovės „Antin“ bandymus vykdyti arbitražo sprendimą Australijoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Jungtinėje Karalystėje, Ispanija Liuksemburgo teismuose iškėlė bylą bendrovei „Antin“, nes ji yra įsteigta toje valstybėje narėje. Konkrečiai Ispanija paprašė *Tribunal d'arrondissement de et à Luxembourg* įpareigoti bendrovę „Antin“ nutraukti bet kokius veiksmus, kuriais siekiama pripažinti ar vykdyti arbitražo sprendimą, visų pirma trečiosiose valstybėse, nes toks pripažinimas ar vykdymas akivaizdžiai pažeistų viešosios tvarkos taisykles. Ispanija taip pat paprašė Liuksemburgo teismo nurodyti sumokėti baudą bendrovei „Antin“, jei ji nevykdys nurodymo nutraukti bet kokius tokius veiksmus. Komisija įstojo į tą bylą remdamasi Tarybos reglamento (ES) 2015/1589 ([58]) 29 straipsniu. Šio sprendimo priėmimo metu ši byla tebenagrinėjama.

## 6. PAGRINDAS PRADĖTI PROCEDŪRĄ

(77) 2021 m. liepos 19 d. Komisija priėmė sprendimą pradėti procedūrą, kuriame išdėstė savo preliminarų vertinimą, kad arbitražo sprendimas yra valstybės pagalba dėl priežasčių, apibendrintų sprendimo pradėti procedūrą 4.1 skirsnyje, visų pirma dėl to, kad juo kompensuojamas neteisėtos valstybės pagalbos panaikinimas ([59]). Sprendime pradėti procedūrą Komisija išreiškė abejonių dėl priemonės suderinamumo su vidaus rinka, remdamasi dviem savarankiškais pagrindais: pirma abejonė buvo susijusi su priemone padarytu ES teisės pažeidimu, o antra – su priemonės, apie kurią pranešta, neatitikimu suderinamumo kriterijams, nustatytiems valstybės pagalbos gairėse, taikomose veiklos pagalbai atsinaujinančiųjų išteklių energijai ([60]).

(78) Pirma, dėl abejonių dėl ES teisės pažeidimo Komisija sprendime pradėti procedūrą (žr. 94 konstatuojamąją dalį) priminė Teisingumo Teismo sprendimą, pagal kurį „valstybės pagalba, kuri prieštarauja ES teisės nuostatoms ar bendriesiems principams, negali būti pripažinta suderinama su vidaus rinka“ ([61]). Sprendime pradėti procedūrą Komisija preliminariai nusprendė, kad šioje byloje arbitražo sprendimas gali pažeisti ES sutarčių nuostatas ([62]). Konkrečiau, atsižvelgdama į tai, kad ES vidaus arbitražo sprendimas buvo priimtas remiantis investuotojų ir valstybės arbitražo mechanizmu, nustatytu ECS 26 straipsnyje, Komisija preliminariai manė, kad arbitražo sprendimas gali pažeisti ES sutarties 19 straipsnio 1 dalį, SESV 267 ir 344 straipsnius ir bendruosius Sąjungos teisės tarpusavio pasitikėjimo ir autonomijos principus ([63]). Komisija taip pat preliminariai pažymėjo, kad Teisingumo Teismo Sprendime *Achmea* ([64]) pateikti argumentai taikomi ir ECS, todėl nacionaliniai teismai privalo panaikinti bet kokį tuo pagrindu priimtą arbitražo sprendimą ir atsisakyti jį vykdyti ([65]).

([58]) 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles, (OL L 248, 2015 9 24, p. 9).
([59]) *Žr.* sprendimo pradėti procedūrą 88 konstatuojamąją dalį.
([60]) *Žr.* sprendimo pradėti procedūrą 95 konstatuojamąją dalį.
([61]) 2020 m. rugsėjo 22 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Austrija /Komisija (Hinkley Point C)*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 44 punktas.
([62]) Sprendimo pradėti procedūrą 4.3.1 skirsnis.
([63]) Sprendimo pradėti procedūrą 99 konstatuojamoji dalis.
([64]) *Žr.* Sprendimą *Achmea*.
([65]) *Žr.* sprendimo pradėti procedūrą 98 konstatuojamąją dalį.

(79) Be to, Komisija išreiškė abejonių dėl arbitražo sprendimo suderinamumo su vidaus rinka, nes jis galėtų diskriminuoti 2007 m. schemos investuotojus dėl pilietybės, atsižvelgiant į jų gebėjimą kreiptis į tarptautinį arbitražą ([66]). Komisija preliminariai manė, kad tokia diskriminacija dėl pilietybės būtų nesuderinama su Sąjungos teise, visų pirma su SESV 18 straipsniu ([67]).

(80) Antra, dėl abejonių, susijusių su priemonės suderinamumu su galimomis atitinkamomis valstybės pagalbos gairėmis, Komisija nurodė 2008 m. pagalbos aplinkos apsaugai gaires ([68]) (toliau – 2008 m. VPAAG) ir VPAAEG ([69]).

(81) Pirma, Komisijai kilo abejonių, ar priemonė atitinka 2008 m. VPAAG nustatytas sąlygas. Komisija suabejojo, ar prarastų būsimų pinigų srautų ir palūkanų už tas sumas kompensavimas atgaline data (t. y. paskirta kompensacija) gali būti laikomas ekonominės veiklos plėtojimu arba skatinamuoju poveikiu, kaip apibrėžta 2008 m. VPAAG ([70]). Be to, Komisija išreiškė abejonių, ar pagalba yra proporcinga ir ar ji nepagrįstai neiškraipo konkurencijos ir prekybos tarp valstybių narių ([71]).

(82) Antra, Komisija analogiškai abejojo, ar priemonė atitinka VPAAEG nustatytas sąlygas. Komisija abejojo, ar pagalba plėtoja ekonominę veiklą, ar ji turi skatinamąjį poveikį ir yra būtina elektros energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių ekonominei veiklai plėtoti, ar ji yra proporcinga ir ar ji nepagrįstai neiškraipo konkurencijos ir prekybos tarp valstybių narių ([72]).

## 7. TREČIŲJŲ ŠALIŲ, IŠSKYRUS BENDROVĘ „ANTIN“, PASTABOS

(83) Paraginusi pateikti pastabas pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį, Komisija gavo 23 respondentų pareiškimus. Tarp šių 23 respondentų buvo ES vidaus ir trečiųjų valstybių investuotojai (toliau – investuotojai), viena valstybė narė ir nevyriausybinė organizacija (toliau – NVO).

(84) Toliau pateikiama šių trečiųjų šalių pateiktų pastabų, svarbių valstybės pagalbos vertinimui, santrauka (sugrupuota pagal temas). Šios pastabos bus nagrinėjamos atitinkamose vertinimo dalyse (žr. 10 skirsnį).

### 7.1. Pastabos dėl pagalbos buvimo

#### 7.1.1. *Pastabos, kuriose teigiama, kad arbitražo sprendimas nėra valstybės pagalba*

(85) *Pirma*, kelios trečiosios šalys (daugiausia investuotojai) teigia, kad arbitražo sprendimas nėra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, nes juo kompensuojama priemonė, kuri nėra valstybės pagalba.

(86) Konkrečiau šios trečiosios šalys teigia, kad 1) tam, kad pagal nacionalinę teisę suteiktas žalos atlyginimas būtų laikomas valstybės pagalba, juo turi būti kompensuojama už neteisėtos arba nesuderinamos valstybės pagalbos suteikimą ([73]), ir kad 2) arbitražo sprendimas gali būti valstybės pagalba tik tuo atveju, jei atitinkama schema, už kurią sprendimu skiriama kompensacija, yra neteisėta arba nesuderinama valstybės pagalba.

([66]) *Ten pat*, 101–102 konstatuojamosios dalys.
([67]) *Ten pat*, 101–102 konstatuojamosios dalys.
([68]) Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai Bendrijos gairės, OL C 82, 2008 4 1, p. 1.
([69]) Žr. 27 išnašą.
([70]) *Žr.* sprendimo pradėti procedūrą 108–118 konstatuojamąsias dalis.
([71]) *Ten pat*., 119–131 konstatuojamosios dalys.
([72]) *Ten pat*, 132–153 konstatuojamosios dalys.
([73]) 1988 m. rugsėjo 27 d. Sprendimas *Asteris | Graikija*, C-106-120/87, EU:C:1988:457, 23 ir 24 punktai; 2016 m. gruodžio 12 d. Sprendimas *Komisija | Aer Lingus*, C-164/15 P, EU:C:2016:990, 72 punktas; 2010 m. liepos 1 d. Sprendimas *ThyssenKrupp Acciai Special Terni | Komisija*, T-62/08, EU:T:2010:268, 59 ir 60 punktai ir 2010 m. liepos 1 d. Sprendimas *Italija | Komisija*, T-53/08, EU:T:2010:267, 51 ir 52 punktai.

(87) Šiomis aplinkybėmis tos trečiosios šalys tvirtina, kad arbitražo sprendimu atkuriama atlygio sistema, kuri galiojo bendrovei „Antin“ investuojant, t. y. Įstatymas Nr. 54/1997 (1997–2007 m. schemos, įskaitant 2007 m. schemą, toliau kartu – senosios schemos ([74])) ir turėtų būti vertinamas tik kaip šios schemos dalis, o ne kaip atskira priemonė. Todėl tos trečiosios šalys mano, kad arbitražo sprendimas nėra pagalba, nes senosios schemos nėra valstybės pagalba.

(88) Visų pirma tos trečiosios šalys teigia, kad senosios schemos nebuvo susijusios su valstybinių išteklių skyrimu, nes priemonės priskyrimas valstybės pagalbai turi būti vertinamas remiantis pagalbos skyrimo metu galiojusia jurisprudencija. Jos teigia, kad pagal jurisprudenciją, taikytiną senųjų schemų sukūrimo metu, paramos pagal senąsias schemas teikimo mechanizmas nebuvo susijęs su valstybiniais ištekliais. Tos trečiosios šalys teigia, kad senųjų schemų finansavimo mechanizmas, kuris, jų nuomone, buvo pradėtas taikyti 1997 m. ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip 2007 m., nebuvo susijęs su valstybiniais ištekliais pagal jurisprudenciją, taikytiną įgyvendinant šias schemas ir iki 2014 m. ([75]) Šių trečiųjų šalių nuomone, 2014 m. galiojusi jurisprudencija ([76]) nėra svarbi vertinant senąsias schemas, kurios nuo 2014 m. jau nebegaliojo.

(89) *Antra*, trečiosios šalys tvirtina, kad, net jei arbitražo sprendimą reikėtų vertinti atskirai nuo senųjų schemų, jis nėra valstybės pagalba, nes vienintelė pagrindinė jo suteikimo priežastis yra žala, kurią bendrovė „Antin“ patyrė dėl Ispanijos veiksmų, pažeidžiančių ECS nuostatas, ir šios žalos kompensavimas bendrovei „Antin“ nesuteikia pranašumo. Šiuo atžvilgiu trečiosios šalys taip pat teigia, kad tai, jog kompensacija skiriama pagal tarptautines taisykles (ECS), o ne pagal nacionalines taisykles, nekeičia jos pobūdžio ir kad bet kuriuo atveju arbitražo sprendimas atitinka atitinkamas nacionalines taisykles dėl žalos atlyginimo. Kai kurios trečiosios šalys taip pat teigia, kad ECS yra nacionalinės teisės dalis, nes, kai kiekviena valstybė narė ratifikavo ECS, kiekviena atskirai prisijungė prie ECS, o ši tapo jų nacionalinės teisės dalimi.

(90) *Trečia*, kai kurių trečiųjų šalių nuomone, jei bendrovės „Antin“ 45 % kiekvienos iš bendrovių „Andasol“ akcijų paketas laikomas tik finansine investicija, nes bendrovė „Antin“ nevaldo bendrovių „Andasol“, tuomet „Antin“ nėra įmonė, todėl arbitražo sprendimui skirti pagalbą bendrovei „Antin“ netaikomos valstybės pagalbos taisyklės ([77]).

7.1.2. *Pastabos dėl neveikimo pareigos*

(91) Kelios trečiosios šalys tvirtina, kad, kadangi arbitražo sprendimas nėra valstybės pagalba, neveikimo pareiga pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį netaikoma. Tų pačių trečiųjų šalių teigimu, net jei būtų laikoma, kad arbitražo sprendimas yra valstybės pagalba, neveikimo pareiga taip pat negali būti taikoma, nes teismas neprivalėjo sustabdyti bylos nagrinėjimo.

7.1.3. *Pastabos, kuriose teigiama, kad net jei senosios schemos yra valstybės pagalba, jos yra esama pagalba*

(92) *Pirma*, kelios trečiosios šalys teigia, kad, net jei senosios schemos būtų valstybės pagalba, tai būtų esama pagalba (nes dešimties metų senaties terminas yra pasibaigęs), o tai, jų nuomone, reiškia, kad arbitražo sprendimu nekompensuojama neteisėta ar nesuderinama valstybės pagalba, todėl jis nėra valstybės pagalba.

([74]) Trečiųjų šalių ir bendrovės „Antin“ pareiškimuose sąvoka „senoji schema“ vartojama apibūdinant paramos schemą, kuri buvo nustatyta 1997 m. lapkričio 27 d. Įstatymu Nr. 54/1997 dėl elektros energijos sektoriaus ir 1998 m. gruodžio 23 d. Karaliaus dekretu Nr. 2818/1998, o 2004 m. ir 2007 m. buvo iš dalies pakeista ir galiojo iki jos panaikinimo 2013 m.

([75]) Trečiosios šalys visų pirma nurodo 2001 m. kovo 13 d. Teisingumo Teismo sprendimą *PreussenElektra*, C-379/98, EU:C:2001:160.

([76]) 2014 m. spalio 22 d. Teisingumo Teismo nutartis *Elcogás SA / Administración del Estado ir Iberdrola SA*, C-275/13, EU:C:2014:2314.

([77]) 2006 m. sausio 10 d. Sprendimas *Ministero dell'Economia e delle Finanze / Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato ir Cassa di Risparmio di San Miniato SpA*, C-222/04, EU:C:2006:8, 111 punktas.

(93) Visų pirma, kai kurios trečiosios šalys teigia, kad, jeigu senaties terminas būtų skaičiuojamas nuo bendrovės „Antin“ individualių subsidijų pagal senąsias schemas suteikimo dienos (tai, jų nuomone, būtų 2009 m. balandžio 24 d. arba gruodžio 22 d.), jis baigėsi vėliausiai 2019 m. balandžio 24 d. arba gruodžio 22 d. Tuo remdamosi tos trečiosios šalys teigia, kad net jei senosios schemos buvo pagalba, bendrovės „Antin“ individualios subsidijos yra esama pagalba. Tos trečiosios šalys taip pat teigia, kad, kadangi žalos atlyginimas yra valstybės pagalba tik tuo atveju, jei juo kompensuojama neteisėta arba nesuderinama pagalba ([78]), tai, kad bendrovės „Antin“ subsidijos pagal senąsias schemas yra esama pagalba, reiškia, kad arbitražo sprendimas nėra valstybės pagalba.

(94) *Antra*, tos trečiosios šalys tvirtina, kad, net jei būtų laikoma, jog arbitražo sprendimas yra valstybės pagalba, tai, kad senosios schemos (t. y. individualios subsidijos bendrovei „Antin“ pagal senąsias schemas) buvo esama pagalba, reiškia, kad arbitražo sprendimas taip pat yra esama pagalba. Jų nuomone, taip yra todėl, kad priešingu atveju ta pati nauda nebūtų susigrąžinama, jei ji būtų suteikta pagal senąsias schemas, bet būtų susigrąžinama, jei ji būtų suteikta priėmus sprendimą. Galiausiai tos trečiosios šalys mano, kad tai, jog pagal senąsias schemas suteikta pagalba yra esama pagalba, reiškia, kad su arbitražo sprendimu susijusi pagalba taip pat yra esama pagalba, kuri negali būti susigrąžinta remiantis tuo, kaip jos aiškina Tarybos reglamento (ES) 2015/1589 17 straipsnį ([79]).

(95) *Trečia*, kai kurios trečiosios šalys teigia, kad arbitražo sprendimas yra neatsiejamas nuo senųjų schemų, todėl turėtų būti laikoma, kad pagalba buvo suteikta 1997 m., kai schemos buvo sukurtos pirmą kartą, arba vėliausiai 1998 m., kai jos buvo pirmą kartą įgyvendintos Karaliaus dekretu Nr. 2818/1998. Tų trečiųjų šalių nuomone, senaties terminas baigėsi 2008 m., o 2004 m. ir 2007 m. atlikti senųjų schemų pakeitimai nėra esminiai pakeitimai, turintys įtakos suderinamumo vertinimui, ir negali pakeisti pagalbos kvalifikavimo iš esamos į naują.

7.1.4. *Pastabos, kuriose teigiama, kad pagalba buvo suteikta tada, kai bendrovė „Antin“ gavo subsidiją pagal senąsias schemas, o ne tada, kai buvo priimtas arbitražo sprendimas*

(96) Kelios trečiosios šalys teigia, kad, remiantis Sprendimu *Asteris* ([80]), žalos atlyginimas yra neatsiejamas nuo atitinkamos priemonės, kuri kompensuojama arbitražo sprendimu.

(97) Visų pirma, tos trečiosios šalys teigia, kad arbitražo sprendimas ir atitinkama priemonė yra neatsiejamai susiję ir kad arbitražo sprendime numatyta pagalba buvo suteikta tada, kai bendrovė „Antin“ gavo subsidijas pagal senąsias schemas. Remdamosi tuo, tos trečiosios šalys teigia, kad arbitražo sprendimas yra tik pareiškimas, kad teisė gauti pagalbą pagal senąsias schemas buvo atgaivinta. Jų nuomone, atsižvelgiant į tai, kad arbitražo sprendimas buvo priimtas siekiant atkurti pagal senąsias schemas nustatytas teises, neteisinga manyti, kad pagalba buvo suteikta priimant arbitražo sprendimą.

(98) Kai kurios trečiosios šalys tvirtina, kad arbitražo teismo sprendimas, kuriuo reikalaujama, kad viena šalis sumokėtų jau mokėtinas, bet dar nesumokėtas sumas, neturėtų būti laikomas sprendimu suteikti naują valstybės pagalbą.

7.1.5. *Pastabos, kuriose teigiama, kad arbitražo sprendimas nėra priskirtinas Ispanijai*

(99) Kelios trečiosios šalys teigia, kad arbitražo sprendimo priskirtinumas negali būti grindžiamas Ispanijos prisijungimu prie ICSID konvencijos arba ECS, nes, jų nuomone, sprendime pradėti procedūrą nėra užuominų į tai, kad atitinkama schema yra ICSID konvencija arba ECS, o nurodomas tik arbitražo sprendimas.

(100) Be to, tos trečiosios šalys teigia, kad, atsižvelgiant į Ispanijos įsipareigojimus pagal tarptautinę teisę, ji negali pasirinkti nemokėti priteistos sumos. Tiksliau jos teigia, kad, jei teisinės pareigos egzistuoja, negalima laikyti, kad jų laikymasis reikalauja „sprendimo“ jų laikytis.

([78]) 2019 m. birželio 28 d. Sprendimas *European Food ir kt. / Komisija*, T-624/15, T-694/15 ir T-704/15, EU:T:2019:423, 103 punktas.
([79]) Žr. 60 išnašą.
([80]) 1988 m. rugsėjo 27 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Asteris AE ir kt. / Graikijos Respublika ir Europos ekonominė bendrija*, sujungtos bylos 106–120/87, EU:C:1988:457.

7.1.6. *Pastabos, kuriose teigiama, kad arbitražo sprendimas yra priskirtinas Ispanijai*

(101) Viena trečioji šalis pakartoja sprendimo pradėti procedūrą 82 konstatuojamojoje dalyje pateiktą Komisijos vertinimą, kad priteistos sumos mokėjimas priskirtinas Ispanijai, nes Ispanija savanoriškai sutiko prisijungti prie ICSID konvencijos ir ECS. Ši trečioji šalis taip pat mano, kad pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją ([81]), bet koks Ispanijos atliktas priteistos sumos mokėjimas nebūtų susijęs nei su galiojančiu arbitražiniu susitarimu, nei su galiojančiu įsipareigojimu sumokėti priteistą sumą pagal Ispanijos sutartinius įsipareigojimus, todėl būtų visiškai priskirtinas Ispanijai.

7.1.7. *Pastabos, kuriose teigiama, kad arbitražo sprendimas negali iškraipyti konkurencijos*

(102) Kelios trečiosios šalys teigia, kad arbitražo sprendimu suteikta pagalba negali iškraipyti konkurencijos ir daryti įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai, nes bendrovė „Antin“ 2017 m. rugpjūčio mėn. pardavė savo jėgaines ir nuo to laiko neinvestavo į atsinaujinančiųjų išteklių energijos infrastruktūrą.

7.1.8. *Pastabos, kuriose teigiama, kad kompensacijos sumokėjimas yra valstybės pagalba*

(103) Viena trečioji šalis teigia, kad priteistos sumos sumokėjimas būtų valstybės pagalba, nes juo būtų kompensuojama žala, padaryta panaikinus neteisėtą pagalbos schemą, kuri buvo įvertinta 2017 m. Komisijos sprendime. Be to, ši trečioji šalis teigia, kad priteistos sumos sumokėjimas atitiktų visas SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas, nes kompensacijos pranašumą gautų tik bendrovė „Antin“ ir jis būtų finansuojamas iš valstybinių išteklių, t. y. iš Ispanijos biudžeto. Jos nuomone, arbitražo sprendimas taip pat gali iškraipyti konkurenciją vidaus rinkoje, nes grupės „Antin“ įmonės investuoja į AEI išteklių sektorių, kuris yra liberalizuotas Sąjungos lygmeniu. Viena trečioji šalis teigia, kad arbitražo sprendimas, kuriuo atkuriama neteisėta pagalbos priemonė pasirinktų įmonių naudai, yra valstybės pagalba.

7.2. **Pastabos dėl pagalbos suderinamumo**

7.2.1. *Pastabos, kuriose teigiama, kad pagalba turėtų būti pripažinta nesuderinama, nes neatitinka ES sutarčių*

(104) Viena trečioji šalis teigia, kad arbitražo sprendimu gali būti pažeistos ES sutarčių nuostatos, konkrečiai SESV 18 straipsnis, kuriuo draudžiama bet kokia diskriminacija dėl pilietybės, nes kiti Ispanijos investuotojai, atsidūrę tokioje pačioje padėtyje, kaip bendrovė „Antin“, taip pat investuotojai iš kitų valstybių narių neturi galimybės pasinaudoti arbitražo mechanizmu, numatytu ECS 26 straipsnyje. Be to, šios šalies teigimu, atsižvelgiant į Sprendimą *Komstroy*, ECS 26 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jis netaikomas vienos valstybės narės ir kitos valstybės narės investuotojo ginčams dėl to investuotojo investicijos pirmojoje valstybėje narėje.

(105) Kita trečioji šalis teigia, kad, jei Komisija nustato Sąjungos antrinės teisės aktų pažeidimą, ji privalo pripažinti pagalbą nesuderinama su vidaus rinka be jokio papildomo vertinimo ([82]). Jos nuomone, arbitražo sprendimas buvo priimtas neteisėtai, kaip galima spręsti iš jurisprudencijos ([83]), pagal kurią valstybės narės privalo ginčyti arbitražo teismų sudarymo teisėtumą ir bet kokių sprendimų, priimtų vykdant ES vidaus investicinio arbitražo procedūras, teisėtumą. Taigi šiuo pagrindu suteikta pagalba gali būti pripažinta nesuderinama su vidaus rinka, todėl nereikia nagrinėti pagalbos suderinamumo pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą arba valstybės pagalbos gaires.

([81]) 2021 m. rugsėjo 2 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas *République de Moldavie / Komstroy LLC*, C-741/19, EU:C:2021:655 ir 2021 m. spalio 26 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas *Republiken Polen / PL Holdings Sàrl*, C-109/20, EU:C:2021:875.

([82]) 2020 m. rugsėjo 22 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Austrija /Komisija (Hinkley Point C)*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 100 punktas.

([83]) 2021 m. rugsėjo 2 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas *République de Moldavie / Komstroy LLC*, C-741/19, EU:C:2021:655 ir 2021 m. spalio 26 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas *Republiken Polen / PL Holdings Sàrl*, C-109/20, EU:C:2021:875.

7.2.2. *Pastabos, kuriose teigiama, kad net jei Sprendimas Komstroy taikomas ECS, tai nereiškia, kad arbitražo sprendimas yra nesuderinama valstybės pagalba, kurią reikia susigrąžinti*

(106) Kelios trečiosios šalys teigia, kad, net jei nei Sprendimu *Komstroy*, nei *Nuomone Nr. 1/20* ([84]) nepagrindžiamas ar nepatvirtinamas Sprendimo *Achmea* principo taikymas ECS sprendimams, tai automatiškai nereiškia, kad jie laikomi nesuderinama valstybės pagalba, kurią reikia susigrąžinti.

(107) Visų pirma kelios trečiosios šalys teigia, kad, kai Sprendime *Komstroy* buvo nurodyta, jog *Achmea* principas taikomas ir ECS, jų nuomone, tai buvo *obiter dictum*, kuris neturi teisinės galios, ir šis teiginys buvo grindžiamas teoriniu atveju, kuris niekada nebus Sąjungos teisės objektas.

(108) Be to, šios trečiosios šalys teigia, kad Teisingumo Teismas savo *Nuomonėje Nr. 1/20* atsisakė priimti sprendimą dėl to, ar modernizuotos ECS projektas yra suderinamas su Sąjungos teise, taigi nepriėmė sprendimo dėl to, ar bet kokia galima kompensacija pagal ECS gali būti laikoma valstybės pagalba.

(109) Kai kurios trečiosios šalys taip pat teigia, kad net jei *Achmea* principas galioja, tai automatiškai nereiškia, kad arbitražo sprendimas turi būti laikomas nesuderinamas valstybės pagalba, nes, jei mažesnės svarbos Sąjungos teisė (šioje byloje – ECS) prieštarauja Sąjungos pirminei teisei (šioje byloje – *Achmea* principui kartu su valstybės pagalbos taisyklėmis), prieštaraujančias nuostatas reikia suderinti, o ne daryti prielaidą, kad Sąjungos pirminė teisė automatiškai yra viršesnė už kitą Sąjungos teisę, grindžiamą ECS.

7.2.3. *Pastabos, kuriose teigiama, kad arbitražo sprendimas nereiškia diskriminacijos dėl pilietybės*

(110) Kelios trečiosios šalys tvirtina, kad, kadangi arbitražo sprendimas turėtų būti laikomas senųjų schemų dalimi, jis nesukuria jokios diskriminacijos, nes visi investuotojai, atitinkantys šioje schemoje nustatytas sąlygas, gali ja pasinaudoti. Šių trečiųjų šalių nuomone, Komisijos argumentas, kad skirtingų investuotojų (ypač Ispanijos investuotojų) diskriminacija pasireiškia tuo, kad ne visi investuotojai, kurie pasinaudojo senosiomis schemomis, turi galimybę kreiptis į tarptautinį arbitražą pagal ECS, grindžiamas klaidinga prielaida, kad ECS yra senųjų schemų dalis arba kad ECS savaime gali būti laikoma valstybės pagalbos schema. Šios trečiosios šalys taip pat priduria, kad Ispanijos investuotojai gali reikalauti žalos atlyginimo pagal nacionalinės teisės nuostatas arba pagal bet kurį kitą ginčų sprendimo mechanizmą, dėl kurio jie galėjo susitarti.

(111) Be to, šios trečiosios šalys tvirtina, kad, net jei ECS nuostatos būtų laikomos senųjų schemų dalimi, Komisijos argumentas dėl diskriminacijos dėl pilietybės turėtų būti aiškinamas kaip reiškiantis diskriminaciją dėl investuotojo įsisteigimo vietos. Jų nuomone, tokia diskriminacija nepažeidžia jokių ES sutarčių nuostatų, o valstybės pagalba šia prasme iš esmės yra diskriminacinė, nes ji teikiama pagalbos gavėjams, įsisteigusiems pagalbą teikiančioje valstybėje narėje.

(112) Galiausiai šios trečiosios šalys tvirtina, kad, jei arbitražo sprendimas turi būti nagrinėjamas kaip *ad hoc* pagalba atskirai nuo senųjų schemų, diskriminacijos nėra, nes negalima palyginti su kita subsidija.

7.2.4. *Pastabos, kuriose teigiama, kad arbitražo sprendimai nebūtinai paneigia Sąjungos teisės viršenybę*

(113) Kai kurios trečiosios šalys savo rašytinėse pastabose teigia, kad įprasta pranešimo apie valstybės pagalbą procedūra užtikrina arbitražo sprendimų teisėtumą pagal Sąjungos teisę (būtent, pasak trečiųjų šalių, ji išsaugo ES teisės „autonomiją“, „ES teisės aiškinimo nuoseklumą ir vienodumą“, „asmenų teises“, Teisingumo Teismo priežiūrą ir „ES teisės veiksmingumą“), nes, kai valstybė narė laikosi pranešimo procedūros, galima išsaugoti Teisingumo Teismo kontrolės įgaliojimus dėl arbitražo sprendimo atitikties Sąjungos teisei.

([84]) 2022 m. birželio 16 d. Teisingumo Teismo nuomonė pagal SESV 218 straipsnio 11 dalį (Modernizuota energetikos chartijos sutartis), nuomonės byla 1/20, EU:C:2022:485.

(114) Jų nuomone, Teisingumo Teismas savo Sprendime *Achmea* turėjo atsižvelgti į tai, kad, kadangi valstybės narės privalo vykdyti savo pareigas pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį, dėl pranešimo ši byla patenka į Sąjungos teisės sritį, taigi ir į Sąjungos teismų kompetenciją.

7.2.5. *Pastabos, kuriose teigiama, kad priemonė turi skatinamąjį poveikį*

(115) Kelios trečiosios šalys tvirtina, kad bendrovė „Antin“ aktyviai valdė bendroves „Andasol“ ir taip jas pakankamai kontroliavo, todėl bendrovė „Antin“ ir bendrovės „Andasol“ sudaro vieną ekonominį vienetą, o tai, jų nuomone, savo ruožtu reiškia, kad bendrovė „Antin“ vykdė atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos gamybos veiklą. Remdamosi tuo, tos trečiosios šalys tvirtina, kad arbitražo sprendime nurodyta pagalba turėtų būti laikoma suteikta ir bendrovių „Andasol“ atsinaujinančiųjų išteklių energijos veiklai, o tai, kad šios bendrovės atitiko skatinamojo poveikio kriterijų, nes kreipėsi dėl pagalbos, kai tapo įregistruotos pagal senąsias schemas, taip pat reiškia, kad bendrovė „Antin“ atitinka skatinamojo poveikio kriterijų. Tos trečiosios šalys nurodo, kad pagalbos pagal senąsias schemas gavėjai laikyti atitinkančiais sąlygas jų įsteigimo metu, todėl jie laikomi atitinkančiais sąlygas ir per visą jėgainės naudojimo trukmę, taigi ir 2013 m. bei 2018 m., priklausomai nuo priteistos sumos skyrimo momento.

(116) Kai kurios trečiosios šalys taip pat teigia, kad bendrovės „Andasol“ yra specialiosios paskirties įmonės, todėl valstybės narės galimybės suteikti pagalbą yra neatsiejamos nuo jų įsteigimo. Be to, tuo atveju, jei bendrovė „Antin“ ir bendrovės „Andasol“ laikytinos sudarančiomis vieną ekonominį vienetą, tai, kad bendrovė „Antin“, 2011 m. įsigijusi bendroves „Andasol“, 2017 m. jas vėl pardavė, neturi reikšmės.

(117) Be to, kelios trečiosios šalys teigia, kad skatinamasis poveikis neturėtų būti vertinamas pagal VPAAEG 3.2.4.2 skirsnį, kaip Komisija siūlo sprendime pradėti procedūrą, nes arbitražo sprendimas yra senųjų schemų dalis, o ne pagalba, apie kurią reikia pranešti atskirai, o „Andasol“ jėgainių pajėgumai neviršija 250 MW, kaip reikalaujama pagal VPAAEG 20 punktą.

(118) Kai kurios trečiosios šalys teigia, kad arbitražo sprendimas nebūtinai neturi skatinamojo poveikio dėl to, kad jis priimtas po to, kai investicija jau buvo įgyvendinta, nes, jų nuomone, jis yra dalis pagalbos, kuri buvo pažadėta pirmiausia ir sukūrė teisėtus lūkesčius, kuriais remiantis buvo nustatytas investicijos komercinis gyvybingumas.

7.2.6. *Pastabos, kuriose teigiama, kad pagalba yra suderinama pagal 2001 m. VPAAG, 2008 m. VPAAG ir VPAAEG*

(119) Kelios trečiosios šalys tvirtina, kad, priešingai nei teigia Komisija, arbitražo sprendimą galima vertinti pagal 2008 m. VPAAG, jei jis laikytinas senųjų schemų dalimi. Šių trečiųjų šalių nuomone, gali būti laikoma, kad bendrovė „Antin“ vykdo bendrovių „Andasol“ veiklą, t. y. atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą, ir todėl kartu su bendrovėmis „Andasol“ sudaro vieną įmonę. Įsigijusi 45 % bendrovių „Andasol“, ji bendrą bendrovių „Andasol“ valdymo kontrolę vykdo kartu su bendrovėmis „RREEF Infrastructure (G.P.) Limited“ ir „RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l.“.

(120) Be to, tos trečiosios šalys teigia, kad yra nenatūralu teigti, jog investuotojas dalyvauja atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyboje, jei jis sudaro ekonominį vienetą su jėgaine arba valdo jėgainę, nes jėgainę eksploatuojanti bendrovė yra tik priemonė paramai gauti, o visą riziką prisiima ir svarbius sprendimus dėl jėgainės eksploatavimo priima investuotojas. Taigi, kai Komisija leidžia teikti pagalbą atsinaujinančiųjų išteklių jėgainę eksploatuojančiai bendrovei, turi būti laikoma, kad pagalba yra naudinga atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai, neatsižvelgiant į tai, ar pelnas mokamas jėgainę eksploatuojančiai bendrovei, ar tiesiogiai akcininkui. Šių trečiųjų šalių nuomone, bet kuriuo atveju atrodo, kad Komisijos sprendimų priėmimo praktikoje daugelis pagalbos gavėjų nebūtinai turėjo turėti jėgainių akcijų ar jas valdyti, o minimalios procentinės planuojamos jėgainės akcijų dalies nuosavybė niekada nebuvo pagalbos atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityje suteikimo sąlyga. Galiausiai tos trečiosios šalys nurodo, kad tai, jog dalis paramos techniškai skirta elektros energijos gamybai iš gamtinių dujų, neturi įtakos suderinamumo vertinimui, nes gamtinių dujų naudojimas yra riboto laiko, susijęs su efektyvumo sumetimais ir daugeliu atvejų buvo patvirtintas Komisijos sprendimais.

(121) Kai kurios trečiosios šalys tvirtina, kad senosios schemos ištaisė rinkos nepakankamumą, nes nesuteikus paramos į AEI technologijas būtų investuojama nepakankamai. Jų nuomone, tai atitiko 2001 m. pagalbos aplinkos apsaugai gaires ([85]) (toliau – 2001 m. VPAAG). Tos šalys apskritai teigia, kad Ispanija ir Komisija pripažino senąsias schemas tinkamomis politikos priemonėmis, skirtomis veiksmingai ir efektyviai pritraukti AEI pajėgumus.

(122) Konkrečiai šios šalys teigia, kad pagal senąsias schemas buvo kompensuojamas tik atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos sąnaudų ir rinkos kainos skirtumas per visą jėgainės naudojimo trukmę, nes pagal senąsias schemas numatyta AEI įrenginių vidutinė 7–9,5 % projekto grąža atskaičius mokesčius yra suderinama su 2001 m. VPAAG, nes tai nebūtų buvusi kompensacijos permoka ([86]). Todėl šios šalys teigia, kad Ispanijos pagal senąsias schemas numatyta grąža atitinka grąžą, kurią Komisija paprastai leido taikyti kitoms AEI paramos schemoms pagal 2001 m. VPAAG.

(123) Be to, tos pačios šalys teigia, kad senosios schemos būtų suderinamos su 2008 m. VPAAG ir VPAAEG. Visų pirma tos šalys teigė, kad senosios schemos turėjo skatinamąjį poveikį ir paskatino dideles investicijas į Ispanijos AEI, kurios buvo būtinos, kad Ispanija galėtų pasiekti ilgalaikius atsinaujinančiųjų išteklių tikslus.

(124) Kai kurios trečiosios šalys tvirtina, kad arbitražo sprendimu suteikta pagalba yra proporcinga pagal 2008 m. VPAAG atsižvelgiant į tai, kad 2008–2013 m. Ispanijos planuota grąžos norma buvo 7–10 %, taigi mažesnė už 10–13 % grąžos normą, kurią Komisija tuo pačiu laikotarpiu leido taikyti kitoms AEI paramos schemoms.

(125) Jei vertinimas atliekamas pagal VPAAEG, šios trečiosios šalys teigia, kad, nors pagalba nebuvo suteikta konkurso būdu, pagal VPAAEG 128 punktą pagalba vis tiek yra suderinama, jei dėl jos neatsiranda kompensacijos permoka. Jos taip pat teigia, kad 2017 m. Komisijos sprendime nenustatyta didžiausia grąžos norma, taigi dėl šios priežasties, jų nuomone, negalima atmesti galimybės, kad 9 % grąžos norma patenka į 10–11 % grąžos normų, kurias Komisija leido taikyti 2014–2020 m. laikotarpiu, intervalą ir dėl to pagalba būtų suderinama.

(126) Be to, šios trečiosios šalys teigia, kad pagalba nepagrįstai neiškraipo konkurencijos ir prekybos. Bendrovių „Andasol“ našumo lygis nėra žemas ir jos yra finansiškai patikimos, o pagalbos suteikimas bendrovei „Antin“ nesukuria didelės įtakos rinkoje, nekeičia prekybos srautų, nekeičia konkurencijos dinamikos ir nepadeda investicinei įmonei išsilaikyti. Be to, šie investuotojai nesutinka su Komisijos nuomone, kad bendrovė „Antin“ gavo papildomą naudą pagal arbitražo sprendimą, palyginti su ta, kurią gavo kiti pagalbos gavėjai, nes kompensacija bendrovei „Antin“ netrukdo kitiems investuotojams taip pat reikalauti žalos atlyginimo pagal nacionalinę teisę, o jis galėtų būti dar didesnis nei kompensacija bendrovei „Antin“.

7.2.7. *Pastabos, kuriose teigiama, kad arbitražo sprendimas ir 2013 m. schema yra suderinami su 2001 m. VPAAG, 2008 m. VPAAG ir VPAAEG*

(127) Kai kurios šalys savo rašytinėse pastabose teigė, kad arbitražo sprendimas yra suderinamas su 2001 m. VPAAG, nes jis pakeičia pagal senąsias schemas Ispanijos teiktą pagalbą, kuri, jų nuomone, buvo suderinama pagal tas pačias gaires. Konkrečiai tos trečiosios šalys teigia, kad, kadangi pagal 2013 m. schemą teikiama pagalba yra daug mažesnė už paramą pagal senąsias schemas, arbitražo sprendimu pakeičiama tik dalis finansinės paramos pagal senąsias schemas ir 2013 m. schemą skirtumo, o pačiomis senosiomis schemomis nebuvo suteikta kompensacijos permoka. Šių šalių nuomone, tai reiškia, kad arbitražo sprendimu bendrovei „Antin“ nesuteikiama kompensacijos permoka. Remdamosi šiuo argumentu, šalys teigia, kad pagalba pagal arbitražo sprendimą yra proporcinga. Šios šalys panašiai teigia, kad keliais pavyzdiniais arbitražo sprendimais (kurių teisinis pagrindas panašus į arbitražo sprendimo teisinį pagrindą) pagalbos gavėjams nesuteikiama kompensacijos permoka ir jie yra proporcingi pagal 2001 m. VPAAG.

([85]) Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai Bendrijos gairės, OL C 37, 2001 2 4, p. 3.

([86]) Šiam teiginiui pagrįsti trečioji šalis vertina tris Ispanijos valdžios institucijų parengtus analitinius dokumentus (t. y. CNE ataskaitą Nr. 3/2007, IDAE, „Ekonominė atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros sistema – investiciniai kaštai, grąža ir paskatos SEK sektoriui“, CNE organizuota konferencija apie faktinę atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrą ir raidą Ispanijoje, Madridas, 2007 m. gruodžio 11 d., ir 2018 m. spalio mėn. CNMC ataskaitą, kurioje vertinama Ispanijos investicijų į atsinaujinančiųjų išteklių energiją VSKK).

(128) Be to, šios trečiosios šalys teigia, kad arbitražo sprendimas yra naudingas AIE, nes yra svarbus signalas būsimiems investuotojams į AIE, nes, jei Ispanija sumokėtų priteistą sumą, tai rodytų, kad Ispanija nori laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų pagal ECS, ir turėtų teigiamą poveikį teisiniam tikrumui ir nuspėjamumui. Be to, tai, kad arbitražo sprendimais priteistos sumos mokamos investuotojams, o ne AEI įrenginių savininkams, šių trečiųjų šalių nuomone, atspindi ekonominę realybę.

7.2.8. *Pastabos, kuriose teigiama, kad arbitražo sprendimą galima vertinti pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą*

(129) Kai kurios trečiosios šalys tvirtina, kad, net jei arbitražo sprendimo suderinamumo vertinimas turėtų būti atliekamas arbitražo sprendimą vertinant savarankiškai, Komisija bylose dėl kompensacijų už žalą, patirtą dėl anksčiau uždarytų iškastinį kurą naudojančių jėgainių, pagalbos suderinamumas buvo vertinamas tiesiogiai pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, nes priteistai kompensacijai negalėjo būti taikomos atitinkamos pagalbos gairės.

7.2.9. *Pastabos, kuriose teigiama, kad pagalba yra nesuderinama su VPAAEG*

(130) Viena trečioji šalis laikosi nuomonės, kad atitinkamas pagalbos suteikimo momentas būtų arbitražo teismo sprendimo priėmimo diena, t. y. 2018 m. birželio 15 d., todėl priemonės suderinamumas su vidaus rinka turėtų būti vertinamas pagal VPAAEG.

(131) Be to, ta šalis teigia, kad pagalba neatitinka VPAAEG 23 ir 31 punktų, nes įvykdžius arbitražo sprendimą nebūtų labiau prisidedama prie Sąjungos aplinkosaugos tikslų įgyvendinimo. Pagalbos suteikimo tikslas būtų Ispanijos tarptautinių įsipareigojimų pagal ECS laikymasis. Tos šalies nuomone, priemonė neatitinka VPAAEG 49 punkte nustatytų skatinamojo poveikio reikalavimų, nes bendrovės „Antin“ įrenginiais ir toliau buvo gaminama energija iš atsinaujinančiųjų šaltinių, nepaisant to, kad dėl 2007 m. schemos pakeitimų buvo sumažinta paramos suma. Galiausiai ta šalis teigia, kad priemonė nėra proporcinga pagal VPAAEG 69 punktą, nes atlygis pagal arbitražo sprendimą buvo apskaičiuotas taikant diskontuotų pinigų srautų metodą ir viršija pagrįstą investicijų grąžos normą, kurią Ispanija nustatė pagal veiklos pagalbos schemą, skirtą AEI gamybos įrenginių operatoriams. Trečiosios šalies teigimu, šis elementas taip pat patvirtina diskriminacinį priemonės, apie kurią pranešta, pobūdį, nes ja gali naudotis ne visi investuotojai ir dėl to bendrovės „Antin“ vidinė grąžos norma viršija įprastą Ispanijos atsinaujinančiųjų išteklių energijos sektoriuje stebimą grąžos normą.

7.2.10. *Kitos trečiųjų šalių pateiktos pastabos*

(132) Kelios trečiosios šalys teigia, kad šioje byloje pranešančioji institucija nenori, kad priemonė, apie kurią pranešta, būtų patvirtinta, ir, jų nuomone, Ispanija gali piktnaudžiauti pranešimo procedūra ir pažeisti gero administravimo ir lojalaus bendradarbiavimo principus teigdama, kad jai nežinoma tam tikra informacija. Tos trečiosios šalys teigia, kad tokiu būdu Ispanija užkerta kelią tam, kad Komisija patvirtintų pagalbos priemonę, apie kurią pranešta. Be to, kelios trečiosios šalys teigia, kad investuotojai turi teisėtų lūkesčių, jog ECS arbitražinė išlyga galioja ir kad pagal ECS įsteigtų arbitražo teismų priimti sprendimai yra privalomi tiek pagal Sąjungos teisę, tiek pagal tarptautinę teisę, nes i) Sąjunga prie ECS prisijungė daugiau nei prieš 25 metus (1994 m.), nepateikdama jokių išlygų dėl ES vidaus arbitražinės išlygos, ii) 2018 m. kovo mėn. nustatytas *Achmea* principas yra naujas Sąjungos teisės aiškinimas ir netaikomas atgaline data ([87]), iii) nemažai arbitražo bylų, kuriose dalyvavo ES investuotojai ir valstybės narės, buvo išnagrinėta taikant ECS 26 straipsnyje įtvirtintą arbitražinę išlygą, Komisijai nesiremiant ES vidaus arbitražinių išlygų draudimu, iv) yra taikomas teisinio tikrumo principas ir v) atsižvelgiant į suformuotą jurisprudenciją, pagal kurią pagalbos gavėjas turi teisėtų lūkesčių, kai jis neatšaukiamai dalyvauja projekte, kuriam suteikta pagalba, gerokai anksčiau, nei Komisija įvertina pagalbos priemonę.

([87]) 2012 m. gruodžio 19 d. Sprendimas *Mitteldeutsche Flughafen AG | Komisija*, C-288/11, EU:C:2012:821; 2002 m. spalio 24 d. Sprendimas *Aéroports de Paris | Europos Bendrijų Komisija*, C-82/01 P, EU:C:2002:617.

(133) Kelios kitos trečiosios šalys tvirtina, kad Ispanijos ir Komisijos požiūris, kurio jos laikosi šioje procedūroje, sukuria precedentą, kuris, jų nuomone, pakenks teisinės valstybės principui ir investicijų aplinkai Sąjungoje. Be to, šios šalys teigia, kad dėl sprendime pradėti procedūrą išdėstytos Komisijos pozicijos atsiras trintis su pasaulinėmis institucijomis (pvz., Pasaulio banku), trečiųjų šalių teismais ir konsorciumu, kurį sudaro daugiau kaip 50 investuotojų į atsinaujinančiųjų išteklių energiją.

## 8. BENDROVĖS „ANTIN“ PASTABOS

### 8.1. Pastabos dėl pagalbos buvimo

#### 8.1.1. *Pastabos, kuriose teigiama, kad arbitražo sprendimas nėra valstybės pagalba*

(134) Bendrovė „Antin“ remiasi sprendimo pradėti procedūrą 73–77 konstatuojamosiose dalyse išdėstytais Komisijos samprotavimais, pagal kuriuos, remiantis Sprendimu *Asteris*, pagal nacionalinę teisę suteiktas žalos atlyginimas gali būti laikomas valstybės pagalba, jei juo kompensuojama neteisėta arba nesuderinama valstybės pagalba. Jos nuomone, jei kompensacija (šioje byloje – arbitražo sprendimas) kompensuoja pagal nacionalinę teisę (šioje byloje – ECS, kuri tapo nacionalinės teisės dalimi Ispanijai ratifikavus ECS) suteiktą priemonę, kuri arba nėra valstybės pagalba, arba yra esama pagalba, tuomet ši priemonė neprieštarauja Sąjungos (valstybės pagalbos) teisei, todėl kompensacija už šią priemonę nėra pagalba. Remdamasi šiais argumentais, bendrovė „Antin“ teigia, kad arbitražo sprendimas gali būti laikomas valstybės pagalba tik tuo atveju, jei senosios schemos buvo neteisėta arba nesuderinama valstybės pagalba. Be to, bendrovė „Antin“ teigia, kad bet kuriuo atveju arbitražo sprendimas turėtų būti vertinamas kaip senųjų schemų dalis, nes juo patvirtinama anksčiau turėta teisė gauti finansavimą pagal senąsias schemas. Kadangi senosios schemos nebuvo valstybės pagalba, arbitražo sprendimas taip pat nėra pagalba.

(135) Visų pirma bendrovė „Antin“ teigia, kad senosios schemos nebuvo susijusios su valstybinių išteklių skyrimu, nes priemonės priskyrimas valstybės pagalbai turi būti vertinamas remiantis pagalbos skyrimo metu galiojusia jurisprudencija. Pagal jurisprudenciją, taikytiną senųjų schemų sukūrimo metu, paramos pagal senąsias schemas teikimo mechanizmas nebuvo susijęs su valstybiniais ištekliais. Bendrovė „Antin“ teigia, kad senųjų schemų finansavimo mechanizmas, kuris buvo pradėtas taikyti 1997 m. ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip 2007 m., nebuvo susijęs su valstybiniais ištekliais pagal jurisprudenciją, taikytiną įgyvendinant šias schemas ir iki 2014 m. ([88]) Konkrečiai bendrovė „Antin“ teigia, kad CNMC vaidmuo apsiribojo tinklo prieigos mokesčių rinkimu ir jų paskirstymu gavėjams. CNMC neturėjo teisės savo nuožiūra skirstyti lėšas kitiems tikslams, nei nustatyta teisės aktuose, arba keisti mokėjimų dydžio, todėl atitinkamos lėšos niekuomet nebuvo CNMC nuosavybė ir CNMC jomis nedisponavo. Todėl valstybė nekontroliuoja šių lėšų. Bendrovės „Antin“ teigimu, 2014 m. galiojusi jurisprudencija ([89]) nėra svarbi vertinant senąsias schemas, kurios nuo 2014 m. jau nebegaliojo. Galiausiai, net jei senosios schemos būtų vertinamos remiantis šio sprendimo priėmimo metu galiojusia jurisprudencija, jos nebuvo susijusios su valstybiniais ištekliais, nes jų finansavimo mechanizmas panašus į tą, kurį Teisingumo Teismas vertino byloje *EEG* ([90]).

(136) Be to, bendrovė „Antin“ tvirtina, kad, net jei arbitražo sprendimą reikėtų vertinti atskirai nuo senųjų schemų, jis nėra valstybės pagalba, nes vienintelė pagrindinė jo suteikimo priežastis yra žala, kurią bendrovė „Antin“ patyrė dėl Ispanijos veiksmų, pažeidžiančių ECS nuostatas, ir šios žalos kompensavimas bendrovei „Antin“ nesuteikia pranašumo atsižvelgiant į Sprendimą *Asteris*. Kompensacinį sprendimo pobūdį taip pat patvirtina tai, kad ginčų sprendimo procedūros pagal ECS 26 straipsnį yra susijusios tik su investuotojais, o ne su pagalbos pagal senąsias

([88]) Bendrovės „Antin“ teigimu, tai yra *PreussenElektra* jurisprudencija (žr. 2001 m. kovo 13 d. Teisingumo Teismo sprendimą *PreussenElektra*, C-379/98, EU:C:2001:160).

([89]) Bendrovės „Antin“ teigimu, tai yra *Elcogas* jurisprudencija (žr. 2014 m. spalio 22 d. Teisingumo Teismo nutartį *Elcogás SA* / *Administración del Estado ir Iberdrola SA*, C-275/13, EU:C:2014:2314).

([90]) 2018 m. kovo 28 d. Sprendimas *Vokietija* / *Komisija*, C-405/16, EU:T:2019:268.

schemas gavėjais. Tiksliau tariant, bendrovės „Antin“ vertinimu, arbitražo sprendimas buvo priimtas investuotojų („Antin“), o ne pagalbos pagal senąsias schemas gavėjų, t. y. bendrovių „Andasol“, atžvilgiu. Bendrovė „Antin“ taip pat teigia, kad tai, jog kompensacija skiriama pagal tarptautines taisykles (t. y. ECS), o ne pagal nacionalines taisykles, nekeičia jos pobūdžio, kuris yra žalos atlyginimas, ir kad bet kuriuo atveju arbitražo sprendimas atitinka atitinkamas nacionalines taisykles dėl žalos atlyginimo.

(137) Galiausiai bendrovė „Antin“ teigia, kad jos 45 % kiekvienos iš bendrovių „Andasol“ akcijų paketas laikomas tik finansine investicija, nes bendrovė „Antin“ nevaldo bendrovių „Andasol“, todėl „Antin“ nėra įmonė, taigi arbitražo sprendimui skirti pagalbą bendrovei „Antin“ netaikomos valstybės pagalbos taisyklės.

8.1.2. *Pastabos, kuriose teigiama, kad arbitražo sprendimas nėra priskirtinas Ispanijai*

(138) Bendrovė „Antin“ teigia, kad valstybės pagalbos nėra, o priskirtinumo vertinimas nėra svarbus, nes senosios schemos nebuvo susijusios su valstybiniais ištekliais. Tačiau, jei arbitražo sprendimas vertinamas atskirai nuo senųjų schemų, arbitražo sprendimo priskirtinumas negali būti grindžiamas Ispanijos prisijungimu prie ICSID konvencijos arba ECS, nes, jos nuomone, Komisijos sprendime pradėti procedūrą nėra užuominų į tai, kad atitinkama schema yra ICSID konvencija arba ECS. Priešingai, kaip galima spręsti iš sprendimo pradėti procedūrą 10 ir 36–44 konstatuojamųjų dalių, ji padarė prielaidą, kad pats arbitražo sprendimas yra *ad hoc* priemonė arba juo atkuriamos senosios schemos.

(139) Be to, bendrovė „Antin“ teigia, kad, atsižvelgiant į Ispanijos pareigas pagal tarptautinę teisę, ji negali pasirinkti nemokėti priteistos sumos. Tiksliau ji teigia, kad, jei teisinės pareigos egzistuoja, negalima laikyti, kad jų laikymasis reikalauja sprendimo jų laikytis. Bendrovės „Antin“ nuomone, tai, kad Ispanija, pranešdama apie arbitražo sprendimą, konkrečiai paprašė Komisijos jo nepatvirtinti, įrodo, kad Ispanija neturi jokios diskrecijos priimti sprendimą dėl priteistos sumos mokėjimo.

8.1.3. *Pastabos, kuriose teigiama, kad arbitražo sprendimas negali iškraipyti konkurencijos*

(140) Bendrovė „Antin“ tvirtina, kad, arbitražo sprendimą vertinant atskirai nuo senųjų schemų, jis negali iškraipyti konkurencijos ar daryti įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai, nes bendrovė „Antin“ 2017 m. rugpjūčio mėn. pardavė savo investicijas į „Andasol“ jėgaines ir nuo to laiko neinvestuoja į Sąjungos energetikos sektorių, taip pat neturi jokių kitų šiame sektoriuje veikiančių Sąjungos bendrovių akcijų paketų.

8.1.4. *Pastabos, kuriose teigiama, kad, net jei senosios schemos buvo valstybės pagalba, jos yra esama pagalba*

(141) Bendrovė „Antin“ teigia, kad, net jei senosios schemos būtų valstybės pagalba, tai būtų esama pagalba (nes dešimties metų senaties terminas yra pasibaigęs), o tai, jos nuomone, reiškia, kad arbitražo sprendimu nekompensuojama neteisėta ar nesuderinama valstybės pagalba.

(142) Visų pirma bendrovė „Antin“ teigia, kad arbitražo sprendimas yra neatsiejamas nuo senųjų schemų, todėl turėtų būti laikoma, kad pagalba buvo suteikta 1997 m., kai buvo sukurta pirmoji schema, arba vėliausiai 1998 m., kai ji buvo pirmą kartą įgyvendinta Karaliaus dekretu Nr. 2818/1998. Jos nuomone, senaties terminas baigėsi 2008 m., o 2004 m. ir 2007 m. atlikti senųjų schemų pakeitimai nėra esminiai pakeitimai, galintys turėti įtakos suderinamumo analizei, ir negali pateisinti pagalbos kvalifikavimo iš esamos į naują.

(143) Be to, bendrovė „Antin“ teigia, kad, net jei būtų laikoma, jog 2004 m. ir 2007 m. padaryti senųjų schemų pakeitimai turėtų įtakos schemų suderinamumui, pagalba vis tiek būtų esama, nes senaties terminas baigėsi atitinkamai 2014 m. ir 2017 m., taigi prieš pranešant Komisijai apie arbitražo sprendimą 2019 m.

(144) Bendrovė „Antin“ teigia, kad, kadangi pagal Sprendimą *Asteris* žalos atlyginimas yra valstybės pagalba tik tuo atveju, jei juo kompensuojama neteisėta arba nesuderinama pagalba, tai, kad bendrovės „Antin“ subsidijos pagal senąsias schemas yra esama pagalba, reiškia, kad arbitražo sprendimas nėra valstybės pagalba. Kita vertus, net jei būtų laikoma, kad arbitražo sprendimas yra valstybės pagalba, tai, kad senosios schemos (tiksliau individualios subsidijos bendrovei „Antin“ pagal senąsias schemas) buvo esama pagalba, reiškia, kad arbitražo sprendimas taip pat yra esama pagalba.

8.1.5. *Pastabos, kuriose teigiama, kad, jei arbitražo sprendimas yra pagalba, ši pagalba yra teisėta*

(145) Bendrovė „Antin“ tvirtina, kad, kadangi arbitražo sprendimas nėra valstybės pagalba, neveikimo pareiga netaikoma, tačiau, net jei būtų laikoma, kad arbitražo sprendimas yra valstybės pagalba, teismas neprivalėjo sustabdyti savo procedūros.

8.1.6. *Pastabos, kuriose teigiama, kad pagalba buvo suteikta tada, kai bendrovė „Antin“ gavo subsidiją pagal senąsias schemas*

(146) Bendrovė „Antin“ teigia, kad pagalba buvo suteikta, kai bendrovė „Antin“ gavo subsidiją pagal senąsias schemas, nes arbitražo sprendimas buvo priimtas siekiant atkurti pagal senąsias schemas nustatytas teises. Jos nuomone, neteisinga manyti, kad pagalba buvo suteikta teismui priėmus arbitražo sprendimą dėl sprendimo priėmimo ([91]). Be to, bendrovė „Antin“ tvirtina, kad, jeigu prašymas teismo procese sumokėti negautos valstybės pagalbos dalį turi būti laikomas tos atitinkamos pagalbos dalimi, o ne atskira pagalba, sprendimas, kuriuo suteikiama teisė gauti tą dalį, taip pat negali būti laikomas atskiros pagalbos suteikimu ([92]). Atitinkamai negalima laikyti, kad sprendimu suteikiama nauja pagalba arba kad sprendimo priėmimo diena yra pagalbos suteikimo diena.

8.2. **Pastabos dėl pagalbos suderinamumo**

8.2.1. *Pastabos, kuriose teigiama, kad arbitražo sprendimas nėra nesuderinama valstybės pagalba*

(147) Bendrovė „Antin“ teigia, kad, kai Teisingumo Teismas Sprendime *Komstroy* nurodė, kad arbitražo sprendimai pagal ECS negalioja, tai buvo *obiter dictum*, kuris neturi teisinės galios, ir šis teiginys buvo pagrįstas teoriniu atveju, kuriam niekada nebūtų taikoma Sąjungos teisė. Be to, bendrovė „Antin“ teigia, kad Teisingumo Teismas savo *Nuomonėje Nr. 1/20* nenurodė, ar modernizuotos ECS projektas yra suderinamas su Sąjungos teise ir ar bet kokia galima kompensacija pagal ECS už priemonę gali būti laikoma valstybės pagalba.

(148) Bendrovė „Antin“ taip pat teigia, kad *Achmea* principo taikymas šioje byloje negali automatiškai lemti arbitražo sprendimo nesuderinamumo su vidaus rinka. Jos nuomone, taip yra dėl to, kad net jei mažesnės svarbos Sąjungos teisė (šioje byloje – ECS) prieštarauja Sąjungos pirminei teisei (šioje byloje – *Achmea* principui kartu su valstybės pagalbos taisyklėmis), prieštaraujančias nuostatas reikia suderinti, o ne manyti, kad Sąjungos pirminė teisė automatiškai yra viršesnė už kitą Sąjungos teisę, grindžiamą ECS.

(149) Be to, bendrovė „Antin“ teigia, kad bet koks jurisprudencijos aiškinimas, pagal kurį būtų galima teigti, kad ECS arbitražinė išlyga pažeidžia Sąjungos pirminės teisės nuostatas, prieštarautų teisinio tikrumo principui ir teisėtiems investuotojų lūkesčiams šioje byloje, nes Komisija nuo 1994 m. yra ECS pasirašiusioji šalis be jokių išlygų dėl arbitražinės išlygos. Bendrovė „Antin“ tvirtina, kad, kai dėl ECS buvo deramasi iki jos pasirašymo 1994 m., Sąjunga iš pradžių reikalavo įtraukti išlygą, kurioje būtų nurodyta, kad ECS arbitražinė išlyga netaikoma ES vidaus ginčams, tačiau 1994 m. Sąjungai pasirašius ECS, ji šio reikalavimo atsisakė. Tuomet per derybas dėl ECS peržiūros Komisija

([91]) Bendrovė „Antin“ nurodo 2019 m. birželio 18 d. Bendrojo Teismo sprendimą *European Food ir kt. / Komisija*, T-624/15, T-694/15 ir T-704/15, EU:T:2019:423, kuriame jis nusprendė, kad pagalba, susijusi su arbitražo sprendimu *Micula*, buvo suteikta atitinkamos schemos panaikinimo dieną, nes būtent dėl panaikinimo atsirado teisė kreiptis į arbitražą.

([92]) Bendrovė „Antin“ nurodo 2023 m. sausio 12 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimą *SIA „DOBELES HES“ ir Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija*, sujungtos bylos C-702/20 ir C-17/21, EU:C:2023:1.

teigė, kad tokia išlyga turėtų būti įtraukta į peržiūrėtą ECS. Bendrovės „Antin“ nuomone, toks požiūris parodė, kad Sprendime *Achmea* nustatytas principas rodo naują aiškinimą, kuris negali būti taikomas atgaline data. Bendrovė „Antin“ taip pat teigia, kad teisėti lūkesčiai, jog arbitražas yra teisėtas, grindžiami daugybe atvejų, kai ES investuotojai gavo ECS 26 straipsniu grindžiamus sprendimus prieš valstybę narę, o Komisija jiems neprieštaravo ir jų neginčijo (pradėdama valstybės pagalbos ar pažeidimo procedūras). Šiuo atžvilgiu bendrovė „Antin“ taip pat atkreipia dėmesį į didelius ekonominius padarinius, kuriuos investuotojai patirtų arbitražinės išlygos negaliojimo atveju, atsižvelgiant į didelį sąžiningai atliktų investicijų skaičių.

(150) Be to, bendrovė „Antin“ teigia, kad jos teisėti lūkesčiai grindžiami tuo, kad Komisija nepradėjo oficialaus tyrimo dėl senųjų schemų iki Ispanijos 2019 m. pranešimo apie arbitražo sprendimą, nors apie šias schemas žinojo ([93]). Be to, jau nuo 2011 m., t. y. iki senųjų schemų panaikinimo 2013m. arba iki 2018 m. birželio mėn. arbitražo sprendimo paskelbimo, bendrovė „Antin“ neatšaukiamai dalyvavo AEI infrastruktūros projektuose, todėl ji turėjo teisėtų lūkesčių, susijusių su jos teise remtis ECS arbitražine išlyga ([94]).

8.2.2. *Pastabos, kuriose teigiama, kad arbitražo sprendimas nereiškia diskriminacijos dėl pilietybės*

(151) Bendrovė „Antin“ tvirtina, kad arbitražo sprendimas turėtų būti laikomas senųjų schemų dalimi, todėl jis nelemia jokios diskriminacijos, nes visi investuotojai, atitinkantys atitinkamas sąlygas, gali ja pasinaudoti. Bendrovės „Antin“ nuomone, Komisijos argumentas, kad skirtingų investuotojų (ypač Ispanijos investuotojų) diskriminacija pasireiškia tuo, kad ne visi investuotojai, kurie pasinaudojo senosiomis schemomis, turi galimybę kreiptis į tarptautinį arbitražą pagal ECS, grindžiamas klaidinga prielaida, kad ECS yra senųjų schemų dalis arba kad ECS savaime gali būti valstybės pagalbos skyrimo pagrindas. Bendrovė „Antin“ priduria, kad Ispanijos investuotojai gali reikalauti žalos atlyginimo pagal nacionalinės teisės nuostatas arba pagal bet kurį kitą ginčų sprendimo mechanizmą, dėl kurio jie galėjo susitarti.

(152) Bendrovė „Antin“ taip pat tvirtina, kad, net jei ECS nuostatos būtų laikomos senųjų schemų dalimi, Komisijos argumentas dėl diskriminacijos dėl pilietybės reiškia diskriminaciją dėl investuotojo įsisteigimo vietos. Jos nuomone, tokia diskriminacija nepažeidžia jokių Sutarčių nuostatų. Valstybės pagalba savaime yra diskriminacinė, nes ji teikiama įmonėms, įsisteigusioms pagalbą teikiančioje valstybėje narėje.

(153) Galiausiai bendrovė „Antin“ tvirtina, kad, jei arbitražo sprendimas turi būti nagrinėjamas kaip *ad hoc* pagalba atskirai nuo senųjų schemų, diskriminacijos nėra, nes negalima palyginti su kita subsidija.

8.2.3. *Pastabos, kuriose teigiama, kad senosios schemos yra suderinamos pagal 2001 m. VPAAG, 2008 m. VPAAG ir VPAAEG*

(154) Bendrovės „Antin“ nuomone, jei manoma, kad arbitražo sprendimas yra valstybės pagalba, jo suderinamumas neturėtų būti vertinamas pagal gaires, kurios galiojo arbitražo sprendimo priėmimo metu. Priešingai, Komisija turėtų vertinti arbitražo sprendimą kaip senųjų schemų dalį ir taikyti gaires, kurios galiojo tuo metu, kai pagal senąsias schemas bendrovei „Antin“ buvo suteikta pagalba.

([93]) Bendrovė „Antin“ nurodo 2005 m. gruodžio 7 d. Komisijos komunikato „Parama elektros energijai iš atsinaujinančių energijos šaltinių gaminti“, COM(2005) 627, 10, 22 ir 28 puslapius, 2014 m. vasario 4 d. Komisijos sprendimo C(2013) 7743 *final* dėl SA.36559 (C3/2007), OL L 205, 2014 7 12, ir 2017 m. Komisijos sprendimo 107 konstatuojamąją dalį.

([94]) Bendrovė „Antin“ nurodo šiuos sprendimus: 2018 m. lapkričio 15 d. Bendrojo Teismo sprendimas *World Duty Free Group, SA, anksčiau Autogrill España, SA / Komisija*, T-219/10 RENV, EU:T:2018:784; 2018 m. lapkričio 15 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Deutsche Telekom AG / Komisija*, T-207/10, EU:T:2018:786; 2018 m. lapkričio 15 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Banco Santander, SA / Komisija*, T-227/10,EU:T:2018:785; 2018 m. lapkričio 15 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Axa Mediterranean Holding, SA / Komisija*, T-405/11, EU:T:2018:780; 2018 m. lapkričio 15 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Banco Santander, SA ir Santusa Holding, SL / Komisija*, T-399/11 RENV, EU:T:2018:787.

(155) Bendrovė „Antin“ teigia, kad arbitražo sprendimu palengvinama atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos ekonominė veikla ir tai nėra tik Ispanijos įsipareigojimų pagal ICSID konvenciją vykdymo rezultatas. Jos nuomone, jei arbitražo sprendimu patvirtinama anksčiau buvusi teisė gauti pagalbą pagal senąsias schemas, pagalba teikiama investicijoms į atsinaujinančiųjų išteklių energiją. Be to, net jei arbitražo sprendimas vertinamas savarankiškai, Ispanijos kompensavimo įsipareigojimas pagal ICSID konvenciją atsirado (ir gali atsirasti) tik dėl to, kad bendrovė „Antin“ gamina atsinaujinančiųjų išteklių energiją. Todėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyba yra vienintelė atitinkama pagrindinė veikla vertinant kompensacijos sumos suderinamumą.

(156) Bendrovė „Antin“ tvirtina, kad ji AEI veiklą, nes gali būti laikoma, kad ji vykdo bendrovių „Andasol“ veiklą, t. y. atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą, ir todėl kartu su bendrovėmis „Andasol“ sudaro vieną įmonę. Įsigijusi 45 % bendrovių „Andasol“, ji bendrą valdymo kontrolę vykdo kartu su bendrovėmis „RREEF Infrastructure (G.P.) Limited“ ir „RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l.“. Be to, bendrovės „Antin“ nuomone, yra nenatūralu teigti, jog investuotojas dalyvauja atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyboje, jei jis sudaro ekonominį vienetą su jėgaine arba valdo jėgainę, nes jėgainę eksploatuojanti bendrovė yra tik priemonė paramai gauti, o visą riziką prisiima ir svarbius sprendimus dėl jėgainės eksploatavimo priima investuotojas. Taigi, kai Komisija leidžia teikti pagalbą atsinaujinančiųjų išteklių jėgainę eksploatuojančiai bendrovei, turi būti laikoma, kad pagalba yra naudinga atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai, neatsižvelgiant į tai, ar pelnas mokamas jėgainę eksploatuojančiai bendrovei, ar tiesiogiai akcininkui. Bendrovės „Antin“ teigimu, bet kuriuo atveju atrodo, kad Komisijos sprendimų priėmimo praktikoje daugelis pagalbos gavėjų nebūtinai turėjo turėti jėgainių akcijų ar jas valdyti, o minimalios procentinės planuojamos jėgainės akcijų dalies nuosavybė niekada nebuvo pagalbos atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityje suteikimo sąlyga. Galiausiai bendrovė „Antin“ teigia, kad, jei bendrovė „Antin“ ir bendrovės „Andasol“ laikytinos sudarančiomis vieną ekonominį vienetą, tai, kad bendrovė „Antin“, 2011 m. įsigijusi bendroves „Andasol“, 2017 m. jas vėl pardavė, nėra svarbu. Bet kokia kompensacija turi būti skiriama bendrovei „Antin“, nes ji sumokėjo už bendrovių „Andasol“ rinkos vertę darydama prielaidą, kad gaus visą pagalbos sumą.

(157) Šiuo atžvilgiu bendrovė „Antin“ pažymi, kad tai, jog dalis paramos techniškai skirta elektros energijos gamybai iš gamtinių dujų, neturi įtakos suderinamumo vertinimui, nes gamtinių dujų naudojimas yra riboto laiko ir susijęs su efektyvumo sumetimais. Be to, beveik visi pagalbos pagal senąsias schemas ir 2013 m. schemą gavėjai tam tikru mastu trumpais intervalais naudoja dujas, o Komisija taip pat daugeliu atvejų leido teikti pagalbą dujomis kūrenamoms jėgainėms.

(158) Kalbant apie skatinamąjį poveikį, bendrovė „Antin“ teigia, kad, kol ji vykdo senosiose schemose nustatytus reikalavimus, turėtų būti laikoma, kad arbitražo sprendimas taip pat turi skatinamąjį poveikį.

(159) Bendrovė „Antin“ teigia, kad senosios schemos yra suderinamos pagal 2001 m. VPAAG, nes pagal senąsias schemas Ispanijos siektina grąža atitinka grąžą, kurią Komisija 2001–2009 m. pagal 2001 m. VPAAG paprastai leisdavo taikyti kitoms AEI paramos schemoms. 2004 m. ir 2007 m. padaryti schemos pakeitimai neturi įtakos šiam vertinimui.

(160) Bendrovės „Antin“ manymu, senosios schemos taip pat yra proporcingos pagal 2008 m. VPAAG atsižvelgiant į tai, kad 2008–2013 m. Ispanijos planuota grąžos norma buvo 7–10 %, taigi mažesnė už 10–13 % grąžos normą, kurią Komisija tuo pačiu laikotarpiu leido taikyti kitoms AEI paramos schemoms.

(161) Tuo atveju, jei vertinimas atliekamas pagal VPAAEG, bendrovė „Antin“ teigia, kad skatinamasis poveikis neturėtų būti vertinamas pagal VPAAEG 3.2.4.2 skirsnį, nes arbitražo sprendimas yra senųjų schemų dalis, o ne pagalba, apie kurią reikia pranešti atskirai, ir „Andasol“ jėgainių pajėgumai neviršija 250 MW, kaip reikalaujama VPAAEG 20 punkte. Be to, dėl proporcingumo bendrovė „Antin“ teigia, kad tai, jog pagalba suteikta arbitražo sprendimu, o ne konkurso būdu, negali lemti pagalbos nesuderinamumo. Bendrovė „Antin“ teigia, kad priteista suma buvo apskaičiuota remiantis atlygiu, kurį ji turėjo gauti pagal senąsias schemas (t. y. tokiu pačiu, kokį bendrovė „Antin“ būtų gavusi, jei būtų buvusios taikomos senosios schemos). Taigi ją sudaro rinkos kaina ir priemoka, padauginta iš atitinkamų metų skaičiaus, o tai, kad priemokos buvo sukauptos į vieną sumą, nekeičia kompensacijos pobūdžio. Bendrovė „Antin“ teigia, kad, nors pagalba teikiama ne konkurso būdu, pagal VPAAEG 128 punktą pagalba vis tiek yra suderinama, jei dėl jos nesusidaro kompensacijos permoka, ir kad 2017 m. Komisijos sprendime nenustatyta didžiausia grąžos norma, negalima atmesti galimybės, kad Komisija, atsižvelgdama į savo sprendimų priėmimo praktiką 2014–2020 m. laikotarpiu, būtų leidusi taikyti 9 % grąžos normą.

(162) Be to, bendrovė „Antin“ teigia, kad pagalba nepagrįstai neiškraipo konkurencijos ir prekybos, nes dėl jos nesukuriama didelė įtaka rinkoje, nepakeičiami prekybos srautai, nepakeičiama konkurencijos dinamika ir nepadedama investicinei įmonei išsilaikyti. Visų pirma bendrovė „Antin“ teigia, kad jos pačios ir bendrovių „Andasol“ našumas nėra žemas ir jos yra finansiškai patikimos. Be to, dėl pagalbos, susijusios su arbitražo sprendimu, bendrovė „Antin“ negauna nepagrįstai didelės grąžos normos, nes ji neviršija grąžos normų, taip pat ji nėra nepagrįstai ilga (ji galioja tik naudojimo laikotarpiu) ir dėl jos nekyla kryžminio subsidijavimo ar technologinio neutralumo pavojaus. Galiausiai su arbitražo sprendimu susijusi pagalba nesuteikia bendrovei „Antin“ ar bendrovėms „Andasol“ didesnės rinkos dalies.

(163) Galiausiai bendrovė „Antin“ tvirtina, kad, net jei arbitražo sprendimo suderinamumo vertinimas turėtų būti atliekamas arbitražo sprendimą vertinant savarankiškai, Komisija bylose dėl kompensacijų už žalą, patirtą dėl anksčiau laiko uždarytų iškastinį kurą naudojančių jėgainių, pagalbos suderinamumas buvo vertinamas tiesiogiai pagal SESV 107 straipsnio 3 dalį, jei kompensacijai negalėjo būti taikomos atitinkamos pagalbos gairės.

### 8.3. **Kitos pastabos**

(164) Bendrovė „Antin“ tvirtina, kad Ispanija pranešė apie arbitražo sprendimą ne tam, kad jis būtų patvirtintas, todėl gali piktnaudžiauti pranešimo procedūra ir pažeisti gero administravimo ir lojalaus bendradarbiavimo principus, nes nepateikė reikiamos informacijos ir neleido Komisijai patvirtinti pagalbos priemonės, apie kurią pranešta.

## 9. **ISPANIJOS PASTABOS DĖL TREČIŲJŲ ŠALIŲ PASTABŲ**

(165) Ispanijos valdžios institucijos atsakymus į trečiųjų šalių pateiktas pastabas atsiuntė 2023 m. sausio 3 d., 2023 m. lapkričio 27 d. ir 2024 m. sausio 29 d.

### 9.1. **Pastabos dėl pastabų dėl pagalbos buvimo**

(166) Atsakydama į trečiųjų šalių argumentus, kad arbitražo sprendimas nėra valstybės pagalba, Ispanija pakartoja Komisijos argumentus, išdėstytus 2017 m. Komisijos sprendime, kuriame Komisija priminė (165 konstatuojamojoje dalyje), kad bet kokia kompensacija, kurią arbitražo teismas suteiktų investuotojui, remdamasis tuo, kad Ispanija pakeitė priemokų ekonominę schemą (2007 m. schemą) schema, apie kurią pranešta (2013 m. schema), savaime būtų valstybės pagalba.

(167) Be to, Ispanija pakartojo, kad pagal jurisdikciją pagalba suteikiama arbitražo sprendimo priėmimo dieną, nes teisė į kompensaciją už nuostolius, kuriuos arbitražo pareiškėjai teigia patyrę dėl valstybės pagalbos schemos panaikinimo, suteikiama tik arbitražo sprendimu ([95]).

([95]) Ispanija nurodo 2022 m. sausio 25 d. Sprendimą *European Food ir kt. / Komisija*, C-638/19 P, EU:C:2022:50.

9.2. **Pastabos dėl pastabų dėl pagalbos suderinamumo**

(168) Atsakydama į trečiųjų šalių pastabas dėl Sprendimo *Komstroy* svarbos, Ispanija pažymėjo, kad Teisingumo Teismas patvirtino, jog pagalba, suteikta remiantis ES vidaus arbitražo teismo pagal EB sutarties nuostatas priimtu sprendimu, yra nesuderinama su Sąjungos teise, nes toks arbitražo teismas nėra Sąjungos teisminės sistemos dalis, o tai prieštarauja ES sutarties 19 straipsnio 1 daliai, taip pat SESV 267 ir 344 straipsniams ([96]).

9.3. **Pastabos dėl pastabų dėl pagalbos buvimo**

(169) Atsakydamos į trečiųjų šalių argumentus, kad paskatų panaikinimas arba sumažinimas, dėl kurio arbitražo sprendimu buvo priteista kompensacija, nėra valstybės pagalba ir bet kuriuo atveju būtų buvusi esama pagalba, Ispanijos valdžios institucijos priminė, kad sprendime *Micula*, kuris iš esmės panašus į šią bylą, Teisingumo Teismas atmetė požiūrį, kad pagalba, kuri sudaro kompensaciją, numatytą arbitražo sprendime, priimtame remiantis ES vidaus DIS panaikinus atitinkamą schemą, gali būti laikoma suteikta tuo metu, kai atitinkama schema buvo panaikinta. Priešingai, Teisingumo Teismas paaiškino, kad gavėjas įgyja teisę gauti pagalbą pagal arbitražo sprendimą tuo metu, kai šis sprendimas priimamas ([97]).

(170) Be to, Ispanijos valdžios institucijos nurodė, kad Teisingumo Teismas yra nusprendęs, jog arbitražo sprendimas, jeigu jis nesuderinamas su Sąjungos teise, visų pirma su SESV 267 ir 344 straipsniais, negali turėti jokios galios ir negali būti vykdomas ([98]). Ispanija taip pat teigia, kad šioje byloje galioja tas pats principas ir pagalba negali būti teikiama pažeidžiant SESV 267 ir 344 straipsnius.

(171) Atsakydamos į trečiųjų šalių teiginius dėl sprendimo *Asteris* svarbos, Ispanijos valdžios institucijos teigia, kad kompensacija už pagal bendrą žemės ūkio politiką neišmokėtą pagalbą, kurią Sąjungos teismai pripažino neteisėta, negali būti prilyginama ES vidaus investicinio arbitražo sprendimui pagal ECS. Šiuo atžvilgiu Ispanijos valdžios institucijos atkreipė dėmesį į bylą *Micula*, kurioje Teisingumo Teismas, prieš kvalifikuodamas tokį arbitražo sprendimą kaip valstybės pagalbą, išaiškino ES vidaus investicinio arbitražo, kaip ginčų sprendimo sistemos, nepriklausančios valstybių narių nacionalinėms teisminėms sistemoms, pobūdį.

(172) Be to, atsakydamos į trečiųjų šalių teiginius, kad 2007 m. schema kartu su ankstesnėmis schemomis buvo esama pagalba, Ispanijos valdžios institucijos teigia, kad 2017 m. Komisijos sprendime buvo analizuojama visa kompensacija, kurią gavėjai gavo pagal 2007 m. schemą ir 2013 m. schemą.

(173) Be to, Ispanijos valdžios institucijos, atsakydamos į trečiųjų šalių pastabas, kuriose abejojama dėl arbitražo sprendimo priskirtinumo Ispanijai, pritaria Komisijos sprendime pradėti procedūrą išdėstytiems argumentams.

(174) Atsakydamos į trečiųjų šalių pateiktus argumentus dėl priemonės poveikio vidaus rinkai, Ispanijos valdžios institucijos aiškina, kad Sprendime *Micula* ([99]) Teisingumo Teismas nustatė, kad ES vidaus arbitražo sprendimai, priimti taikant ne Sąjungos teisminės sistemos mechanizmą, yra su vidaus rinka nesuderinama pagalba, todėl jų poveikis rinkai yra nesvarbus. Bet kuriuo atveju Ispanijos valdžios institucijos teigia, kad 2017 m. Komisijos sprendimu įrodyta, jog tiek 2007 m., tiek 2013 m. schema galėjo iškraipyti konkurenciją vidaus rinkoje.

([96]) Ispanija nurodo sprendimus *Komstroy* ir *Achmea*.
([97]) Ispanija nurodo 2022 m. sausio 25 d. Sprendimo *European Food ir kt. / Komisija*, C-638/19 P, EU:C:2022:50, 125 punktą.
([98]) 2022 m. rugsėjo 21 d. Teisingumo Teismo nutartis *Romatsa ir kt.*, C-333/19, EU:C:2022:749, 42–44 punktai.
([99]) Ispanija nurodo 2022 m. sausio 25 d. Sprendimą *European Food ir kt. /Komisija*, C-638/19 P, EU:C:2022:50.

(175) Atsakydamos į trečiųjų šalių argumentus, susijusius su arbitražo sprendimu dėl pagalbos suteikimo, Ispanijos valdžios institucijos daro nuorodą į jurisprudenciją ([100]), kuria patvirtinama, kad lemiamas veiksnys nustatant pagalbos suteikimo datą yra pagalbos gavėjų teisės gauti pagalbą įgijimas ir atitinkamas valstybės įsipareigojimas suteikti pagalbą.

(176) Atsakydamos į trečiųjų šalių pastabas dėl Sprendimo *Dobeles Hes* ([101]) svarbos, Ispanijos valdžios institucijos tvirtina, kad jurisprudencija šiuo klausimu buvo pateikta kaip prejudicinis sprendimas, priimtas nacionaliniams administraciniams teismams nagrinėjant ginčą dėl valstybės pagalbos. Ispanijos teigimu, tokie sprendimai dėl reikalavimų atlyginti žalą, kuriuos nagrinėja nacionaliniai teismai, nėra svarbūs šioje byloje, be to, yra skirtumas tarp nurodymo sumokėti kainą, pripažįstamą pagal nacionalinę taisyklę, ir investicinio arbitražo sprendimo, kuriuo pripažįstamos sumos dėl pakeistos ar panaikintos nacionalinės taisyklės taikymo. Todėl, Ispanijos valdžios institucijų nuomone, trečiųjų šalių teiginiai dėl valstybių narių nacionalinių teismų netaikytini vertinant investicinio arbitražo sprendimus.

### 9.4. **Pastabos dėl pastabų dėl pagalbos suderinamumo**

(177) Atsakydamos į trečiųjų šalių pastabas dėl Sprendimo *Komstroy* ir *Nuomonės Nr. 1/20* svarbos, Ispanijos valdžios institucijos paaiškina, kad jurisprudencijoje pateikti autoritetingi ECS, konkrečiai jos 26 straipsnio, išaiškinimai, kuriais paaiškinta, kad ginčų sprendimo mechanizmas arbitražo būdu negali būti taikomas ES vidaus ginčams, nes tai pažeistų SESV 267 ir 344 straipsnius. Ispanijos valdžios institucijos pabrėžia, kad Teisingumo Teismas nusprendė, jog šis principas taip pat taikytinas ECS.

(178) Atsakydamos į trečiųjų šalių teiginius, kad arbitražo sprendimas, taip pat 2013 m. schema yra suderinama pagalba pagal Komisijos taikomas gaires, Ispanijos valdžios institucijos teigia, kad ES vidaus arbitražo sprendimai, grindžiami ECS, yra akivaizdžiai nesuderinami su Sąjungos teise. Be to, Ispanijos valdžios institucijos aiškina, kad dėl jurisprudencijos ([102]), susijusios su arbitražo sprendimų priėmimo momentu, šioje byloje bet kokie teiginiai dėl galimo arbitražo sprendimo suderinamumo su gairėmis, priimtomis iki šios dienos (t. y. 2001 m. VPAAG ir 2008 m. VPAAG), yra klaidingi.

(179) Be to, atsakydamos į trečiųjų šalių teiginius dėl arbitražo sprendimo proporcingumo pagal VPAAEG, Ispanijos valdžios institucijos tvirtina, kad pateikta analizė yra klaidinga ir nepakankamai patikima. Be to, Ispanijos valdžios institucijos teigia, kad, priešingai nei mano ta trečioji šalis, arbitražo sprendimas neturi jokio skatinamojo poveikio ir nesuteikia jokios naudos atsinaujinantiesiems energijos šaltiniams, o arbitražo sprendimas taip pat gali iškraipyti konkurenciją vidaus rinkoje, o tai prieštarauja VPAAEG.

### 9.5. **Pastabos dėl kitų trečiųjų šalių pastabų**

(180) Atsakydamos į trečiųjų šalių pastabas dėl jų teisėtų lūkesčių, Ispanijos valdžios institucijos teigia, kad Komisijos vertinimas šioje byloje negali būti pakeistas remiantis investuotojų lūkesčiais. Be to, Ispanija teigia, kad pagal jurisprudenciją pagrindiniai Sąjungos teisės principai, kaip antai teisinis tikrumas ir teisėti lūkesčiai, negali trukdyti valstybėms narėms priimti priemones, kuriomis sumažinamos arba panaikinamos anksčiau suteiktos paskatos ([103]).

([100]) 2022 m. sausio 25 d. Sprendimas *European Food ir kt. /Komisija*, C-638/19 P, EU:C:2022:50, 123–125 punktai.

([101]) 2023 m. sausio 12 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas *SIA „DOBELES HES“ ir Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija*, sujungtos bylos C-702/20 ir C-17/21, EU:C:2023:1.

([102]) 2022 m. sausio 25 d. Sprendimas *European Food ir kt. /Komisija*, C-638/19 P, EU:C:2022:50, 118, 123–126 ir 152 punktai.

([103]) 2021 m. balandžio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) ir kt. ir Athesia Energy Srl ir kt. / Ministero dello Sviluppo economico, Gestore dei servizi energetici (GSE) SpA*, sujungtos bylos C-798/18 ir C-799/18, EU:C:2021:280; 2019 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Agrenergy ir Fusignano Due*, C-180/18, C-286/18 ir C-287/18, EU:C:2019:605; 2009 m. rugsėjo 10 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Plantanol GmbH & Co. KG / Hauptzollamt Darmstadt*, C-201/08, EU:C:2009:539.

(181) Be to, atsakydamos į trečiųjų šalių išsakytas pastabas dėl piktnaudžiavimo pranešimo procesu, Ispanijos valdžios institucijos teigia, kad jos įvykdė savo pareigą pranešti pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį, kad būtų užtikrinta išimtinė Komisijos kompetencija nagrinėti valstybės pagalbą, ir Komisijos rekomendacijas sustabdyti arbitražo sprendimais priteistų sumų mokėjimą nesant 2017 m. Komisijos sprendime nustatyto leidimo teikti valstybės pagalbą.

(182) Atsakydamos į trečiosios šalies pareikštus teiginius, kad 2007 m. schema buvo suderinama pagalba pagal Komisijos taikomas gaires, Ispanijos valdžios institucijos teigia, kad toks vertinimas nėra svarbus šioje byloje, kurioje vertinamas arbitražo sprendimo suderinamumas.

## 10. **PRIEMONĖS VERTINIMAS**

### 10.1. **Pagalbos buvimas**

(183) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje teigiama, kad „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta parama, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.

(184) Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį priemonė yra valstybės pagalba, jeigu ji atitinka keturias kartu taikomas sąlygas. Pirma, priemonė turi būti priskirtina valstybei ir finansuojama iš valstybinių išteklių. Antra, taikant šią priemonę pagalbos gavėjams turi būti suteikiamas pranašumas. Trečia, taikant priemonę turi būti palaikomos tam tikros įmonės arba ekonominės veiklos rūšys (t. y. pranašumas turi būti atrankusis). Ketvirta, priemonė turi galėti daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškraipyti konkurenciją vidaus rinkoje arba kelti jos iškraipymo grėsmę.

(185) Sprendime pradėti procedūrą (71–88 konstatuojamosios dalys) Komisija padarė preliminarią išvadą, kad arbitražo sprendimas yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Dėl toliau 10.1 skirsnio likusioje dalyje paaiškintų priežasčių Komisija daro išvadą, kad arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas, vykdymas ar priteistos sumos mokėjimas (toliau – įgyvendinimas) yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

#### 10.1.1. *Priskirtinumas ir valstybiniai ištekliai*

*Priskirtinumas*

(186) Pagal Sąjungos teismų jurisprudenciją, tam, kad atrankusis pranašumas būtų laikomas pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, jis, be kita ko, turi būti priskirtinas valstybei ([104]). Be to, reikia pažymėti, kad, kai pranašumą suteikia valdžios institucija, šis pranašumas savaime priskirtinas valstybei ([105]).

(187) Kaip paaiškinta 65 konstatuojamojoje dalyje, Ispanija ECS pasirašė 1994 m. gruodžio 17 d., ją ratifikavo 1997 m. gruodžio 11 d., o ECS Ispanijai įsigaliojo 1998 m. balandžio 16 d. Kaip taip pat paaiškino Ispanija, pagal Ispanijos Konstitucijos 96 straipsnio 1 dalį, teisėtai sudarytos tarptautinės sutartys tampa vidaus teisinės tvarkos dalimi, kai jos oficialiai paskelbiamos Ispanijoje. Ispanijos ratifikuota ECS paskelbta 1998 m. kovo 17 d. Ispanijos oficialiajame

([104]) 2006 m. balandžio 5 d. Sprendimas *Deutsche Bahn AG / Komisija*, T-351/02, EU:T:2006:104, 101 punktas.
([105]) 2021 m. gruodžio 15 d. Sprendimas *Oltchim / Komisija*, T-565/19, EU:T:2021:904, 160 punktas. 2024 m. spalio 2 d. Bendrojo Teismo sprendimas *European Food SA ir kt. / Europos Komisija*, T-624/15 RENV ir T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, 206 punktas.

valstybės leidinyje („1994 m. gruodžio 17 d. Lisabonoje pasirašytas Energetikos chartijos sutarties ir Energetikos chartijos protokolo dėl energijos efektyvumo ir su tuo susijusių aplinkosaugos aspektų ratifikavimo dokumentas“, taip pat žr. 65 konstatuojamąją dalį). Ispanija pasirašė ICSID konvenciją 1994 m. kovo 21 d. ir ją ratifikavo 1994 m. rugsėjo 17 d. Ispanijos ratifikuota ICSID konvencija paskelbta 1994 m. rugsėjo 13 d. Ispanijos oficialiajame valstybės leidinyje („Konvencijos dėl valstybių ir kitų valstybių fizinių bei juridinių asmenų investicinių ginčų sprendimo, priimtos 1965 m. kovo 18 d. Vašingtone, ratifikavimo dokumentas“).

(188) Teismas arbitražo sprendimą priėmė remdamasis savo šių sutarčių, kurias Ispanija buvo pasirašiusi ir ratifikavusi ir kurios tapo Ispanijos teisinės sistemos dalimi nuo jų paskelbimo Ispanijos oficialiajame valstybės leidinyje dienos, aiškinimu. Ispanija savanoriškai nusprendė pasirašyti ir ratifikuoti ECS ir ICSID konvenciją bei įtraukti jas į Ispanijos nacionalinę teisę (žr. 187 konstatuojamąją dalį ir 5.4 skirsnį). Taigi arbitražo sprendimą priimti tapo įmanoma dėl Ispanijos sprendimo pasirašyti ir ratifikuoti ECS ir ICSID konvenciją: tai, kad teismas turėjo atsisakyti jurisdikcijos, nes pagal Teisingumo Teismo praktiką EB sutarties 26 straipsnis netaikomas ES viduje, nekeičia šios aplinkybės. Sprendimas priskirtinas Ispanijai.

(189) Bet kuriuo atveju Komisija pažymi, kad arbitražo sprendimo įgyvendinimas priskirtinas Ispanijai ir dėl toliau nurodytų priežasčių (žr. 190–191 konstatuojamąsias dalis).

(190) Kadangi arbitražo sprendimu pažeidžiami SESV 267 ir 344 straipsniai, ES sutarties 19 straipsnis ir bendrieji autonomijos ir tarpusavio pasitikėjimo principai, arbitražo sprendimas negali turėti jokio poveikio ES teisinei tvarkai ir Ispanija negali jo įgyvendinti. Bet koks įgyvendinimas nepaisant šio draudimo būtų tiesiogiai susijęs su Ispanijos valdžios institucijų savarankišku sprendimu. Taip būtų, jei Ispanija savanoriškai sumokėtų arbitražo sprendimu priteistą sumą ir jei ji iš pradžių bandytų prieštarauti arbitražo sprendimo pripažinimui ir vykdymui valstybės narės ar trečiosios šalies teisme ir nesugebėtų užkirsti kelio turto areštui arba priimtų sprendimą sumokėti priteistą sumą, kad išvengtų turto suradimo priemonių ir galiausiai suvereno imuniteto nesaugomo turto arešto ([106]). Siekdama išsamumo Komisija taip pat pažymi, kad Ispanijos teismui pripažinus arba įvykdžius arbitražo sprendimą, jis lygiai taip pat būtų priskirtinas Ispanijai, nes visų valstybės organų, įskaitant nacionalinius teismus, veiksmai priskirtini valstybei.

(191) Dėl tų pačių priežasčių Bendrasis Teismas Sprendime *Micula* nusprendė, kad valstybė būtinai „dalyvauja“, jei ji sumoka arbitražo sprendime numatytą kompensaciją ([107]). Siekdama išsamumo Komisija taip pat pažymi, kad Ispanijos teismui pripažinus arba įvykdžius arbitražo sprendimą, jis lygiai taip pat būtų priskirtinas Ispanijai, nes visų valstybės organų, įskaitant nacionalinius teismus, veiksmai priskirtini valstybei.

(192) Nė vienu iš trečiųjų suinteresuotųjų šalių pateiktų argumentų nekvestionuojama ši išvada, kad arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas priskirtinas Ispanijai.

(193) Pirma, priešingai nei teigia kai kurios trečiosios šalys, tai, kad arbitražo sprendimą priėmė investuotojų ir valstybės arbitražo teismas, o ne nacionalinis teismas, nekeičia Komisijos išvados dėl pagalbos priskirtinumo ir netrukdo arbitražo sprendimą ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimą priskirti Ispanijai. Iš tiesų teismas savo jurisdikciją priimti sprendimą grindė ECS 26 straipsnio ir ICSID konvencijos aiškinimu, kuriais teismas gali remtis tik todėl, kad Ispanija nusprendė pasirašyti ir ratifikuoti šiuos tarptautinės teisės aktus. Be to, pritarus argumentams, dėl kurių šiomis aplinkybėmis nėra priskirtinumo, valstybėms narėms būtų faktiškai leista išvengti valstybės pagalbos kontrolės tol, kol jos remiasi investuotojų ir valstybės arbitražu arba prisiima tarptautinį įsipareigojimą suteikti tam tikrą valstybės pagalbos priemonę ([108]). Tokie argumentai daro neigiamą poveikį Sąjungos teisės, visų pirma SESV 107 straipsnio, veiksmingumui, todėl turi būti atmesti.

([106]) 2024 m. spalio 2 d. Bendrojo Teismo sprendimas *European Food SA ir kt.* / *Europos Komisija*, T-624/15 RENV ir T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, 201–221 punktai.

([107]) *Ten pat*.

([108]) Šiuo klausimu žr. 2024 m. spalio 2 d. Bendrojo Teismo sprendimo *European Food SA ir kt.* / *Europos Komisija*, T-624/15 RENV ir T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, 217 punktą.

(194) Antra, dėl 99 ir 138 konstatuojamosiose dalyse išdėstytų trečiųjų šalių argumentų, kad sprendimo priskirtinumas negali būti grindžiamas Ispanijos prisijungimu prie ICSID konvencijos arba ECS, nes sprendime pradėti procedūrą nėra užuominų į tai, kad atitinkama schema yra ICSID konvencija arba ECT, Komisija mano, kad šis argumentas nėra svarbus svarstant, ar sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas priskirtinas Ispanijai. Individualus priemonės pobūdis netrukdo jai atsirasti dėl to, kad investuotojų ir valstybės arbitražo teismas (nors ir netinkamai) taikė Ispanijos savanoriškai sudarytus tarptautinius susitarimus. Sprendime pradėti procedūrą (82 konstatuojamojoje dalyje), preliminariai vertinant pagalbos priemonės priskirtinumą, aiškiai nurodytas Ispanijos savanoriškas sprendimas prisijungti prie ICSID konvencijos ir ECS.

(195) Trečia, Komisija pažymi, kad trečiųjų šalių teiginys (žr. 100 ir 139 konstatuojamąsias dalis), pagal kurį Ispanijai negalima priskirti arbitražo sprendimo, nes dėl įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę Ispanija neturėtų teisės savo nuožiūra spręsti dėl priteistos sumos sumokėjimo, yra nepagrįstas dėl 193 konstatuojamojoje dalyje išdėstytų priežasčių. Pirma, su šiuo argumentu negalima sutikti, nes tai iš tikrųjų leistų visoms valstybėms narėms išvengti valstybės pagalbos kontrolės, jei jos prisiima tarptautinį įsipareigojimą suteikti tam tikrą valstybės pagalbos priemonę ([109]). Antra, kaip priminta 11 konstatuojamojoje dalyje, jurisprudencijoje praktikoje laikoma, kad arbitražo sprendimas, priimtas nagrinėjant valstybės narės ir kitos valstybės narės investuotojo bylą, kaip yra šioje byloje, yra nesuderinamas su Sąjungos teise, todėl negali turėti jokio poveikio ir negali būti vykdomas ([110]). Todėl Ispanija turi panaikinti arbitražo sprendimą ir negali būti laikoma įpareigota sumokėti priteistą sumą, jį įgyvendinti ar vykdyti ([111]). Trečia, vienintelis atvejis, kai jurisprudencijoje pripažįstama, kad priemonė, kurios ėmėsi valstybė narė, nėra priskirtina valstybei narei, yra atvejis, kai pagal Sąjungos teisę valstybė narė turi įgyvendinti priemonę ir valstybei narei nepaliekama jokios diskrecijos. Šioje byloje akivaizdžiai taip nėra. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas priskirtinas Ispanijai.

*Valstybiniai ištekliai*

(196) Pagal suformuotą jurisprudenciją, tik iš valstybinių išteklių tiesiogiai ar netiesiogiai suteiktas pranašumas gali būti laikomas valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį ([112]).

(197) Šioje byloje arbitražo sprendime numatyta Ispanijos pareiga sumokėti: i) visą kompensacijos sumą, kurią teismas apskaičiavo arbitražo sprendime (t. y. 101 mln. EUR kaip kompensaciją už ECS 10 straipsnio 1 dalies pažeidimą, nes bendrovės „Antin“ investicijoms nebuvo taikomas teisingas ir nešališkas režimas), ii) palūkanas, susikaupusias iki arbitražo sprendimo priėmimo, ir iii) palūkanas, susikaupusias po arbitražo sprendimo priėmimo, kurios turės būti perskaičiuotos pagal faktinio mokėjimo dieną (žr. 5.6 skirsnį).

(198) Ispanija apskaičiavo, kad pateikiant pranešimą palūkanos iki arbitražo sprendimo priėmimo sudarė 8 686 086 EUR už laikotarpį nuo 2014 m. birželio 20 d. iki 2018 m. birželio 15 d., o palūkanos po arbitražo sprendimo priėmimo sudarė 1 810 978 EUR už laikotarpį nuo 2018 m. birželio 15 d. iki 2019 m. kovo 31 d.

(199) Ispanijos valdžios institucijos paaiškino, kad jeigu arbitražo sprendimu bus priteista sumokėti tam tikrą sumą, toks mokėjimas bus finansuojamas iš Ispanijos valstybės bendrojo biudžeto ir kad toks mokėjimas nebus tiesiogiai priskirtas prie elektros energijos sistemos sąnaudų, todėl nebus tiesiogiai taikomas galutiniams elektros energijos vartotojams per sąskaitas už elektros energiją (žr. 5.6 skirsnį).

([109]) 2024 m. spalio 2 d. Bendrojo Teismo sprendimas *European Food SA ir kt.* / *Europos Komisija*, T-624/15 RENV ir T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, 217 punktas.

([110]) 2022 m. rugsėjo 21 d. Teisingumo Teismo nutartis *Romatsa ir kt.*, C-333/19, EU:C:2022:749, 42–44 punktai.

([111]) 2024 m. spalio 2 d. Bendrojo Teismo sprendimas *European Food SA ir kt.* / *Europos Komisija*, T-624/15 RENV ir T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, 214 punktas.

([112]) 1978 m. sausio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Van Tiggele*, 82/77, ECLI:EU:C:1978:10, 25 ir 26 punktai; 1996 m. gruodžio 12 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Air France* / *Komisija*, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, 63 punktas.

(200) Priimant šį sprendimą Ispanija nebuvo atlikusi jokio mokėjimo, visų pirma todėl, kad tai prieštarautų Sąjungos teisei. Tačiau dėl bendrovės „Antin“ bandymų užtikrinti arbitražo sprendimo vykdymą kyla didelė rizika, kad Ispanija turės investuoti valstybinius išteklius priteistai sumai sumokėti. Tokios rizikos pakanka, kad būtų galima pripažinti valstybinių išteklių buvimą ([113]). Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad valstybinių išteklių buvimui pripažinti nėra svarbu, ar toks valstybinių išteklių panaudojimas pažeistų Sąjungos, ar nacionalinę teisę. Lemiamą reikšmę turi tai, kad priemonė turėjo poveikį ([114]). Kadangi pagalba susijusi su Ispanijos tiesioginio mokėjimo iš Ispanijos biudžeto rizika, Komisija mano, kad arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas, kurį sudaro tiesioginis mokėjimas, yra finansuojamas iš valstybinių išteklių.

*Išvada dėl priskirtinumo ir valstybinių išteklių*

(201) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas priskirtinas Ispanijos valstybei ir yra finansuojamas iš valstybinių išteklių, kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje.

10.1.2. *Pranašumas ir atrankumas*

*Ekonominis pranašumas*

(202) Kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje, pranašumas – tai bet kokia ekonominė nauda, kurios įmonė nebūtų gavusi įprastomis rinkos sąlygomis, t. y. be valstybės intervencijos ([115]). Nustatant, ar tam tikra priemone įmonei suteikiamas ekonominis pranašumas, tiksli tos priemonės forma yra nesvarbi ([116]).

(203) Šiuo atžvilgiu, siekiant nustatyti, ar valstybė narė konkrečiai įmonei suteikė pranašumą, įmonės finansinę padėtį pritaikius priemonę visuomet reikia palyginti su jos finansine padėtimi tuo atveju, jeigu priemonės nebūtų imtasi ([117]).

(204) Be to, su priemonės pripažinimu valstybės pagalba susijusi sąvoka „pranašumas“ yra objektyvi, nesvarbu, kokie yra aptariamos priemonės autorių motyvai. Taigi valstybės priemonėmis siekiamų tikslų pobūdis ir jų pateisinimas neturi jokios įtakos jų kvalifikavimui kaip valstybės pagalbos. SESV 107 straipsnio 1 dalyje valstybės pagalba neskirstoma pagal jos priežastis arba tikslus, o apibrėžiama pagal poveikį ([118]).

([113]) Šiuo klausimu žr. 2019 m. gruodžio 19 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Arriva Italia Srl, Ferrotramviaria SpA, Consorzio Trasporti Aziende Pugliesi (CO.TRA.P) / Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti*, C-385/18, EU:C:2019:1121, visų pirma jo 35–36 punktus, kuriuose Teisingumo Teismas paaiškino: „(35) Antra, dėl reikalavimo, kad pranašumas būtų suteiktas tiesiogiai ar netiesiogiai iš valstybės išteklių, reikia pažymėti, jog tai, kad, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, 70 mln. EUR suma nebuvo faktiškai pervesta iš Italijos valstybės biudžeto, taigi šios valstybės narės biudžeto lėšos nebuvo panaudotos, savaime nereiškia, kad tokia suma negali būti pripažinta „valstybės ištekliais“, ypač kai potenciali našta Italijos valstybės biudžetui buvo nustatyta 2016 m. Stabilumo įstatymo 1 straipsnio 867 dalyje. (36) Šiuo klausimu iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad pagalba turi būti laikoma suteikta tada, kai gavėjui pagal galiojančius nacionalinės teisės aktus suteikiama teisė ją priimti iš valstybės išteklių, todėl faktinis nagrinėjamų išteklių pervedimas nėra lemiamas (šiuo klausimu žr. 2013 m. kovo 21 d. Sprendimo *Magdeburger Mühlenwerke*, C-129/12, EU:C:2013:200, 40 punktą)“.

([114]) 2024 m. rugsėjo 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Covestro ir kt. / Komisija*, C-790/21 P ir C-791/21 P, ECLI:EU:C:2024:792, 172 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

([115]) 1996 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimas *SFEI ir kt.*, C-39/94, EU:C:1996:285, 60 punktas; 1999 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Ispanija / Komisija*, C-342/96, EU:C:1999:210, 41 punktas.

([116]) 2003 m. liepos 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Altmark Trans*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, 84 punktas.

([117]) Šiuo klausimu žr. 1974 m. liepos 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italija / Komisija*, 173/73, EU:C:1974:71, 13 punktą.

([118]) Šiuo klausimu žr. 2022 m. sausio 25 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimo *Europos Komisija / European Food SA ir kt.*, C-638/19 P, EU:C:2022:50, 122 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją.

(205) Nagrinėjamu atveju akivaizdu, kad priėmus arbitražo sprendimą, arba bet kuriuo atveju jį įgyvendinus, bendrovės „Antin“ finansinė padėtis pagerėjo, palyginti su jos finansine padėtimi, jei jis nebūtų priimtas. Konkrečiai teismas priteisė bendrovei „Antin“ 101 mln. EUR ir palūkanas (Ispanijos vertinimu, 8 686 086 EUR palūkanų iki arbitražo sprendimo priėmimo už laikotarpį nuo 2014 m. birželio 20 d. iki 2018 m. birželio 15 d. ir 1 810 978 EUR palūkanų po arbitražo sprendimo priėmimo už laikotarpį nuo 2018 m. birželio 15 d. iki 2019 m. kovo 31 d., žr. 5.6 skirsnį).

(206) Be to, arbitražo sprendimu bendrovei „Antin“ suteikta teisė, kurios ji ne tik nebūtų įgijusi įprastomis rinkos sąlygomis, bet kuri turi finansinę vertę. Ši finansinė vertė taip pat galėtų būti perduota kitiems gavėjams už atitinkamą užmokestį ([119]).

(207) Įprastomis rinkos sąlygomis, t. y. jei nebūtų buvę arbitražo sprendimo, priimto remiantis Ispanijos pasirašyta ir ratifikuota ECS (ir ICSID konvencija), bendrovė „Antin“ nebūtų turėjusi teisės į tokią kompensaciją, kokia buvo gauta priėmus arbitražo sprendimą, ir nebūtų buvę teisės, kuria remiantis būtų galima reikalauti įgyvendinimo ([120]).

(208) Priešingai nei teigia bendrovė „Antin“, arbitražo sprendimas nėra kompensacija už neteisėtus Ispanijos veiksmus, kurie pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją, visų pirma Sprendimą *Asteris*, nėra ekonominis pranašumas. Bendrovė „Antin“ teigia, kad 2007 m. schemos keitimas ir jos pakeitimas 2013 m. schema pažeidė ECS 10 straipsnį. Tačiau šis argumentas yra nepagrįstas dėl dviejų priežasčių.

(209) Pirma, kaip nurodyta 2017 m. Komisijos sprendimo 157–166 konstatuojamosiose dalyse, 2007 m. schemos keitimas ir jos pakeitimas 2013 m. schema nepažeidė nei bendrųjų Sąjungos teisėje nustatytų teisėtų lūkesčių ir teisinio tikrumo principų, nei ECS 10 straipsnio. Bendrasis Teismas Sprendime *Aquind* yra patvirtinęs Komisijos nuomonę, kad ECS 10 straipsnio turinys yra toks pat, kaip ir bendrųjų Sąjungos teisės teisėtų lūkesčių ir teisinio tikrumo principų, ir negali turėti platesnės ar kitokios prasmės, nes tai keltų abejonių dėl ES teisinės tvarkos autonomijos ([121]).

(210) Antra, kaip Teisingumo Teismas nustatė Sprendime *Anie*, ECS 10 straipsnis taikomas tik „kitų“ susitariančiųjų šalių investuotojams, t. y. ne ES investuotojams ([122]).

(211) Todėl bendrovės „Antin“ argumentas, pagal kurį būtina nustatyti, kad 2007 m. schema yra neteisėta valstybės pagalba, kad arbitražo sprendimas būtų laikomas valstybės pagalba, grindžiamas klaidinga prielaida.

(212) Bet kuriuo atveju šiuo atžvilgiu reikia turėti omenyje, kad pagal Sąjungos teismų jurisprudenciją, kai nacionalinės teisės aktais nustatyta „valstybės pagalba“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, teismuose reikalaujamos sumos mokėjimas pagal tuos teisės aktus taip pat yra tokia pagalba ([123]). Iš tiesų, nors jurisprudencijoje teigiama, kad reikia atskirti prašymus atlyginti žalą, atsiradusią dėl neteisėto veiksmo, ir ieškinį dėl pagal teisės normas mokėtinų sumų sumokėjimo ([124]), kai teisme reikalaujamos sumos, net jeigu jos formaliai yra žalos

([119]) Komisija pažymi, kad kai kuriais atvejais arbitražo sprendimai, priimti dėl Ispanijos atliktų 2007 m. schemos reglamentavimo pakeitimų, buvo perduoti kitoms įmonėms, kurios nebuvo arbitražo procedūros šalimis ir kurios gali būti laikomos arbitražo sprendimu suteiktų teisių perėmėjomis, visų pirma bendrovei „Blasket Renewables“, žr. civilinę bylą Nr. 21-3249, *Blasket Renewable Invs. / The Kingdom of Spain*, 665 F. Supp. 3d 1, (D.D.C. 2023).

([120]) 2003 m. liepos 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Altmark Trans*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, 84 punktas.

([121]) 2023 m. vasario 8 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Aquind / Komisija*, T-295/20, EU:T:2023:52, 145–153 punktai.

([122]) 2021 m. balandžio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) ir kt.*, sujungtos bylos C-798/18 ir C-799/18, 67–71 punktai.

([123]) Šiuo klausimu žr. 2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *DOBELES HES*, C-702/20 ir C-17/21, EU:C:2023:1, 65 punktą ir 2024 m. spalio 2 d. Bendrojo Teismo sprendimo *European Food SA ir kt. / Europos Komisija*, T-624/15 RENV ir T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, 174 punktą.

([124]) Šiuo klausimu žr. 1988 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Asteris ir kt.*, 106/87–120/87, EU:C:1988:457, 25 ir 26 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją. Taip pat žr. 2024 m. spalio 2 d. Bendrojo Teismo sprendimo *European Food SA ir kt. / Europos Komisija*, T-624/15 RENV ir T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, 172 punktą.

atlyginimas, atitinka išmoką, kurios ieškovas prašo pagal teisės aktus, ieškiniu nesiekiama atlyginti kitokios žalos nei ta, kuri buvo patirta visiškai neišmokėjus kompensacijos, į kurią, kaip ieškovas mano, jis turėjo teisę pagal tuos pačius teisės aktus ([125]). Pagalbos gavėjas negali apeiti veiksmingo valstybės pagalbos taisyklių taikymo ir nesiremdamas Sąjungos teise valstybės pagalbos srityje pasiekti, kad būtų priimtas sprendimas dėl žalos atlyginimo, kurio poveikis jam galiausiai leistų toliau kelerius metus įgyvendinti nagrinėjamą pagalbą ([126]).

(213) Šioje byloje, pirma, kaip paaiškinta šio sprendimo 61–63 konstatuojamosiose dalyse, pagal arbitražo sprendimu bendrovei „Antin“ priteista kompensacija apskaičiuojama kaip visų pinigų srautų, kuriuos investuotojas būtų gavęs per visą įgainės naudojimo trukmę (25 metus), jei Ispanija nebūtų atšaukusi 2007 m. schemos, dabartinė vertė. Todėl arbitražo sprendimu bendrovei „Antin“ kompensuojama už 2007 m. schemos panaikinimą. Kitaip tariant, sumokėjus teismo priteistą kompensaciją būtų atkurta padėtis, kurioje ieškovai būtų atsidūrę, jei 2007 m. schema, kuri yra neteisėta valstybės pagalba, būtų likusi galioti.

(214) Be to, antra, dėl toliau nurodytų priežasčių 2007 m. schema yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, kuri, be to, yra neteisėta.

a) Pagalbos pagal 2007 m. schemą gavėjams mokama kompensacija, viršijanti grąžą, kurią jie paprastai būtų gavę rinkoje, jei 2007 m. schemos nebūtų buvę. Todėl šia schema suteikiamas pranašumas. Iš tiesų, 2007 m. Karaliaus dekrete, kuriuo nustatyta schema, nurodyta, kad „technologijų, kurias reikia skatinti dėl jų riboto išvystymo, pavyzdžiui, biodujų ar saulės termoelektrinių, atveju įrenginių pelningumas padidėja iki 8 %, kai pasirenkama tiekti energiją platintojams, ir nuo 7 % iki 11 %, kai dalyvaujama didmeninėje rinkoje“. Taigi 2007 m. schema padidina tokių investicijų pelningumą, viršijantį rinkos grąžą, taigi suteikia pranašumą. Todėl 2007 m. schema suteikė pranašumą pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

b) Pagal 2007 m. schema buvo palanki tik atrinktų gavėjų elektros energijos gamybai iš atsinaujinančiųjų išteklių, didelio naudingumo kogeneracijos ir atliekų. Todėl 2007 m. schema suteiktas pranašumas buvo atrankusis.

c) Parama pagal 2007 m. schemą buvo priskirtina valstybei, nes ji buvo nustatyta įstatymu ir įgyvendinimo dekretais (žr. 20 konstatuojamąją dalį).

d) 2007 m. schemos finansavimo mechanizmas (žr. 20–28 konstatuojamąsias dalis) yra susijęs su valstybiniais ištekliais. Kaip pažymėjo Ispanija, 2007 m. schemos finansavimo mechanizmas iš esmės yra toks pat, kaip ir tas, kurį Teisingumo Teismas įvertino Nutartyje *Elcogás*, priimtoje dėl Ispanijos elektros energijos sistemos išlaidų, ir nustatė, kad jis finansuojamas iš valstybinių išteklių ([127]). Todėl šioje byloje galioja tie patys argumentai, kurie nurodyti Nutartyje *Elcogás*. Būtent valstybė priima nuostatas, būtinas tinklo prieigos mokesčių sistemai įgyvendinti, ir nustato mokesčių, kuriuos kaip privalomas išlaidas padengia visi elektros energijos vartotojai ir tinklo naudotojai, apskaičiavimo metodiką. Be to, mokesčių sistemą valdo valstybės institucija, t. y. Ispanijos reguliavimo institucija CNMC. Valstybė taip pat nustato atsiskaitymų gavėjus bei taikytinas matematines formules ir reglamentuoja pačią atsiskaitymų procedūrą pagal iš anksto nustatytus

([125]) Šiuo klausimu žr. 2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *DOBELES HES*, C-702/20 ir C-17/21, EU:C:2023:1, 61 ir 62 punktus. Taip pat žr. 2024 m. spalio 2 d. Bendrojo Teismo sprendimo *European Food SA ir kt. / Europos Komisija*, T-624/15 RENV ir T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, 173 punktą.

([126]) Šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 2015 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *Klausner Holz Niedersachsen*, C-505/14, EU:C:2015:742, 42–44 punktus ir 2024 m. spalio 2 d. Bendrojo Teismo sprendimo *European Food SA ir kt. / Europos Komisija*, T-624/15 RENV ir T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, 175 punktą.

([127]) 2014 m. spalio 22 d. Teisingumo Teismo nutartis *Elcogás SA / Administración del Estado ir Iberdrola SA*, C-275/13, EU:C:2014:2314, žr. visų pirma 24–33 punktus.

objektyvius parametrus. Be to, po Nutarties *Elcogás* Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad iš valstybės narės teisės aktais nustatytų mokamų įmokų finansuojami fondai, kuriuose lėšos administruojamos ir paskirstomos vadovaujantis šiais teisės aktais, gali būti laikomi valstybės ištekliais, kaip jie suprantami pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, net jeigu juos valdo nuo viešosios valdžios atskirti subjektai ([128]). Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad lemiamas kriterijus, pagal kurį tarifo priedas priskiriamas valstybinius išteklius sudarančiam mokesčiui, yra tai, kad šis kainos priedas yra vienašališkai teisės aktais nustatytas mokestis, kurį vartotojai privalo mokėti. Ispanija patvirtino (žr. 25 konstatuojamąją dalį), kad vartotojai pagal teisės aktus turėjo finansuoti 2007 m. schemos išlaidas. Taigi 2007 m. schema buvo finansuojama iš valstybinių išteklių.

e) Elektros energijos sektorius yra atviras konkurencijai ir jame valstybės narės aktyviai vykdo prekybą. Todėl 2007 m. schema galėjo iškraipyti konkurenciją elektros energijos rinkoje ir daryti poveikį prekybai tarp valstybių narių.

(215) Todėl remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad 2007 m. schema buvo valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Be to, kadangi Ispanija 2007 m. schemą įgyvendino apie ją nepranešusi Komisijai ir negavusi jos leidimo, ji buvo neteisėta pagalba (žr. 18 konstatuojamąją dalį). Komisija pažymi, kad Ispanijos valdžios institucijos šios išvados neginčija (žr. 25 konstatuojamąją dalį).

(216) Bet kuriuo atveju vien tik arbitražo sprendimu priteista kompensacija už negautą pelną ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas yra ekonominis pranašumas, kurio nebūtų įprastomis rinkos sąlygomis ir nesant arbitražo sprendimo. Be to, kadangi arbitražo sprendimas prieštarauja Sąjungos teisei dėl priežasčių, paaiškintų 10.4.1 skirsnyje, arbitražo sprendimas nebuvo priimtas įprastomis rinkos sąlygomis. Todėl, neatsižvelgiant į tai, ar 2007 m. schema laikytina valstybės pagalba, arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas yra pranašumas ([129]).

(217) Todėl Komisija daro išvadą, kad teismo priteista kompensacija yra ekonominis pranašumas bendrovei „Antin“, kurio ji nebūtų gavusi įprastomis rinkos sąlygomis. Teisę į kompensaciją, taigi ir ekonominį pranašumą, kurį suteikia arbitražo sprendimas, bendrovė „Antin“ taip pat galėtų perduoti kitai šaliai. Dėl šios priežasties Komisija mano, kad arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas turi būti laikomas ekonominiu pranašumu bendrovei „Antin“.

(218) Siekdama išsamumo Komisija priduria, kad arbitražo sprendimu bendrovei „Antin“ suteikiamas pranašumas, net jei pats arbitražo sprendimas prieštarauja Sąjungos teisei ir negali būti vykdomas pagal Sąjungos teisę. Lemiamas veiksnys siekiant nustatyti, ar priemonė yra valstybės pagalba, ir ypač išsiaiškinti, ar dėl tos priemonės pagalbos gavėjui sudaromos palankesnės sąlygos nei kitiems, yra priemonės sukeliamas poveikis ([130]). Todėl tai, kad priemonė prieštarauja Sąjungos teisės nuostatoms, išskyrus SESV 107 ir 108 straipsnius, nereiškia, kad ji negali būti laikoma valstybės pagalba, jeigu ji turi poveikį ir nėra panaikinta arba paskelbta neteisėta, todėl netaikytina ([131]). Šioje byloje arbitražo sprendimas egzistuoja ir niekada nebuvo panaikintas. Nepaisant to, kad arbitražo sprendimas prieštarauja Sąjungos teisei (žr. 10.4 skirsnį), jis ir toliau gali daryti poveikį, kaip matyti iš vykstančių procesų, kuriuose dalyvauja bendrovė „Antin“ (žr. 5.8 skirsnį).

([128]) 2019 m. kovo 28 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietijos Federacinė Respublika / Europos Komisija*, C-405/16 P, EU:C:2019:268, 58 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

([129]) Šiuo atžvilgiu žr. sprendimo sujungtose bylose T-624/15 RENV, T-694/15 RENV ir T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, 166 punktą.

([130]) Šiuo klausimu žr. 2011 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Komisija ir Ispanija / Gibraltaro vyriausybė ir Jungtinė Karalystė*, C-106/09 P ir C-107/09 P, EU:C:2011:732, 87 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją.

([131]) 2016 m. gruodžio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija / Aerlingus ir Ryanair*, sujungtos bylos C-164/15 P, C-165/15 P, EU:C:2016:990, 68–69 punktai.

(219) Dėl argumentų, kuriais teigiama (žr. 85–88 ir 134–135 konstatuojamąsias dalis), kad arbitražo sprendimas gali būti valstybės pagalba tik tuo atveju, jei atitinkama schema, už kurią arbitražo sprendimu priteisiama kompensacija, yra neteisėta arba nesuderinama valstybės pagalba (o kadangi 2007 m. schema nebuvo valstybės pagalba, arbitražo sprendimas taip pat nėra valstybės pagalba), Komisija pažymi, kad šis argumentas negali būti pagrįstas, nes „pranašumo“ sąvoka, neatsiejama nuo priemonės priskyrimo valstybės pagalbai, yra objektyvi, nepriklausomai nuo asmenų, atsakingų už atitinkamą priemonę, motyvų, ir kad SESV 107 straipsnio 1 dalyje valstybės pagalba neskirstoma pagal jos priežastis ar tikslus, o apibrėžiama pagal poveikį (žr. 204 konstatuojamąją dalį).

(220) Be to, Komisija primena, kad šioje byloje atitinkama schema, už kurios pakeitimą kompensuojama arbitražo sprendimu, yra ne senosios schemos, kaip nurodo trečiosios šalys, apimančios įvairias priemones nuo 1997 m., o būtent 2007 m. schema. Arbitražo sprendime taikytas diskontuotų pinigų srautų metodas siekiant palyginti padėtį pagal 2007 m. schemą be pakeitimų su padėtimi, apimančia ginčijamas priemones, t. y. 2012–2013 m. atliktus pakeitimus ([132]). Taigi bet kokia priemonė ar pakeitimai, nustatyti iki 2007 m. schemos, neturėjo jokio poveikio arbitražo procedūrai, išskyrus 2007 m. schemos nuostatas. Taigi priemonėms, taikytoms iki 2007 m. schemos, nebuvo taikoma procedūra, kurią užbaigus buvo priimtas arbitražo sprendimas.

(221) Komisija taip pat primena, kad 2007 m. schema buvo pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį (žr. 214 konstatuojamąją dalį).

(222) Bet kuriuo atveju šie argumentai negali paneigti išvados, kad arbitražo sprendimas yra ekonominis pranašumas, kaip nurodyta 217 konstatuojamojoje dalyje.

(223) Be to, kaip nusprendė Bendrasis Teismas Sprendime *Micula*, vertinant arbitražo teismo pagal arbitražo sprendimą priteistą kompensaciją nėra svarbu, ar ji atitiko kompensaciją už neteisėtos ar nesuderinamos pagalbos panaikinimą, ar ne; šiuo klausimu svarbu tik tai, ar priteista kompensacija galėjo būti valstybės pagalba, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Kaip Sprendime *Micula* nurodė Bendrasis Teismas, ieškovų toje byloje įgytas pranašumas iš tiesų yra arbitražo sprendimu priteistos kompensacijos sumokėjimas ([133]). Todėl šioje byloje argumentai dėl galimo 2007 m. schemos, jei apie ją būtų pranešta Komisijai, kad ji būtų patvirtinta, suderinamumo nėra svarbūs.

*Įmonei suteiktas ekonominis pranašumas*

(224) Komisija pažymi, kad arbitražo sprendimu ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimu bendrovei „Antin“, kuri, priešingai nei savo pastabose teigia bendrovė „Antin“ ir trečiosios šalys (žr. 90 ir 137 konstatuojamąsias dalis), yra ekonominę veiklą vykdanti įmonė pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, suteikiamas pranašumas.

(225) Teisingumo Teismas savo jurisprudencijoje ne kartą įmonę apibrėžė kaip ekonominę veiklą vykdantį subjektą, kad ir koks būtų jo teisinis statusas ir finansavimo būdas ([134]). Taigi, ar konkretus subjektas laikomas įmone, visiškai priklauso nuo jo veiklos pobūdžio, o konkrečiau – ar ta veikla yra ekonominė. Be to, Teisingumo Teismas savo sprendimuose nuolat patvirtina, kad ekonomine veikla laikoma bet kuri veikla, kurią sudaro prekių tiekimas ir paslaugų teikimas rinkoje.

(226) Šioje byloje, kaip priminta 52 konstatuojamojoje dalyje, „Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.“ yra Liuksemburge įsteigta bendrovė. „Antin Energia Termosolar B.V.“ yra Nyderlanduose įsteigta bendrovė ir visiškai priklauso bendrovei „Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.“. Abi šios bendrovės buvo Prancūzijoje įsteigto privataus rizikos kapitalo fondo „Antin Infrastructure Partners“ įmonės, naudojamos investicijoms Ispanijoje ([135]).

([132]) Arbitražo sprendimo 538 punktas.

([133]) 2024 m. spalio 2 d. Bendrojo Teismo sprendimas *European Food SA ir kt. / Europos Komisija*, T-624/15 RENV ir T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, 162 ir 164 punktai.

([134]) 2000 m. rugsėjo 12 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Pavlov ir kt.*, sujungtos bylos C-180/98–C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, 74 punktas; 2006 m. sausio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Cassa di Risparmio di Firenze SpA ir kt.*, C-222/04, EU:C:2006:8, 107 punktas. Taip pat žr. Komisijos pranešimo dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje vartojamos valstybės pagalbos sąvokos, OL C 262, 2016 7 19, 1 punktą.

([135]) Arbitražo sprendimo 2 ir 249 punktai.

(227) Kadangi „Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.“ ir „Antin Energia Termosolar B.V.“ yra bendrovės, kurios investuoja, visų pirma Ispanijos energetikos sektoriuje, siekdamos investuotojams užtikrinti patrauklią pagal riziką pakoreguotą grąžą, reikia vertinti, kad jos teikė paslaugas rinkoje, todėl vykdė ekonominę veiklą. Taigi jos yra įmonės pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

*Atrankumas*

(228) Kad valstybės priemonė patektų į SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, ja turi būti palaikomos „tam tikros įmonės arba tam tikrų prekių gamyba“. Todėl valstybės pagalba yra ne visos priemonės, kuriomis įmonei suteikiamas ekonominis pranašumas, o tik tos, kuriomis ekonominis pranašumas suteikiamas atrankiai tam tikroms įmonėms, tam tikrų kategorijų įmonėms arba tam tikriems ekonomikos sektoriams.

(229) Pagal suformuotą jurisprudenciją, kai kalbama apie individualią pagalbą, nustačius ekonominį pranašumą iš principo galima preziumuoti jos atrankųjį pobūdį. Tai nepriklauso nuo to, ar atitinkamose rinkose yra panašioje padėtyje esančių veiklos vykdytojų ([136]).

(230) Šioje byloje arbitražo sprendimu ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimu kompensacija skiriama tik bendrovei „Antin“ (žr. 61 ir 62 konstatuojamąsias dalis). Arbitražo sprendimu arba bet kuriuo atveju jo įgyvendinimu suteiktas pranašumas yra atrankusis, nes jis suteikiama tik tam tikroms įmonėms, konkrečiai bendrovei „Antin“, o kitos įmonės, esančios panašioje teisinėje ir faktinėje padėtyje tame sektoriuje arba kituose sektoriuose, neturi teisės gauti pagalbos ir todėl negaus tokio paties pranašumo.

(231) Ar, kaip teigia kai kurios trečiosios šalys (žr. 7.2.3 skirsnį), dėl kitų investuotojų galėjo būti (arba buvo) priimti panašūs arbitražo sprendimai, nėra svarbu. Pirma, kiekvienas arbitražo sprendimas yra atskira priemonė, kuri grindžiama atskiru teisės aktu, pagrįstu atskiru teisiniu vertinimu, suteikiančiu gavėjui atskirą ir nepriklausomą juridinę teisę. Antra, ne visi pagalbos pagal 2007 m. schemą gavėjai turėjo galimybę pasiekti, kad būtų priimti identiški ar net panašūs arbitražo sprendimai. Visų pirma Ispanijoje įsisteigusiems investuotojams nebuvo taikoma apsauga, kuria pagal ECS nuostatas naudojosi užsienio investuotojai, ir net dėl tų investuotojų, kuriems, kaip nustatyta, buvo taikoma ECS, ne visada būdavo priimami identiški arbitražo sprendimai. Trečia, bet kuriuo atveju visi šie investuotojai veikė atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityje, todėl arbitražo sprendimas vis tiek būtų atrankusis, kaip ir 2007 m. schema ir 2013 m. schema, kurios buvo atrankiosios.

*Išvada dėl pranašumo ir atrankumo*

(232) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas suteikia bendrovei „Antin“ atrankųjį pranašumą pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

10.1.3. *Konkurencijos iškraipymas ir poveikis prekybai*

(233) Valstybės taikoma priemonė laikoma iškraipančia konkurenciją arba galinčia ją iškraipyti, jeigu dėl jos gavėjo konkurencinė padėtis gali pagerėti, palyginti su kitomis įmonėmis, su kuriomis jis konkuruoja ([137]). Taigi konkurencijos iškraipymas pagal SESV 107 straipsnį pripažįstamas iškart, kai valstybė suteikia finansinį pranašumą įmonei, veikiančiai liberalizuotame sektoriuje, kuris yra arba galėtų būti konkurencinis ([138]). Dėl įmonei suteikto pranašumo, kuriuo iškraipoma konkurencija, paprastai taip pat bus daroma įtakos valstybių narių tarpusavio prekyba. Poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai daromas tada, kai priemone sustiprinama gavėjo konkurencinė pozicija, palyginti su kitomis Sąjungos vidaus prekyboje konkuruojančiomis įmonėmis ([139]).

([136]) 2015 m. birželio 4 d. Sprendimas *Komisija / MOL*, C-15/14 P, EU:C:2015:362, 60 punktas.
([137]) 1980 m. rugsėjo 17 d. Sprendimas *Philip Morris*, 730/79, EU:C:1980:209, 11 punktas; 2000 m. birželio 15 d. Sprendimas *Alzetta*, sujungtos bylos T-298/97, T-312/97 ir kt., EU:T:2000:151, 80 punktas.
([138]) 2000 m. birželio 15 d. Sprendimas *Alzetta*, sujungtos bylos T-298/97, T-312/97 ir kt., ECLI:EU:T:2000:151, 141–147 punktai; 2003 m. liepos 24 d. Sprendimas *Altmark Trans*, C-280/00, EU:C:2003:415.
([139]) 2019 m. gegužės 15 d. Sprendimas *Achema AB ir kt. / Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (VKEKK)*, C-706/17, EU:C:2019:407, 92 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

(234) Šioje byloje arbitražo sprendimo ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimo naudos gavėjai, t. y. „Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.“ ir „Antin Energia Termosolar B.V.“, yra įmonės (žr. 227 konstatuojamąją dalį), kurios vykdo ekonominę veiklą, t. y. investuoja, visų pirma į infrastruktūrą ir energetiką Sąjungoje (žr. 51 konstatuojamąją dalį). Energetikos ir investicijų sektoriai yra liberalizuoti sektoriai, kuriuose yra ES vidaus konkurencija. Todėl bet koks bendrovei „Antin“ suteiktas pranašumas gali iškraipyti konkurenciją ir sustiprinti bendrovės „Antin“ konkurencinę padėtį, palyginti su kitomis įmonėmis, konkuruojančiomis Sąjungos vidaus prekybos srityje.

(235) Todėl Komisija daro išvadą, kad arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas gali daryti poveikį prekybai tarp valstybių narių ir iškraipyti konkurenciją vidaus rinkoje arba kelti jos iškraipymo grėsmę.

10.1.4. *Išvada dėl pagalbos buvimo*

(236) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju arbitražo sprendimo įgyvendinimas yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

10.2. **Nauja pagalba**

(237) Kai kurios trečiosios šalys savo pastabose tvirtina, kad, jei arbitražo sprendimas būtų laikomas pagalba, jis nebūtų „nauja pagalba“, kaip apibrėžta Tarybos reglamento (ES) 2015/1589 1 straipsnio c punkte. Jų nuomone, arbitražo sprendimas turėtų būti laikomas esama pagalba, kaip apibrėžta Tarybos reglamento (ES) 2015/1589 1 straipsnio b punkto iv papunktyje, nes arbitražo sprendimas negali būti laikomas pagalbos teikimu atskirai nuo 2007 m. schemos, o kadangi pagalba bendrovei „Antin“ pagal 2007 m. schemą yra esama pagalba, arbitražo sprendimas taip pat turėtų būti laikomas esama pagalba (žr. 7.1.3 skirsnį).

(238) Tačiau šiuo argumentu neteisingai aiškinama oficialaus tyrimo dėl kompensacijos, kuri bendrovei „Antin“ buvo priteista arbitražo sprendimu, aprėptis. Bet kokie svarstymai, ar 2007 m. schema yra esama pagalba, neturi lemiamos reikšmės nustatant esamą pagalbą arbitražo sprendime, kurio senaties terminas pagal Tarybos reglamento (ES) 2015/1589 17 straipsnio 2 dalį prasidėjo nuo arbitražo sprendimo priėmimo momento (t. y. 2018 m. birželio 15 d.). Pagal 2007 m. schemą bendrovė „Antin“ neturėjo teisės gauti jokių papildomų mokėjimų be mokėjimų, kurie buvo gauti iki schemos pakeitimo 2013 m. Taigi, jei toks mokėjimas būtų atliktas, jis būtų grindžiamas tik arbitražo sprendimu, o ne anksčiau turėtomis teisėmis. Taigi arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas yra nauja pagalba.

(239) Komisija primena, kad ši išvada atitinka Teisingumo Teismo išvadas byloje *Micula*, kurioje jis nusprendė, kad „teisė į žalos atlyginimą buvo suteikta tik arbitražo sprendimu, kuriuo, patenkinus ieškovų arbitražinio nagrinėjimo procedūroje pateiktą prašymą, konstatuotas ne tik šios teisės egzistavimas, bet ir nustatytas sumos dydis“ ([140]). Toje byloje Teisingumo Teismas iš tiesų nurodė, kad „teisė į žalos, kurią tariamai patyrė ieškovai arbitražinio nagrinėjimo procedūroje, atlyginimą dėl nagrinėjamos mokesčių paskatų sistemos panaikinimo, tariamai pažeidžiant DIS, buvo suteikta tik arbitražo sprendimu. Iš tiesų ieškovai arbitražinio nagrinėjimo procedūroje galėjo faktiškai gauti šį žalos atlyginimą tik pasibaigus arbitražo procedūrai, kurią jie šiuo tikslu inicijavo, remdamiesi DIS 7 straipsnyje įtvirtinta arbitražine išlyga“ ([141]). Taigi Teisingumo Teismas nustatė, kad „Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai [...] nusprendė, jog ginčijamame sprendime nurodyta valstybės pagalba buvo suteikta nagrinėjamos mokesčių paskatų sistemos panaikinimo dieną“ ([142]). Šioje byloje, priešingai nei teigia kai kurios trečiosios šalys, būtų klaidinga manyti, kad nagrinėjama pagalba buvo suteikta priėmus 2007 m. schemą.

(240) Be to, kaip jau įrodyta šio sprendimo 10.1 skirsnyje, pats arbitražo sprendimas atitinka valstybės pagalbos sąlygas ir jo priskyrimas valstybės pagalbai nepriklauso nuo 2007 m. schemos priskyrimo valstybės pagalbai.

(241) Dėl argumento, kad arbitražo sprendimas negali būti laikomas pagalba, teikiama atskirai nuo 2007 m. schemos (žr. 146 ir 176 konstatuojamąsias dalis), remdamasi Sprendimu *Dobeles Hes* ([143]) Komisija pažymi, kad tos bylos ir šios bylos faktinės aplinkybės skiriasi, todėl jų negalima lyginti. Konkrečiau, Sprendime *Dobeles Hes* Teisingumo Teismas nusprendė, kad valstybės pagalba negali būti nustatyta teismo sprendimu, skirtingai nuo nacionalinės teisės aktais nustatytos tarifų priemokos, ta prasme, kad, jeigu nacionalinės teisės aktai, kuriuose įstatymu nustatyta teisė į padidintą mokėjimą už elektros energiją, pagamintą iš atsinaujinančių energijos šaltinių, yra „valstybės pagalba“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, teisme pareikšti reikalavimai leisti visiškai pasinaudoti ta teise turi būti laikomi reikalavimais išmokėti šios negautos valstybės pagalbos dalį, o ne reikalavimais, kad teismo sprendimu būtų skirta atskira valstybės pagalba ([144]). Tačiau šioje byloje teismo priteista kompensacija nesusijusi su teise, kuri jau buvo nustatyta Ispanijos teisės aktuose, nepriklausomai nuo arbitražo sprendimo. Priešingai, arbitražo sprendimu bendrovei „Antin“ kompensuojama už neteisėtos pagalbos schemos panaikinimą, o teisė į kompensaciją tiesiogiai atsiranda dėl arbitražo sprendimo. Be to, arbitražo teismas nėra nacionalinis teismas. Sprendimas *Dobeles Hes* negali būti taikomas šioje byloje ir dėl šios priežasties.

(242) Galiausiai pagalbos schemos senaties terminas pagal Reglamento 2015/1589 17 straipsnio 2 dalį pradedamas skaičiuoti ne nuo pagalbos schemos įsigaliojimo, kaip teigia suinteresuotosios šalys. Priešingai, kaip matyti iš tos nuostatos formuluotės, jis pradedamas skaičiuoti nuo pagalbos suteikimo pagal pagalbos schemą dienos. Tai yra diena, kai įmonė įgyja teisę į individualų mokėjimą, t. y. diena, kai turi būti atliktas šis mokėjimas. Todėl mokėjimų, kurių mokėjimo terminas būtų suėjęs po 2013 m. pakeitimo, senaties terminas galėtų būti pradėtas skaičiuoti anksčiausiai tą dieną, kai būtų suėjęs mokėjimo terminas ([145]).

### 10.3. **Pagalbos neteisėtumas**

(243) Pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį reikalaujama, kad atitinkama valstybė narė nepradėtų įgyvendinti siūlomos priemonės, kol bus baigta Komisijos procedūra ir priimtas galutinis sprendimas.

([140]) 2022 m. sausio 25 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas *Europos Komisija / European Food SA ir kt.*, C-638/19 P, EU:C:2022:50, 125 punktas.
([141]) Ten pat, 124 punktas.
([142]) Ten pat, 127 punktas.
([143]) 2023 m. sausio 12 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas *SIA „DOBELES HES“ ir Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija*, sujungtos bylos C-702/20 ir C-17/21, EU:C:2023:1.
([144]) Žr. sprendimo 79 punktą.
([145]) 2011 m. gruodžio 8 d. Teisingumo Teismo sprendimas *France Télécom / Komisija*, C-81/10 P, 82 punktas; 2023 m. sausio 12 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas *SIA „DOBELES HES“ ir Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija*, sujungtos bylos C-702/20 ir C-17/21, EU:C:2023:1, 108–110 punktai.

(244) Pagal suformuotą jurisprudenciją, lemiamas veiksnys nustatant datą, kada konkrečia priemone pagalbos gavėjams buvo suteikta teisė gauti valstybės pagalbą, yra šių gavėjų apibrėžtos teisės ją gauti įgijimas ir lygiagretus valstybės įsipareigojimas ją skirti. Būtent šiuo momentu tokia priemonė gali iškraipyti konkurenciją ir daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį ([146]).

(245) Šioje byloje arbitražo sprendimas buvo priimtas 2018 m. birželio 15 d., o 2019 m. sausio 29 d. buvo ištaisytos korektūros klaidos. Kadangi 2018 m. birželio 15 d. priimtame arbitražo sprendime Ispanijai buvo nurodyta sumokėti bendrovei „Antin“ 101 mln. EUR kompensaciją (kurios suma ištaisyta 2019 m. sausio 29 d.) ir palūkanas už šią sumą, bendrovei „Antin“ buvo suteikta teisė tą dieną gauti arbitražo sprendime nurodytą kompensaciją. Remiantis teismo išvada, kad nagrinėjamam ginčui buvo taikoma ECS, ECS 26 straipsnio 8 dalis reiškia, kad Ispanijai yra privalomi arbitražo procedūros rezultatai, todėl bendrovės „Antin“ teisė gauti arbitražo sprendime numatytą pagalbą buvo suteikta 2018 m. birželio 15 d., taigi pagalba pagal arbitražo sprendimą buvo suteikta tą pačią dieną (t. y. 2018 m. birželio 15 d. (taip pat žr. 10.2 skirsnį).

(246) Ispanija apie arbitražo sprendimą pranešė 2019 m. balandžio 17 d. ir, remiantis šiuo metu turima informacija, ji nesumokėjo priteistos sumos, neįgyvendino ir nevykdė arbitražo sprendimo.

(247) Kadangi pagalba buvo suteikta 2018 m. birželio 15 d. prieš ją patvirtinant Komisijai, Komisija mano, kad arbitražo sprendimu ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimu suteikiama pagalba yra neteisėta.

(248) Siekdama išsamumo Komisija pažymi, kad, priešingai nei teigia trečiosios šalys, Ispanijos pranešimas nėra piktnaudžiaujamojo pobūdžio. Pranešdama apie nagrinėjamą pagalbą, Ispanija veikė laikydamasi SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatytos pareigos, o tai iš esmės negali būti laikoma piktnaudžiavimu teise.

(249) Bet kuriuo atveju neteisėta pagalba būtų ir arbitražo sprendimo įgyvendinimas po šio sprendimo priėmimo.

### 10.4. **Pagalbos suderinamumas**

(250) Atsižvelgiant į tai, kad arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, tokią priemonę taikyti draudžiama, nebent ji gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 2 arba 3 dalį.

(251) Visų pirma Komisija primena, kad vertinant kurios nors priemonės suderinamumą su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 2 dalį ir 107 straipsnio 3 dalį, įrodinėjimo pareiga yra pagrindinė valstybės narės pareiga ([147]). Šiuo metu Ispanija nėra pateikusi argumentų, kuriais būtų galima pagrįsti priemonę pagal SESV 107 straipsnio 2 dalį arba 107 straipsnio 3 dalį.

(252) Vis dėlto, išsamumo dėlei sprendime pradėti procedūrą Komisija ne tik priminė, kad suderinamumo įrodinėjimo pareiga tenka Ispanijai, bet ir nusprendė, kad tikslinga savo iniciatyva atlikti suderinamumo vertinimą, ir išreiškė preliminarias abejones dėl priemonės suderinamumo su vidaus rinka, susijusias su i) galimu ES teisės pažeidimu dėl pagalbos priemonės (sprendimo pradėti procedūrą 96–102 konstatuojamosios dalys), ii) pagalbos priemonės neatitikimu suderinamumo kriterijams pagal valstybės pagalbos gaires, taikomas veiklos pagalbai atsinaujinančiųjų išteklių energijai (žr. sprendimo pradėti procedūrą 108–154 konstatuojamąsias dalis).

(253) Dėl toliau išdėstytų priežasčių Komisija ir toliau laikosi išvados, kad arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas yra nesuderinamas su vidaus rinka, nes juo pažeidžiama Sąjungos teisė.

([146]) 2022 m. sausio 25 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas *Europos Komisija / European Food SA ir kt.*, C-638/19 P, EU:C:2022:50, 123 punktas.

([147]) 2007 m. rugsėjo 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Olympiaki Aeroporia Ypiresies / Komisija*, T-68/03, EU:T:2007:253, 34 punktas.

10.4.1. *Sąjungos teisės pažeidimas*

(254) Pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją, „valstybės pagalba, kuri pati savaime arba dėl tam tikrų jos sąlygų prieštarauja Sąjungos teisės nuostatoms arba bendriesiems principams, negali būti pripažinta suderinama su vidaus rinka [...]. Iš tiesų, kai pagalbos sąlygos taip neatsiejamai susijusios su pagalbos tikslu, kad jų neįmanoma vertinti atskirai, jų poveikis visos pagalbos suderinamumui ar nesuderinamumui būtinai turi būti vertinamas pagal SESV 108 straipsnyje numatytą procedūrą“ ([148]).

(255) Iš pradžių Komisija primena, kad Sąjungos teismai mano, jog tarptautinis susitarimas negali pažeisti Sutartyse nustatyto kompetencijos paskirstymo, vadinasi, ir Sąjungos teisės sistemos autonomijos, kurios laikymąsi užtikrina Teisingumo Teismas ([149]). Šis principas visų pirma įtvirtintas SESV 344 straipsnyje, pagal kurį valstybės narės įsipareigoja ginčų dėl Sutarčių aiškinimo ar taikymo nespręsti kitais būdais, nei nustatyta Sutartyse ([150]).

(256) Siekiant užtikrinti, kad būtų išlaikyti ES teisinės tvarkos ypatumai ir autonomija, Sutartyse nustatyta teisminė sistema, turinti garantuoti nuoseklų ir vienodą Sąjungos teisės aiškinimą ([151]). Šiomis aplinkybėmis pagal ESS 19 straipsnio 1 dalį nacionaliniai teismai ir Teisingumo Teismas turi garantuoti visišką Sąjungos teisės taikymą visose valstybėse narėse ir iš šios teisės jos subjektams kylančių teisių teisminę apsaugą ([152]). Kertinis taip sukurtos teisminės sistemos akmuo yra SESV 267 straipsnyje numatytas prejudicinio sprendimo priėmimo procesas, kuriuo, užmezgant dialogą tarp teismų, t. y. Teisingumo Teismo ir valstybių narių teismų, siekiama užtikrinti vienodą Sąjungos teisės aiškinimą ir taip garantuoti jos nuoseklumą, visišką veiksmingumą, autonomiją ir galiausiai savitą Sutartimis sukurtos teisės pobūdį ([153]).

(257) Kaip paaiškinta 9–11 konstatuojamosiose dalyse, remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, pagal ES sutarties 19 straipsnį, SESV 267 ir 344 straipsnius ir bendrąjį ES teisinės tvarkos autonomijos principą tarptautiniame susitarime draudžiama įtvirtinti nuostatą, pagal kurią vienos valstybės narės, kuri yra to susitarimo šalis, investuotojas, kilus ginčui dėl investicijų kitoje valstybėje narėje, kuri yra to susitarimo šalis, gali iškelti bylą prieš pastarąją valstybę narę arbitražo teisme, kurio jurisdikciją ta valstybė narė įsipareigojo pripažinti ([154]).

(258) Iš tiesų, sudarydamos tokią sutartį valstybės narės sutinka netaikyti savo teismų jurisdikcijos, taigi, ir teisminių teisių gynimo būdų sistemos, kurią ES sutarties 19 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje jos įpareigojamos nustatyti Sąjungos teisei priklausančiose srityse ginčams, kurie gali būti susiję su Sąjungos teisės taikymu ar aiškinimu. Todėl dėl tokios sutarties gali susidaryti aplinkybės, kai tokie ginčai nesprendžiami taip, kad būtų užtikrintas visiškas Sąjungos teisės veiksmingumas ([155]).

(259) Šioje byloje arbitražo sprendimas susijęs su valstybės narės ir kitų dviejų valstybių narių dviejų investuotojų ginču ir buvo priimtas nagrinėjant bylą, pradėtą pagal ECS 26 straipsnyje nustatytą investuotojų ir valstybių arbitražo mechanizmą.

([148]) 2023 m. sausio 31 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija / Antony Braesch ir kt.*, C-284/21 P, EU:C:2023:58, 96 ir 97 punktai (taip pat žr. nurodytą jurisprudenciją).
([149]) Žr. Sprendimo *Achmea* 32 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją. Taip pat žr. Sprendimo *Komstroy* 42 punktą.
([150]) Žr. Sprendimo *Achmea* 32 punktą. Taip pat žr. Sprendimo *Komstroy* 42 punktą.
([151]) Žr. Sprendimo *Achmea* 35 punktą. Taip pat žr. Sprendimo *Komstroy* 45 punktą.
([152]) Žr. Sprendimo *Achmea* 36 punktą. Taip pat žr. Sprendimo *Komstroy* 45 punktą.
([153]) Žr. Sprendimo *Achmea* 37 punktą. Taip pat žr. Sprendimo *Komstroy* 46 punktą.
([154]) Žr. Sprendimą *Achmea* ir Sprendimą *Komstroy*; 2022 m. rugsėjo 21 d. Teisingumo Teismo nutartį *Romatsa ir kt.*, C-333/19, EU:C:2022:749.
([155]) 2022 m. rugsėjo 21 d. Teisingumo Teismo nutartis *Romatsa ir kt.*, C-333/19, EU:C:2022:749, 34 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

(260) Kaip paaiškinta sprendimo pradėti procedūrą 10 konstatuojamojoje dalyje ir kaip nusprendė Teisingumo Teismas Sprendime *Komstroy*, ECS dėl akto, kuriuo Sąjunga patvirtino jos sudarymą, ir pagal SESV 216 straipsnį yra Sąjungos teisinės tvarkos dalis, todėl pati ECS yra Sąjungos teisės aktas ([156]). Todėl bet kuris pagal ECS sudarytas teismas turėtų aiškinti ir netgi taikyti Sąjungos teisę ([157]).

(261) Be to, kaip Teisingumo Teismas nurodė Sprendime *Komstroy*, *ad hoc* teismas, kaip antai arbitražo sprendimą priėmęs teismas, nėra valstybės narės teisminės sistemos dalis. Tai reiškia, kad jis negali būti laikomas valstybės narės teismu, kaip tai suprantama pagal SESV 267 straipsnį, ir todėl neturi teisės kreiptis į Teisingumo Teismą, kad šis priimtų prejudicinį sprendimą dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ([158]). Dėl nesuderinamumo su Sąjungos teise, kuris atsirastų, jei vienos valstybės narės investuotojas galėtų pasinaudoti tuo arbitražo mechanizmu sprendžiant ginčą, susijusį su jo investicija kitoje valstybėje narėje, Teisingumo Teismas nusprendė, kad turi būti aiškinama, kad jog tokiu atveju, t. y. ES vidaus ginčui, ECS sutarties 26 straipsnis netaikomas.

(262) Remiantis tuo, kas išdėstyta pirmiau, ir priešingai argumentui, kurį kelios suinteresuotosios trečiosios šalys pateikė savo rašytinėse pastabose, reikia manyti, kad procedūra, kurią užbaigus buvo priimtas arbitražo sprendimas, neturėjo teisinio pagrindo. ECS 26 straipsnis netaikytinas tokiam ginčui, koks yra nagrinėjamas šioje byloje, t. y. tarp valstybės narės ir kitų valstybių narių investuotojų dėl pastarųjų investicijų pirmojoje valstybėje narėje. Ispanija niekada nesiūlė spręsti tokių ginčų arbitraže. Todėl nėra jokio susitarimo dėl arbitražo, o arbitražo teismas, įsteigtas remiantis nuostata, kuri netaikoma, nėra tinkamai įsteigtas. Vis dėlto šioje byloje įsteigtas teismas turi Sprendime *Komstroy* Teisingumo Teismas nurodytų trūkumų. Jis buvo sudarytas pagal ICSID konvencijos 37 straipsnio 2 dalies b punktą, pagal kurį ICSID konvencija taikoma jo sprendimų, įskaitant arbitražo sprendimą, teisminei peržiūrai. ICSID konvencijos 52, 53 ir 54 straipsniuose numatyta tik ribota sprendimų, visų pirma susijusių su teismo jurisdikcija, peržiūra. Šiomis aplinkybėmis reikia manyti, kad teismo priimto arbitražo sprendimo negali peržiūrėti valstybės narės teismas, galintis užtikrinti visišką Sąjungos teisės laikymąsi.

(263) Todėl, net ir atmetus tai, kad arbitražo sprendimas yra niekinis, nes neturi teisinio pagrindo, jis turi būti laikomas nesuderinamu su Sąjungos teise. Jis negali turėti jokios galios ir negali būti vykdomas siekiant gauti priteistą kompensaciją ([159]).

(264) Remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas pažeidžia Sąjungos teisę, visų pirma ES sutarties 19 straipsnio 1 dalį, SESV 267 ir 344 straipsnius, taip pat bendrąjį ES teisinės tvarkos autonomijos principą.

10.4.2. *SESV 351 straipsnio netaikymas*

(265) SESV 351 straipsnyje nustatyta, kad „[s]utarčių nuostatos neturi paveikti teisių ir pareigų, kylančių iš susitarimų, sudarytų [...] stojančioms valstybėms – iki įstojimo dienos, tarp vienos ar keleto valstybių narių ir vienos ar keleto trečiųjų šalių“.

([156]) Žr. Sprendimo *Komstroy* 23 punktą.
([157]) Žr. Sprendimo *Komstroy* 50 punktą.
([158]) Žr. Sprendimo *Komstroy* 52 ir 53 punktus.
([159]) 2022 m. rugsėjo 21 d. Nutartis *Romatsa ir kt.*, C-333/19, EU:C:2022:749, 42–43 punktai; Deklaracija dėl Teisingumo Teismo sprendimo *Komstroy* teisinių pasekmių ir bendro sutarimo dėl Energetikos chartijos sutarties 26 straipsnio netaikymo kaip ES vidaus arbitražo procedūrų pagrindo, OL L 2024/2121, 2024 8 6.

(266) Pagal suformuotą jurisprudenciją, SESV 351 straipsnio pirma pastraipa siekiama laikantis tarptautinės teisės principų patikslinti, kad ES sutarčių taikymas neturi įtakos atitinkamos valstybės narės pareigai gerbti iš prieš jai įstojant į Sąjungą sudaryto susitarimo kylančias trečiųjų valstybių teises ir vykdyti atitinkamus įsipareigojimus ([160]). Todėl SESV 351 straipsnio pirmos pastraipos tikslas – apsaugoti trečiųjų valstybių teises, leidžiant atitinkamoms valstybėms narėms vykdyti savo įsipareigojimus pagal ankstesnį tarptautinį susitarimą ([161]). Kita vertus, ja valstybėms narėms neleidžiama naudotis tokiuose susitarimuose numatytomis teisėmis Sąjungos vidaus santykiuose ([162]).

(267) Be to, jurisprudencijoje laikomasi nuomonės, kad tam, jog Sąjungos teisės norma netektų galios dėl tarptautinio susitarimo, pagal SESV 351 straipsnio pirmą pastraipą turi būti įvykdytos dvi sąlygos: susitarimas turi būti sudarytas anksčiau, nei atitinkamoje valstybėje narėje įsigaliojo Sąjungos sutartys, ir atitinkamai trečiajai valstybei iš jo turi kilti teisių, kurių paisyti ji gali reikalauti iš šios valstybės narės ([163]).

(268) Šioje byloje, kaip paaiškinta 4 išnašoje, 1994 m. gruodžio mėn. Europos Sąjungos ir Ispanijos (ir 1991 m. gruodžio 17 d. Liuksemburgo ir Nyderlandų, t. y. valstybių narių, kuriose įsteigta bendrovė „Antin“) pasirašyta ECS įsigaliojo 1998 m. balandžio mėn. po jos ratifikavimo. Ispanija pasirašė ICSID konvenciją 1994 m. kovo 21 d., o po ratifikavimo ji įsigaliojo 1994 m. rugsėjo 17 d. Liuksemburgo atžvilgiu ICSID konvencija įsigaliojo 1970 m. rugpjūčio 29 d., Nyderlandų – 1966 m. spalio 14 d. Taigi ECS ir ICSID buvo sudarytos po 1958 m. (atitinkama SESV 351 straipsnio taikymo Liuksemburgui ir Nyderlandams data) ir po Ispanijos įstojimo į Sąjungą 1986 m. Todėl SESV 351 straipsnyje nustatyta pirmoji sąlyga nėra įvykdyta nė vienu iš galimų variantų.

(269) Be to, Sprendime *Komstroy* nurodyta, kad ECS 26 straipsnis skirtas dvišaliams santykiams reglamentuoti ([164]). Analogiškai ICSID konvencija, nepaisant jos daugiašalio pobūdžio, siekiama reglamentuoti susitariančiųjų šalių dvišalius santykius – analogiškai kaip ir dvišale sutartimi. Nors ICSID konvenciją pasirašiusios trečiosios valstybės gali būti suinteresuotos tuo, kad Ispanija vykdytų savo įsipareigojimus kitai valstybei narei ir pagal tos konvencijos nuostatas užtikrintų į jos taikymo sritį patenkančio arbitražo sprendimo vykdymą, toks visiškai faktinis interesas negali būti prilyginamas teisei, kaip apibrėžta SESV 351 straipsnio pirmoje pastraipoje, galinčiai pateisinti šios nuostatos taikymą ([165]). Todėl nei ECS, nei ICSID konvencija neatitinka ir antrosios SESV 351 straipsnyje nustatytos sąlygos.

(270) Todėl darytina išvada, kad SESV 351 straipsnis nėra svarbus šioje byloje ir kad jis neturi įtakos 264 konstatuojamojoje dalyje Komisijos padarytai išvadai, kad arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas pažeidžia Sąjungos teisę.

10.4.3. *Teisėtų lūkesčių nebuvimas*

(271) Kelios suinteresuotosios trečiosios šalys savo rašytinėse pastabose teigia, kad Komisijos sprendimas, kuriuo būtų nustatyta, jog arbitražo sprendimas yra nesuderinamas su vidaus rinka, nes neatitinka ES teisės, pažeistų teisėtų lūkesčių apsaugos principą.

([160]) 2011 m. rugsėjo 15 d. Sprendimas *Komisija / Slovakija*, C-264/09, EU:C:2011:580, 41 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija ir 2024 m. spalio 2 d. Sprendimas *European Food SA ir kt. / Europos Komisija*, T-624/15 RENV ir T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, 74 punktas.

([161]) 2024 m. spalio 2 d. Sprendimas *European Food SA ir kt. / Europos Komisija*, T-624/15 RENV ir T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, 76 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

([162]) *Ten pat*, 77 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

([163]) *Ten pat*, 80 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

([164]) Žr. Sprendimo *Komstroy* 64 punktą.

([165]) 2024 m. spalio 2 d. Sprendimas *European Food ir kt. / Komisija*, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV ir T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, 106 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

(272) Teisėtų lūkesčių apsaugos principas yra vienas pagrindinių Sąjungos teisės principų, leidžiantis bet kuriam ekonominės veiklos vykdytojui, kuriam institucija sukėlė pagrįstus lūkesčius, jais remtis ([166]). Tačiau, jeigu rūpestingas ir nuovokus ekonominės veiklos vykdytojas galėjo numatyti, kad institucijos priims jo interesus greičiausiai paveiksiančią priemonę ir ta priemonė priimama, toks asmuo nebegali remtis šiuo principu ([167]).

(273) Pagal suformuotą jurisprudenciją, tam, kad būtų galima pasinaudoti teise remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu, turi būti įvykdytos trys sąlygos. Pirma, suinteresuotasis asmuo iš valdžios institucijų turi būti gavęs patvirtintų, patikimų šaltinių pateiktas tikslias, besąlygines ir nuoseklias garantijas. Tokias garantijas, neatsižvelgiant į jų pateikimo formą, sudaro tiksli, besąlyginė ir tikrovę atitinkanti informacija. Antra, šie patikinimai turi būti tokie, kad asmeniui, kuriam jie skirti, atsirastų teisėtų lūkesčių. Trečia, šie patikinimai turi atitikti taikytinas teisės normas ([168]).

(274) Kalbant apie pirmąją sąlygą, Komisija niekada nepateikė garantijų, kurios būtų leidusios bendrovei „Antin“ teisėtai tikėtis, kad arbitražo sprendimas nėra valstybės pagalba arba kad bet kuriuo atveju arbitražo sprendimą ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimą Komisija laikys teisėta ir suderinama valstybės pagalba.

(275) Priešingai, 2017 m. Komisijos sprendime, t. y. iki arbitražo sprendimo priėmimo, Komisija aiškiai nurodė, kad „bet kokia kompensacija, kurią arbitražo teismas priteistų investuotojui remdamasis tuo, kad Ispanija priemokų ekonominę schemą pakeitė schema, apie kurią pranešta, savaime būtų valstybės pagalba“ ([169]). Kadangi arbitražo teismai nėra kompetentingi pripažinti valstybės pagalbą suderinama su vidaus rinka, nes tai yra išimtinė Komisijos kompetencija, rūpestingas ir nuovokus ekonominės veiklos vykdytojas galėjo numatyti, kad bet koks toks sprendimas dėl kompensacijos priteisimo būtų valstybės pagalba, apie kurią reikia pranešti pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį, ir jam būtų taikoma neveikimo pareiga. Todėl investuotojams nebuvo suteikta tiksli, besąlygiška ir nuosekli informacija, dėl kurios jie galėtų turėti teisėtų lūkesčių.

(276) Be to, Komisija pažymi, kad teisėti lūkesčiai negali atsirasti dėl Sąjungos aktų, kurie pažeistų Sąjungos teisę. Kaip paaiškinta 10–12 konstatuojamosiose dalyse, arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas prieštarauja ES sutarties 19 straipsnio 1 daliai, SESV 267 ir 344 straipsniams ir bendrajam ES teisinės tvarkos autonomijos principui. Todėl dėl šios priemonės negali atsirasti jokių teisėtų lūkesčių.

(277) Remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija mano, kad teisėtų lūkesčių principas nekeičia išvados, kad arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas prieštarauja Sąjungos teisei, todėl yra nesuderinamas su vidaus rinka.

10.4.4. *Išvada dėl pagalbos suderinamumo*

(278) Remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas prieštarauja Sąjungos teisės nuostatoms, t. y. ES sutarties 19 straipsnio 1 daliai, SESV 267 ir 344 straipsniams, taip pat bendrajam ES teisinės tvarkos autonomijos principui. Nesant būtinybės nagrinėti, ar pagalba reiškia diskriminaciją dėl pilietybės, taip pažeidžiant SESV 18 straipsnį, ar ji atitinka valstybės pagalbos gaires, taikomas pagalbai atsinaujinančiųjų išteklių energetikai, darytina išvada, kad priemonė yra nesuderinama su vidaus rinka ir todėl negali būti patvirtinta.

([166]) 2024 m. spalio 2 d. Sprendimas *European Food ir kt. / Komisija*, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV ir T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, 228 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

([167]) 2024 m. spalio 2 d. Sprendimas *European Food ir kt. / Komisija*, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV ir T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, 229 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

([168]) *Ten pat*, 230 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

([169]) 2017 m. Komisijos sprendimo 165 konstatuojamoji dalis.

## 11. DRAUDIMAS ĮGYVENDINTI ARBITRAŽO SPRENDIMĄ IR SUSIGRĄŽINIMAS

(279) Remiantis SESV ir suformuota Sąjungos teismų jurisprudencija, Komisija yra kompetentinga nuspręsti, kad atitinkama valstybė narė turi pakeisti arba nutraukti pagalbą, jeigu nustatoma, kad pagalba nesuderinama su vidaus rinka ([170]). Sąjungos teismai taip pat nuosekliai laikosi pozicijos, kad valstybės narės pareiga nutraukti pagalbą, kurią Komisija pripažino nesuderinama su vidaus rinka, yra reikalinga tam, kad būtų atkurta ankstesnė padėtis ([171]).

(280) Šiuo atžvilgiu Sąjungos teismai yra nustatę, kad šis tikslas būna pasiektas, kai gavėjas grąžina sumas, jam suteiktas kaip neteisėta pagalba, taip netekdamas vidaus rinkoje turėto pranašumo prieš savo konkurentus, ir yra atkuriama iki pagalbos suteikimo buvusi padėtis ([172]).

(281) Tarybos reglamento (ES) 2015/1589 ([173]) 16 straipsnio 1 dalyje, kuri atitinka jurisprudenciją, nustatyta, kad „[j]eigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė narė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota iš gavėjo“.

(282) Kaip nusprendė Teisingumo Teismas, neteisėta pagalba taip pat turi būti susigrąžinta iš bendrovės, kuri tęsia įmonės, gavusios šią pagalbą, ūkinę veiklą, jeigu įrodyta, kad ta bendrovė toliau faktiškai naudojasi konkurenciniu pranašumu, susijusiu su tos pagalbos gavimu ([174]). Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas nusprendė, kad „vykdydamos užduotį susigrąžinti pagalbą ir siekdamos užtikrinti visišką Komisijos sprendimo dėl pagalbos susigrąžinimo, kuriame tiksliai nustatytas pagalbos gavėjas, veiksmingumą ir veiksmingai pašalinti konkurencijos iškraipymą, atsiradusį dėl konkurencinio pranašumo, susijusio su pagalbos gavimu, nacionalinės valdžios institucijos ir teismai turi nustatyti kitą įmonę nei nurodyta sprendime dėl pagalbos susigrąžinimo, tuo atveju, kai su nagrinėjama pagalba susijęs pranašumas, priėmus sprendimą dėl pagalbos susigrąžinimo, buvo faktiškai perduotas tai įmonei“ ([175]).

(283) Šioje byloje iš ankstesnių pastabų matyti, kad Ispanija turi susigrąžinti bet kokią pagalbą, sumokėtą bendrovei „Antin“ arba bet kuriai trečiajai šaliai, kuri įgijo arba gali įgyti arbitražo sprendimą arba bet kokią juo suteikiamą teisę. Tačiau, remiantis Komisijos turima informacija, nors pats arbitražo sprendimas buvo priimtas, taigi ir aptariama pagalba buvo suteikta bendrovei „Antin“ ([176]), Ispanija nesumokėjo kompensacijos, nevykdė ir neįgyvendino to arbitražo sprendimo. Todėl, remiantis Komisijos turima informacija, jokia valstybės pagalba faktiškai nebuvo sumokėta ir nėra reikalo susigrąžinti, jei Ispanija ir ateityje nemokės jokios kompensacijos pagal arbitražo sprendimą.

(284) Šiomis aplinkybėmis Ispanija ne tik nemoka priteistos sumos, neįgyvendina ar nevykdo arbitražo sprendimo, bet ir užtikrina, kad nuo šio sprendimo priėmimo dienos kompensacija nebūtų mokama ir arbitražo sprendimas nebūtų įgyvendinamas ar vykdomas kitais būdais. Jei toks mokėjimas, vykdymas ar įgyvendinimas vis dėlto įvyksta, Ispanija susigrąžina visas dėl tokio mokėjimo, vykdymo ar įgyvendinimo faktiškai pervestas lėšas ([177]). Šiuo atžvilgiu Ispanija turi susigrąžinti bet kokią pagalbą, sumokėtą pagal arbitražo sprendimą bendrovei „Antin“ arba bet kuriai trečiajai šaliai, kuri įgijo arba gali įgyti arbitražo sprendimą arba bet kokią juo suteikiamą teisę.

([170]) 1973 m. liepos 12 d. Sprendimas *Komisija / Vokietija*, 70/72, EU:C:1973:87, 13 punktas.
([171]) 1990 m. kovo 21 d. Sprendimas *Belgija / Komisija*, C-142/87, EU:C:1990:125, 66 punktas.
([172]) 1999 m. birželio 17 d. Sprendimas *Belgija / Komisija*, C-75/97, EU:C:1999:311, 64 ir 65 punktai.
([173]) Žr. 60 išnašą.
([174]) 2025 m. sausio 16 d. Sprendimas *Scai Srl / Regione Campania*, C-588/23, EU:C:2025:23, 40 punktas; 2018 m. kovo 7 d. Sprendimas *SNCF Mobilités / Komisija*, C-127/16 P, EU:C:2018:165, 104 ir 106 punktai.
([175]) 2025 m. sausio 16 d. Sprendimas *Scai Srl / Regione Campania*, C-588/23, EU:C:2025:23, 46 punktas.
([176]) Taip pat žr. šio sprendimo 10.3 skirsnį.
([177]) Siekdama įvykdyti savo įsipareigojimus pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį, Ispanija taip pat imasi visų tinkamų priemonių, kad neleistų bendrovei „Antin“ ir bet kuriai trečiajai šaliai, kuri gali įgyti ar įgijo arbitražo sprendimą arba bet kokią juo suteikiamą teisę, siekti arbitražo sprendimo pripažinimo, vykdymo ir įgyvendinimo Sąjungos valstybėse narėse arba trečiosiose valstybėse.

(285) Siekdama įvykdyti savo įsipareigojimus pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį, Ispanija taip pat imasi visų tinkamų priemonių, kad neleistų bendrovei „Antin“ ir bet kuriai trečiajai šaliai, kuri įgijo ar gali įgyti arbitražo sprendimą arba bet kokią juo suteikiamą teisę, siekti arbitražo sprendimo pripažinimo, vykdymo ir įgyvendinimo Sąjungos valstybėse narėse arba trečiosiose valstybėse.

(286) Be to, reikia pažymėti, kad iš ES sutarties 4 straipsnio 3 dalyje nustatyto lojalaus bendradarbiavimo principo matyti, kad valstybės narės, visų pirma nacionaliniai teismai, turi imtis visų priemonių, būtinų ES teisės, ypač SESV 107 ir 108 straipsniuose nustatytų Sąjungos teisės normų dėl valstybės pagalbos, taikymui ir veiksmingumui užtikrinti ([178]). Dėl to paties lojalaus bendradarbiavimo principo nacionaliniai teismai turi imtis visų priemonių, būtinų ES sutarties 19 straipsnio 1 daliai, SESV 267 ir 344 straipsniams ir ES teisinės tvarkos autonomijos principo taikymui ir veiksmingumui užtikrinti ([179]). Todėl šioje byloje pagal lojalaus bendradarbiavimo principą reikalaujama, kad valstybių narių nacionaliniai teismai, įskaitant ne Ispanijos nacionalinius teismus, nepripažintų, nevykdytų ir neįgyvendintų arbitražo sprendimo ir imtųsi visų būtinų priemonių, kad užkirstų kelią arbitražo sprendimo pripažinimui, vykdymui ar įgyvendinimui (pavyzdžiui, nurodydami jų jurisdikcijoje įsteigtoms įmonėms nutraukti bet kokius veiksmus, kuriais siekiama arbitražo sprendimo pripažinimo ar vykdymo kitose jurisdikcijose, ir nurodydami joms sumokėti baudas, jei nebus vykdomas nurodymas nutraukti tokius veiksmus).

## 12. **IŠVADA**

Komisija daro išvadą, kad arbitražo sprendimas ir bet kuriuo atveju jo įgyvendinimas yra valstybės pagalba, nesuderinama su vidaus rinka, nes grindžiama ECS aiškinimu, pažeidžiančiu Sąjungos teisę. Todėl Ispanija turi susigrąžinti bet kokią sumokėtą pagalbą, be kita ko, iš bet kurios trečiosios šalies, kuri įsigijo ar gali įsigyti arbitražo sprendimą arba bet kokią juo suteikiamą teisę. Ispanija ne tik nemoka priteistos sumos, neįgyvendina ir nevykdo arbitražo sprendimo, bet ir užtikrina, kad nuo šio sprendimo priėmimo dienos kompensacija nebūtų mokama ir arbitražo sprendimas nebūtų įgyvendinamas ar vykdomas kitais būdais, taip pat susigrąžina visas dėl tokio priteistos sumos mokėjimo, vykdymo ar įgyvendinimo faktiškai pervestas lėšas. Siekdama įvykdyti savo įsipareigojimus pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį, Ispanija taip pat imasi visų tinkamų priemonių, kad neleistų bendrovei „Antin“ ir bet kuriai trečiajai šaliai, kuri įgijo ar gali įgyti arbitražo sprendimą arba bet kokią juo suteikiamą teisę, siekti arbitražo sprendimo pripažinimo, vykdymo ir įgyvendinimo Sąjungos valstybėse narėse arba trečiosiose valstybėse,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

*1 straipsnis*

Arbitražo teismo, įsteigto remiant Tarptautiniam investicinių ginčų sprendimo centrui, arbitražo byloje *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. ir Antin Energia Termosolar B.V. / Ispanija* priimtas arbitražo sprendimas, palankus bendrovėms „Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.“ ir „Antin Energia Termosolar B.V.“ (ICSID bylos Nr. ARB/13/31), yra pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį valstybės pagalba, nesuderinama su vidaus rinka.

([178]) 2024 m. kovo 14 d. Sprendimas *Europos Komisija / Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė*, C-516/22, EU:C:2024:231, 93–99 punktai.

([179]) Atsižvelgdamas į tai, Nyderlandų teismas (*Rechtbank Amsterdam*) byloje *Koninkrijk Spanje prieš AES SOLAR ENERGY COÖPERATIEF U.A., AMPERE EQUITY FUND B.V.* i) pripažino, kad ES vidaus arbitražo sprendimas, priimtas remiantis tuo, kad Ispanija pažeidė ECS nuostatas, yra neteisėta valstybės pagalba pagal Sąjungos teisę, kol ES Komisija jo nepatvirtino; ii) paskelbė, kad žalos atlyginimas pagal tą arbitražo sprendimą prieštarautų Sąjungos teisei, kol vyksta valstybės pagalbos procedūra, ir iii) nurodė atsakovams sumokėti Ispanijai bet kurią sumą, kurią Ispanija gali būti įpareigota sumokėti atsakovui (arba bet kuriam jo teisių perėmėjui), su sąlyga, kad vykdant arbitražo sprendimą Ispanija faktiškai sumokės priteistą sumą, o Europos Komisija dar nėra priėmusi sprendimo, ar arbitražo sprendimas yra neteisėta valstybės pagalba pagal Sąjungos teisę.

Bet kuriuo atveju arbitražo teismo, įsteigto remiant Tarptautiniam investicinių ginčų sprendimo centrui, arbitražo byloje *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. ir Antin Energia Termosolar B.V. / Ispanija* priimto arbitražo sprendimo, palankaus bendrovėms „Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.“ ir „Antin Energia Termosolar B.V.“, įgyvendinimas, vykdymas ar juo priteistos sumos mokėjimas yra pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį valstybės pagalba, nesuderinama su vidaus rinka.

*2 straipsnis*

Ispanijos Karalystė nemoka jokios 1 straipsnyje nurodytos pagalbos ir užtikrina, kad nuo šio sprendimo priėmimo dienos nebūtų mokama jokia 1 straipsnyje nurodyta pagalba.

*3 straipsnis*

Ispanijos Karalystė imasi visų tinkamų priemonių, kad bendrovės „Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.“, „Antin Energia Termosolar B.V.“ ir bet kuri trečioji šalis, įgijusi ar galinti įgyti 1 straipsnyje nurodytą arbitražo sprendimą arba bet kokią juo suteikiamą teisę, nesiektų arbitražo sprendimo pripažinimo, įgyvendinimo ar vykdymo Europos Sąjungos valstybėse narėse arba trečiosiose valstybėse.

*4 straipsnis*

Ispanijos Karalystė susigrąžina bet kokią 1 straipsnyje nurodytą pagalbą, sumokėtą bendrovėms „Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.“, „Antin Energia Termosolar B.V.“ ir bet kuriai trečiajai šaliai, kuri įgijo arba gali įgyti 1 straipsnyje nurodytą arbitražo sprendimą arba bet kokią juo suteikiamą teisę, įskaitant mokėjimus, susijusius su priverstiniu vykdymu trečiosiose valstybėse.

*5 straipsnis*

Šis sprendimas skirtas Ispanijos Karalystei.

Priimta Briuselyje 2025 m. kovo 24 d.

*Komisijos vardu*
Valdis DOMBROVSKIS
*Komisijos narys*